

شماره ۴ شهریور ۱۳۸۵
 ۱ شهریور ۲۰۰۶ تا ۲۶ آبان ۲۰۰۶
 دوره جدید شماره ۴ پیاپی ۶۹۶
 ۱۱ صفحه / ۱۱ تومان
 ISSN 1029-3345
 صاحب این ژورنال کتاب
 سردبیر: سید عبدالجواد موسوی
 نشانی: خیابان تالار معارف اهلی
 اول فجر (چپ)، شماره ۹، طبقه دوم
 تلفن: ۸۸۳۵۷۳۴، ۸۸۳۷۸۵۹
 لوگرافی و چاپ: چاپخانه
www.ketabehafteh.ir
 E-mail: ketabehafteh@yahoo.com

می توان یکسان نوشت

چند نفر در باره
 شیوه نگارش یکسان

نوسازی صنعت چاپ

گزارشی از نشست مطبوعاتی
 ششمین جشنواره چاپ در ایران

حلقه مقفوله

درباره ویرایش کتاب های
 حوزه اندیشه

انتشار این کتاب موجب افتخار ماست

مراسم رونمایی کتاب برگزیده
 آثار اصغر شعریان

نقد نقد

درباره نقد ادبیات کودک و نوجوان

ویترینی کوچک و...

کلت و کویا
 امیرحسین بیابان

۹ / رسانه

آموزش برای همه

کلت و کویا
 پشتک کامکار

۱۲ / هنر

شبکه یعنی امنیت

کلت و کویا دکتر
 سید فاضلی مفری

۲۲ / الکترونیک

بین فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان در فرانکفورت

گروه خیر کتاب هفته، انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان با همکاری معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همادیه تعارفی های ناشران کشور، راه اندازی بخش کودک و نوجوان غرفه ایران در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت ۲۰۰۶ را برعهده دارد.
نشرانی که مایل به عرضه کتاب‌هایشان در این نمایشگاه هستند، می‌توانند حداکثر تا تاریخ ۱۰ شهریورماه، دو نسخه از کتاب‌های خود در حوزه نمایشگاه هستند. می‌توانند حداکثر تا تاریخ ۱۰ شهریورماه، دو نسخه از کتاب‌های خود در حوزه کودک و نوجوان را به دفتر این انجمن ارسال کنند. در ضمن به علت محدودیت فضا، انتخاب کتاب‌های برگزیده بر عهده هیات داوران این انجمن است. لازم به ذکر است که کتاب‌ها مسترد نخواهد شد.

کتاب‌های ارشالی باید تا بقی باشند، برای جلد آنها از مقوای پشت طوسی استفاده نشده باشد و چاپ اولشان مربوط به سه سال اخیر باشد.

نخستین سخنرانی عضو انجمن کتابخانه مجلس در ایفلا

گروه خیر کتاب هفته، کنایوش بیانی، عضو انجمن کتابخانه مجلس شورای اسلامی به اجلاس ایفلا، نخستین سخنرانی خود را در یکی از پانل‌های پارلمانی این اجلاس ارائه کرد.
این سخنرانی ۱۰ دقیقه‌ای که موضوع آن درباره تأسیس پارلمانی در ایران و افتتاح کتابخانه ویژه نمایشگان مجلس بود، با استقبال خوب حاضران در جلسه مواجه شد.

کنایوش بیانی درباره این سخنرانی گفت: «تلاش من در این اجلاس این بود که توانم پاسخگوی سوالات نمایندگان سایر کشورها درباره ایران و فرهنگ ایرانی باشم. نشست سال‌جاری ایفلا در شهر سول پایتخت آرن جنوبی، از ۱۲ آگوست کار خود را آغاز کرده است.

بررسی همکاری های ایران و قزاقستان

گروه خیر کتاب هفته،حجت‌الاسلام والمسلمین محمود محمدی عراقی رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ایران، روز شنبه در آستانه پایتخت جدید قزاقستان با برخی مقامات فرهنگی این کشور دیدار کرد، راه‌های توسعه و تحکیم همکاری‌های فرهنگی و آموزشی بین دو کشور و امکان برگزاری همایش بزرگداشت فارابی، بررسی شد.

در طرف همچنین درباره بازدید دانشمندان قزاقستان از مراکز علمی و کتابخانه‌های ایران برای آشنایی با منابع خطی مربوط به تاریخ قزاقستان به توافق رسیدند.

برگزاری هفته‌های فرهنگی ایران و قزاقستان در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ میلادی، مشارکت در برنامه‌های فرهنگی دو کشور نظیر جشنواره‌های فیلم و تئاتر و موسیقی و برگزاری همایش‌های علمی و فرهنگی مشترک نظیر میراث مکتوب و

نسخ خطی و بزرگداشت شخصیت‌های فرهنگی مانند فارابی و مولانا، از دیگر موضوعات این دیدار بود.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، آماجکی جمهوری اسلامی ایران را در زمینه انتقال تجارب علمی در زمینه حفظ و مرمت میراث فرهنگی و نسخ خطی و همکاری‌های رسانه‌ای و مطبوعاتی در دو کشور اعلام کرد.

همچنین رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سارسن علی عبدالمنافق رئیس دانشگاه ملی قزاقستان مرسوم به «اوراسیا» با بررسی موضوع تحکیم همکاری‌های موجود بین این دانشگاه و دانشگاه‌های ایران، بر ضرورت ادامه برنامه تبادل دانشجو و استاد بین دو کشور تأکید کرد. محمدی عراقی نیز در این دیدار گفت: «این سازمان به مجهر کردن کرسی زبان فارسی این دانشگاه و اعزام استادان فارسی برای تدریس زبان و ادبیات فارسی در آن کمک می‌کند».

لوحهچین در دیدار با ۲۰ تن از استادان زبان فارسی و روسی کرسی‌ها و دانشکده‌های قزاقستان با اشاره به روابط دیرینه تاریخی بین دو ملت، خواستار مطالعه و تحقیق هر چه بیشتر در این حوزه‌ها شد و آمادگی کامل ایران برای بسط فعالیت‌های فرهنگی در همه زمینه‌ها را اعلام کرد.

نمایشگاهی از آثار

تصویرگر بزرگ انگلیسی
گروه خیر کتاب هفته، بخش فرهنگی سفارت انگلستان با همکاری انجمن تصویرگران کتاب کودک، نمایشگاهی از ۶۰ اثر تصویرگران بزرگ انگلیسی را در ایران برگزار می‌کند.

موسسه «بریتیش کانسل» با همکاری بخش فرهنگی سفارت انگلستان در ایران، نمایشگاهی از ۶۰ اثر تصویرگران بزرگ انگلیسی را با همکاری انجمن تصویرگران کتاب کودک در خانه هنرمندان برگزار می‌کند. در کنار این نمایشگاه، یک کارگاه آموزشی نیز به مدت سه روز دائر خواهد بود که با همکاری تعدادی از تصویرگران کشور انگلستان و برخی از تصویرگران ایرانی برپا می‌شود.

اسامی تصویرگران شرکت‌کننده در این کارگاه آموزشی در روزهای آینده از سوی هیات برگزاری این نمایشگاه اعلام خواهد شد. هیات برگزاری این نمایشگاه، ۲۰ تن از تصویرگران ایرانی را برای حضور در این کارگاه آموزشی انتخاب خواهد کرد. این نمایشگاه از ۲۸ آبان‌ماه، تا دوم آذرماه سال جاری در خانه هنرمندان برپا خواهد بود.

منح ورود کتب اربعه شیعه به نمایشگاه کتاب جده

گروه خیر کتاب هفته، ورود کتب اربعه شیعه به این نمایشگاه کتاب جده عرستان، از سوی مسئولان این نمایشگاه ممنوع اعلام شد.
مرغی اخوندی مدیر دارالکتب الاسلامیه در این رابطه گفت: «به جز کتب اربعه شیعه، ورود کتاب‌های ادعیه و آثاری از این قبیل نیز برای شرکت در نمایشگاه ممنوع اعلام شده‌اند. البته ممنوعیت‌های اعلام شده بخش اعظم تولیدات ناشران ایرانی را شامل نمی‌شود و حدشه زیادتی به حضور آنان در نمایشگاه جده وارد نخواهد کرد.

نمایشگاه کتاب جده طی روزهای ۲۲ تا ۳۱ شهریور ماه برگزار خواهد شد. کتب اربعه شیعه که ورود آنها از سوی مسئولان ممنوع اعلام شده است، عبارتند از: «اصول کافی» تألیف ابوجعفر محمدزین یعقوب کلینی شامل ۱۶۱۹۹ حدیث، «من لایحضره الفقیه» تألیف ابوجعفر محمدزین علی بن بابویه قمی شامل ۵۶۶۳ حدیث، «التهذیب» تألیف ابوجعفر محمدزین

بین الملل

نازنین برادران

الحسن معروف به شیخ طوسی شامل ۱۳۹۰ حدیث و «الاستبصار» تألیف شیخ طوسی شامل ۵۵۱۱ حدیث.

جایزه ادبی نشریه شبکاگو

گروه خیر کتاب هفته، جایزه ادبی نشریه «شبکاگو» به نویسنده مشهور و توانای آمریکایی، جوئیس کرول اوتس رسید.

سرمدییر نشریه «شبکاگو تریون» در این رابطه گفت: «این انتخاب به خاطر یک عمر فعالیت ادبی و نگارش رمان‌های اجتماعی جوئیس کرول اوتس به او اعطا شد. او دیدگاه برجسته‌ای درباره فرهنگ معاصر آمریکا دارد و نوشته‌های او تحولی عمیق در سنت‌های ادبی و روشنفکری آمریکا ایجاد کرده است.»

جوئیس کرول اوتس ۶۸سال دارد و تاکنون ۷۰ کتاب از او به چاپ رسیده است. این نشریه همچنین جایزه ادبیات غیر داستانی «را به تلویزیون، ریچ، ادبیات» داستانی «را به لوئیس ادریج و جایزه کتاب «جوان» بزرگسال» را نیز به کیت دیکامپلو اعطا کرد.

گردهمایی جهانی ادبیات کودک در سئول برگزار شد

گروه خیر کتاب هفته، دومین گردهمایی جهانی ادبیات کودک از دوشنبه ۲۱ اورت تا جمعه ۲۵ اورت (۳۰ مرداد تا ۳ شهریور) در سئول پایتخت کره جنوبی برگزار شد.

در این گردهمایی که به همت انجمن ادبیات کودک کره برگزار شده بود، بیش از ۳۰۰ کارکنان، نویسنده، ناشر، مترجم و تصویرگر کتاب‌های کودکان از ۲۰ کشور جهان حضور داشتند. طین این مراسم که عنوان آن دو هشتین همایش ادبیات کودک در آسیا بود، نشست‌های مختلفی برای بررسی وضعیت ادبیات کودک در آسیا و جهان برگزار شد.
برگزاری نمایشگاه‌هایی از کتاب‌های کودکان سراسر جهان در کره، از جمله برنامه‌های جانبی این گردهمایی بود.
مدیر ارشد انجمن پژوهش‌های بین‌المللی ادبیات کودکان و رئیس انجمن ادبیات کودکان کره، میهمانان ویژه دومین گردهمایی جهانی ادبیات کودک و هشتمین گردهمایی ادبیات کودک در آسیا بودند.

کوتاه از سراسر جهان

گروه خیر کتاب هفته،

● رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران در ساریو و انتشارات بین‌المللی اهدای با همکاری پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به مناسبت بزرگداشت مقام و منزلت پیامبرعظیم‌الشان اسلام حضرت محمد مصطفی صلی‌الله علیه‌وآله کتاب «جوان در چشم و دل پیامبر اکرم(ص)» نوشته محمدباقر پورامینی را به زبان بوسنیایی منتشر کرد.
● به گزارش رایزنی فرهنگی ج.ایران در ساریوو، این کتاب می‌تواند لگوی مناسب برای جوانان مسلمان بوسنیایی باشد که همواره با شور و اشتیاق

وصف‌شدنی به دنبال یافتن هویت اسلامی خویش و پیروی از رفتار و گفتار پیامبراکرم(ص) هستند.

در بخش‌هایی از این کتاب آمده است: «پیامبراکرم(ص) با متفق حق، حق را آشکار ساخت و با نیروی ایمان بیجان باطل را در هم شکست. او حقیقت را به انسان‌ها نشان داد و آدم الهی‌اش روان نسل جوان رازنده گرد و اندیشه آنها را از بند جاهلیت رها ساخت. پیوند پیامبراکرم(ص) با جوانان حکایتی یادگار است. نگاه مهربان ایشان به جوانان همراه با بزرگداشت شخصیت، تکریم احساسات و توجه به قلب‌های پاک آنان بود و دیگران را نیز به رعایت این امور سفارش می‌کردند. روی آوردن جوانان به سوی پیامبر(ص) نتیجه همین عملکرد صحبت‌آمیز و کینه‌ناک حضرت بود. سخن او بر دل‌ها می‌نخست چرا که گرایش جوان به خوبی و نیکی بیشتر و سریع‌تر از دیگران است. عقیبت شمردن فرصت جوانی، دوری از نامیدی، پاری گرفتن از خود، شناخت دین، واگذاری دانش، کار و کوشش، نشاط و شادمانی و…از جمله توصیه‌های پیامبر اکرم(ص) به جوانان بود. این کتاب با بررسی اجتمالی دوران جوانی پیامبراکرم(ص) توصیه‌های ایشان را به جوانان در یادسازی از کیمیای جوانی و استفاده عمیق از آن بیان می‌کند.»

● بیست و پنجمین دوره اعطای جایزه بهترین کتاب سال ۲۰۰۵ میلادی برگزار می‌شود. مراسم یادشده همزمان با برپایی نمایشگاهی بین‌المللی کتاب فیلیپین ۱۳ماه جاری در مرکز تجارت جهانی واقع در مانیل برگزار می‌شود.

به گزارش رایزنی فرهنگی ج.ایران در فیلیپین، اعضای این جایزه به بهترین کتاب سال نیز از سوی هیات ملی توسعه کتاب و کتبسون ملی فرهنگ و هنر (NCCA) فیلیپین به‌طور مشترک اعطا می‌شود.

در مراسم سال‌جاری، مقام ایتر پاجه، او دومین لوح افتخار دائمی نویسندگان را از هیات متقدان کتاب فیلیپین دریافت می‌کند.

اولین لوح افتخار دائمی نویسندگان در فیلیپین در سال ۱۹۹۲ میلادی به خانم گوریارودی گوتزتعلق گرفته بود.

● یک نویسنده روس، نگارش یک مجموعه کتاب را برای کودکان آغاز کرده است و از طریق آنها قصد دارد درک کودکان از دیگر فرهنگ‌ها را بالا ببرد و نیز به رویارویی با محلات فرابتنده ژئوگرافستانه در روسیه بپردازد.

این مجموعه کتاب‌ها که زیر نظر خانم لیو میلا اولیتسکایا نویسنده برجسته روس و از سوی دو انتشارات رودومینو و اکسمو منتشر می‌شود، «دیگر، دیگران و درباره دیگران» نام دارد. هدف از انتشار این کتاب‌ها، خشنی کردن «حفظ‌منشی‌های دولت روسیه است که گاهی اوقات، به تشن بین جامعه‌ها دامن زده است.

● کتاب «آراگون» بخش اول مجموعه‌ای سه قسمتی است که تنها شش ماه پس از انتشارش توانست بیش از یک میلیون نسخه بفروشد و عنوان پرفروش‌ترین کتاب کودکان را در نیویورک به خود اختصاص دهد.

این کتاب جوایز مختلفی را نیز از آن خود کرده است که برخی از آنها «لین شرح است» برنده جایزه بهترین کتاب سال ۲۰۰۴ انگراس، برنده جایزه بهترین کتاب سال نوجوان ۲۰۰۵، برنده جایزه بهترین کتاب سال ۲۰۰۴ مقطع دبیرستان ایالت کراس و نامزد دریافت جایزه بهترین کتاب سال ۲۰۰۴ خوانندگان جوان پنسیلوانیا.

انتشار همزمان بخش دوم سه‌گانه پاولینی با ناشران کتاب «هری پاتر» و شاهزاده «امیلیا» توانست در آمریکا گوی مسقت فروش را از اثر جی‌کی رولینگ بریابد.

انتصاب یک مکان به کتابخانه یا یک نمایشگاه فرهنگی در جایی که هر روز صدها مراجعه‌کننده دارد، می‌تواند کارکردهای متفاوتی داشته باشد؛ کارکردهایی چون گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی در منطقه‌ای که آن مکان در آن واقع شده، برطرف کردن نیازهای فرهنگی مراجعه‌کنندگان و داشتن محیطی فرهنگی برای گذراندن اوقات که می‌تواند با روشن شدن نقاط تاریک ذهن سپری شود.اما زبانی نیز از این قاعده مستثنی نیستند؛ یکی از این امکان، آستان مقدس حضرت

زادنده،بعد از این علوین، بیشترین آمار فروش متعلق به کتاب کج‌های معوی است که ادعیه خاص و آداب ایام خاص را شامل می‌شود.

فرزان مهر درباره انجام کارهای تبلیغاتی برای معرفی آن می‌گوید: اما اینجا کار تجاری نمی‌کنیم هر چند اگرچه این کتابفروشی سودهی دارد ولی ما در اینجا صرفاً کار تجاری انجام نمی‌دهیم. برای معرفی کتابفروشی هر نیم ساعت، یک سی دی مذهبی تازه بخش می‌کنیم. علاوه بر این، تبلیغاتی که کتاب‌ها را در آن به مشتری

حضور کتاب در لحظه‌های زیارت

دیداری از آستان مقدس حضرت صالح بن موسی الکامل(ع)

صالح بن موسی (کامل(ع) است که متولیان آن، در صحن عظیم مکانی را به یک کتابفروشی اختصاص داده‌اند، ضمن اینکه این آستان یک کتابخانه هم دارد.

کتابفروشی صالحیه در فضای نسبتاً وسیع چندین بخش را شامل می‌شود.

قسمت کوچکی از آن به ادعیه و زیارتنامه‌هایی در قطع جیبی اختصاص دارد، بخشی به قرآن، کتاب‌های ادعیه، معانی‌الجانان و کتاب‌های مذهبی دیگر و بخشی هم به کتاب‌های عمومی از جمله دیوان‌های اشعار، کتاب‌های روان‌شناسی و پزشکی و… بخشی کوچکی از این کتابفروشی هم مختص فروش کتاب‌های کودکانه و نوجوانانه و ویژه‌ی بزرگانی است. نیز مختص معرفی محصولات فرهنگی از جمله سی دی‌های مذهبی است.

در قسمت انتهایی کتابفروشی نیز غرفه‌ای برای فروش عطریات، مهر و تسبیح در نظر گرفته شده است. کتابفروشی صالحیه «مراجعه‌کنندگان زیادی دارد» حتی در ساعات شپروز. یکی از این مراجعه‌کنندگان دختر هشت‌ساله‌ای نام‌نبریم است که در قسمت کتاب‌های کودکانه و نوجوانان، کتاب‌ها را ورق می‌زند.گاهی به عکس‌هایشان می‌نندازد و بالاخره کتاب بندگانش را انتخاب می‌کند. به نظر او، وجود این مکان در جوار امامزاده صالح بسیار سرگرم‌کننده است.

سیدمحمدحسین فرزانه به‌معنای اجرائی آستانه درباره احداث این کتابفروشی می‌گوید: «سال ۱۳۷۱ این کتابفروشی ابتدا در یک مکان کوچک در صحن جنوبی امامزاده زاهدانزی شد. اما بعدها به این مکان انتقال یافت تا فضای بیشتری برای ارائه کتاب‌ها وجود داشته باشد.»

فرزان مهر هدف راه‌اندازی این کتابخانه را برآوردن نیاز روز به خرید کتاب‌های مذهبی اعلام می‌کند چرا که به اعتقاد وی، بیش از ۹۵ درصد مراجعه‌کنندگان کتابفروشی، نیاز مستند از این روز بیشتر فعالیت کتابفروشی در راستای فروش کتاب‌ها و محصولات فرهنگی و مذهبی است.

دیگر مراجعه‌کنندگان کتابفروشی هم افرادی هستند که از طریق دیگران آن‌ها را آشنا شده‌اند.

معلمان اجرائی آستانه می‌افزاید: داخل حرم، کتاب‌هایی چون معانی‌الجانان، قرآن و کتب ادعیه برای زوار در نظر گرفته شده است. اما اگر زائران نخواهند سطح اطلاعات مذهبی خود را بالا ببرند، وجود چنین کتابفروشی در این مکان ضروری به نظر می‌رسد. وی درباره این موضوع مراجعه‌کنندگان اظهار می‌کند: «تا به حال کار آماری خاصی در این زمینه انجام ندادیم. اما آمار روزافزون مراجعه‌کنندگان نشان می‌دهد که هر روز استقبال از کتب مذهبی آن بیشتر شده است.

معلمان اجرائی آستان مقدس حضرت صالح معتقد است آمار مراجعه‌کنندگان ارتباط مستقیمی با تعداد زائران دارد. به گفته او، این کتابفروشی در بهار و تابستان که تعداد زائران بیشتر می‌شود، مراجعه‌کنندگان بیشتری دارد. همچنین آام روزان و ایام (انعام) و روزهای چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه، همواره آنکه بیشترین خریداران کتاب‌های ما جزو قشر جوان هستند. وی با اشاره به تعداد کتاب‌های موجود در کتابفروشی بیان می‌کند: «در حال حاضر کتابفروشی بیش از پنج هزار عنوان کتاب را در این کتابفروشی به معرض فروش گذاشته‌ایم. تعداد زیادی کتب ادعیه، نهج البلاغه و قرآن هم در این داریم چون این کتب، بیشترین آمار فروش ما

عرضه می‌کنیم. نام و نشانی کتابفروشی را بر خود دارد و از این طریق هم، کتابفروشی معرفی می‌شود.

وی به برگزاری چند نمایشگاه کتاب از سوی این آستانه اشاره می‌کند. سال ۸۸، به کمک حدود ۳۰۰نشر مذهبی، نمایشگاه کتابی را در صحن آستان برگزار کردیم که با استقبال بسیار خوبی از سوی بازدیدکنندگان مواجه شد چرا که کتاب‌ها با تخفیف ارائه می‌شدند. ناشران نیز از این نمایشگاه راضی بودند چون به غیر از هزینه غرفه‌ها، مبلغ دیگری از ناشران شرکت‌کننده نگرفیم. اما در سال‌های بعد به این دلیل که نمایشگاه‌های مشابه متعددی در محدوده شتران برپا شد، تیزی به برگزاری این نمایشگاه در صحن امامزاده ندادیم.»

از کارکنان کتابفروشی مکانی با عنوان خدمات فرهنگی صالح، در دست اجرائات است. قرار است در این مکان، کتب تخصصی حوزه و دانشگاه، نوار سی دی و محصولات آموزشی در اختیار مراجعه‌کنندگان قرار داده شود. رویه‌وری درب کوچک امامزاده صالح که در بیست داریی واقع شده است، ساسمانی قرار داد که روی سردان نوشته شده «این ملک از محل درآمد نذورات آستان ملکنزی امامزاده صالح جهت توسعه صحن مطهر خریداری شده است.»

این محل که همگ شماره ۲ آستان است، به کتابخانه اختصاص دارد.

فاطمه کاشانی مسئول کتابخانه آستان مقدس امامزاده صالح می‌گوید: «این کتابخانه در سال ۶۳ تأسیس شده و هدف از راه‌اندازی آن، ارائه‌ی سطح فرهنگ کتابخوانی بوده است. محل این کتابخانه ابتدأ در صحن آستان واقع شده بود که به دلیل کوچک بودن سالن مطالعه آن و بعدها به دلیل افزایش تعداد کتاب‌ها و کمبود فضا برای مجوز، در سال ۷۶ به این ملک انتقال داده شد.»

وی درباره عناوین کتاب‌های موجود در این کتابخانه اظهار می‌کند: «بیشتر کتاب‌های مذهبی و عرفانی هستند. چون این کتابخانه مختص به یک مکان مذهبی است. در جزو آن قرار دارد، البته در زمان زیمه‌ها در این کتابخانه، کتب موجود دارد.

تعداد کتاب‌های موجود در محزون این کتابخانه، ۱۱ هزار ۶۹۹ عنوان است که از این تعداد، حدود ۷۳۳ عنوان در بخش سریع قرار دارند.

ما در محزون، کتاب‌هایی نیز برای کودکان داریم که به والدین امانت داده می‌شوند. علاوه بر این، تعداد زیادی

سی دی آموزشی تهیه کرده‌ایم که اعضا می‌توانند آنها را امانت بگیرند. موضوع مورد آموزش این سی دی‌ها، زبان‌های انگلیسی، فرانسه و آلمانی و نیز آموزش کامپیوتر و… است.»

کاشانی ادامه می‌دهد: «سیستم این کتابخانه به صورت مخزن‌نسته است. در ضمن کتاب‌ها به عضوها امانت داده نمی‌شود مگر در موارد خاص، مثلاً در بخش کتاب‌های کودکان و نوجوانان و سی‌دی‌های آموزشی، اعضا برای پیداکردن کتاب‌ها از برگه‌دان استفاده

گزارشی از فعالیت‌های خانه فرهنگ ستارخان

هیچ‌گاه فکر نمی‌کردم روزی مردم خانه‌های فرهنگ هم بتوانند به عرصه نشر کشور کمک کنند تا اینکه خانه فرهنگ ستارخان تعدادی از کتاب‌هایی که در نشر آنها از نویسندگان نشان حمایت‌کرده بود را برپا کند. به دفتر کتاب هفته فرستاد:

این کتاب‌ها، دلیلی شد برای اینکه سرآخ خانه فرهنگ ستارخان برویم و از فعالیت‌های آن در حوزه نشر، پرس‌وجو کنیم.

این خانه و فرهنگ که در ستارخان واقع شده و در

اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۲، خریداری کرده‌ایم و در حال حاضر مشغول وارد کردن اطلاعات کتاب‌ها به اینکته کتاب‌ها به طریق این برنامه هستیم. کاشانی با اشاره به اینکه کتابخانه آستان حدود چهار هزار عضو دارد می‌گوید: «بیشتر اعضای کتابخانه، ساکن این محله هستند. اما به دلیل مرکزیت آن، از مناطق دیگر نیز عضوهایی دارد. اگر بخواهیم از نظر جنسیتی آمار بگیریم، بیشترین تعداد اعضا را دخترها تشکیل می‌دهند. اما از نظر دسته‌بندی اعمار، بیشترین تعداد اعضا متعلق به دو قشر پشت‌نکوری و دانشجوست.

سال تحصیلی، دانش‌آموزان و دانشجویان بسیاری به کتابخانه مراجعه می‌کنند. ضمن این که روزهای پیش از تعطیلات، مسئول روابط عمومی خانه فرهنگ ستارخان درباره فعالیت‌های حوزه نشر این خانه فرهنگ می‌گوید: «خانه فرهنگ ستارخان علاوه بر

انجام کارهای پژوهشی، در ترجمه تلفیق چاپ آثار ارزشمند، مسکنه و استنادی و اعضای این مرکز کمک می‌کنند. وی در ادامه بیان می‌کند: «لبنه خانه فرهنگ ستارخان به طور مستقل به عنوان نشر فعالیت نمی‌کند اما با مشاوره دکتر شایخ شامی‌روی، آثار ارزشمندی را که به خانه فرهنگ ستارخان معرفی می‌شود، در مراحل چاپ از هماهنگی‌های لازم با نشر گرفته تا تهیه مجوز چاپ، توزیع و… مورد حمایت قرار می‌دهد.

کتابی درباره وجود کتابخانه در خانه فرهنگ ستارخان اظهار کرده. در حال حاضر کتابخانه داریم اما تصمیم داریم در آینده نزدیک، کتابخانه کوچکی در حد استفاده برایمان راه‌اندازی کنیم. البته در حال حاضر، کتابخانه مورد نیاز کلاس‌هایی که در خانه فرهنگ برگزار می‌شود را تهیه کرده و در اختیار علاقه‌مندان و معنایسان آن قرار می‌دهیم.

وی درباره مراجعه‌خانه فرهنگ ستارخان توضیح می‌دهد: «طبق، جوانان و به نسبت کمتر افراد مسایل به اینجا مراجعه می‌کنند که دلیل آن هم برگزاری کلاس‌های مختلف علمی، هنری و فرهنگی است.» وی در پایان آرزو می‌کند: «روی برسد که خانه فرهنگ ستارخان بتواند به عنوان یک نامر مستقل فعالیت کند. در ادامه معرفی چند کتاب آنگه به کمک این خانه فرهنگ منتشر شده است. می‌خوانید:

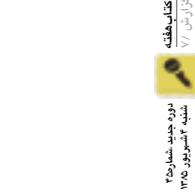
قرآن در آینه پندآموزته، دکتر شایخ شامی‌روی، نشر تلوار، چاپ اول، ۹۸، ۱۳۸۳، صفحه ۶۰۰، قیمت ۵۰۰۰ نسخه.

در این کتاب آیات قرآن به تفکیک در مورد موضوعات مختلفی چون نماز، تهجد، روزه، صوم، گناهیست، توبه، ترس از پروردگار و موضوعات پراکنده، جمع آوری شده است.

گزیده‌های معنوی از مشنوی مولوی؛ شایخ‌زاده شیروزی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۰، صفحه، ۵۰۰، تومان، ۳۰۰۰ نسخه.

مثنوی معنوی، عرفان نامه‌ای است بس سترگ و ژرف که مولوی از رهگذران آن، آقیامی می‌نهند از حقایق و معانی را فراهم آورده است. مسائلی چون پایگاه‌های قرآنی - روانی، پدیدارشناسی وحدت گزار، برآست استهلال، وحدت متن، مستشارها و چاشنی‌های علمی در مثنوی و پیشانی‌های عیندی و بداهه‌گویی، از ویژگی‌های مثنوی معنوی است.

مرآت کتاب‌خاطر می‌گوشه گزیده‌ی حسگریگوشه با سبک و سبیلی جدید از این اثر است.

گروه جدید شماره ۲

نشانی آستینمهریون ۱۳۸۵

گزارش ۷۷

کتابخانه

سهام‌سانی

ششمین جشنواره چاپ ایران(ا) با همکاری معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دفتر امور چاپ و موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، پنجم تا نازدهم شهریورماه در تالار وحدت برگزار می‌شود. در آستانه برگزاری این نمایشگاه و روز ملی

نصف چاپخانه‌های ایران در حال ورشکستگی هستند و چاپخانه‌های خصوصی در برابر های چاپخانه‌ای دولتی زمینگیر شده‌اند چیست، گفته: به نظر می‌رسد اطلاعات شما دقیق نیست، بخشی از مشکل ما در صنعت چاپ مربوط به کهنگی دستگاه‌های موزه استفاده و سیاست‌های چاپی است و بخشی از آن نیز مربوط به غیراستاندارد بودن

نوسازی صنعت چاپ

نشست مطبوعاتی ششمین جشنواره چاپ ایران

چاپ (۱۱ شهریورماه) نشست مطبوعاتی با حضور محسن پرویز، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جلال ذکالی مدیر کل دفتر ملی چاپ، یکم شهریورماه در خانه کتاب برگزار شد. اولین مسأله‌ای که در این نشست به آن پرداخته شد، نامه انجمنیه چاپخانه‌داران درباره امتیاز چاپ کتاب‌های بررسی برای در ایران بود که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به آن جوابی نداده بود. صادق ماموشی مدیر هنری روزنامه کاروانه در این باره پرسید: آیا توجه به نامه وزارت امور خارجه آیا این یک فرصت سوزی در زمینه اشتغال‌رایی و روابط دیپلماتیک نبوده است؟

محسن پرویز در پاسخ به این سؤال اظهار کرد: اما ابتدا در این مسأله که کاغذ پاره‌اند در اختیار انجمنیه چاپخانه‌داران قرار بگیرد، تردید داشتیم. در مرحله بعد، این موضوع مطرح شد که این حجم کتاب‌ها را به‌طور موثرت در اختیار این انجمنیه بگذاریم. اما مسأله بی‌بافتگی است که اگر مقدار زیادی کاغذ را به این کار اختصاص دهیم و بعد در بازار، نوسان قیمت اتفاق بیفتد، ما هم به اجداد این نوسان می‌شویم.

این درصوات منظم با الگوهای وزارت ارشاد تیزود چراکه اولویت کار ما، پاسخگویی به نیازهای داخلی است و در ترجه بعد، استفاده از ظرفیت‌های کشور برای صادرات خدمات چاپ.

در ادامه این نشست، پرویز در پاسخ به این سؤال که لزوم برگزاری نمایشگاه چاپ در حالی که بیش از

«ایران» دریک نگاه

گزارشی از فعالیت‌های موسسه «ایران»

آزادعلی

موسسه مطالعاتی ایران، اولین موسسه مطالعاتی غیردولتی کشور است که در حوزه مسائل فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی روسیه، آسیای مرکزی و قفقاز فعالیت می‌کند.

دکتر مهیمن سنایی مدیر موسسه ایران ایابان این جملات درباره چگونگی تشکیل ایران می‌گوید: موسسه ایران که در سال ۸۳ تأسیس شده، از بهار سال ۱۳۸۴ به عنوان ناشر شروع به فعالیت کرده است.

دی درباره اهداف موسسه ایران اظهار می‌کند: «اولین شناخت نخبگان ایران و دیگر کشورهای منطقه کارنامه‌محور، گذرشنی تعاملات علمی و پژوهشی با موسسات و نهادهای علمی و دانشگاهی مناطق مذکور به منظور ایجاد تفاهم، قرابت و پیوند هر چه بیشتر، گذرشنی مسائلیات فرهنگی و پژوهشگران متخصص در حوزه مسائل منطقه، جبرو اهداف موسسه است. وی در ادامه بیان می‌کند: موضوع فعالیت‌های ایران در مجموع فرهنگی - پژوهشی است که دامنه وسیعی را دربرمی‌گیرد: فعالیت‌هایی چون به انجام رساندن پژوهش‌های راهبردی و کاربردی در موضوعات متناسب اهداف توسعه، ارائه مطالعات فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، ایران‌پژوهی و…، ترجمه، تألیف و انتشار کتاب‌ها، مینو و مقالات، زبان‌های روسی، فارسی و انگلیسی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و نهادهای سازمان‌های دولتی و غیردولتی، مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی با موسسات پژوهشی مشابه در داخل و خارج از کشور و برگزاری نشست‌های علمی، سمینارها و کنفرانس‌ها.

وی معتقد است: «الذک بودن شناخت ما نسبت به جمهوری‌های همسایه شمالی به خصوص اوضاع کنونی کشوری روسیه، پنج جمهوری آسیای مرکزی و سه جمهوری قفقاز، دلیل اصلی فعالیت‌های این موسسه است. منطقه‌های مذکور به خصوص پس از فروپاشی شوروی از حلاً خارج شده

در ادامه این نشست، خیرنگ میرزا خیر این پرسش را مطرح کرد که وزارت ارشاد تا چه حد به تولید مواد خام صنعت چاپ توجه دارد؟

پرویز در پاسخ به این سؤال گفته: «در خصوص تولید کاغذ و ایجاد واحدهایی برای این کار، در گذشته برنامه‌ای در وزارت فرهنگ و ارشاد وجود نداشته و در حال حاضر کشور ما قادر به تولید مواد اولیه مورد نیاز تولید کاغذ در کشور نیست. برای اینکه کاغذ با کیفیت مطلوب تولید شود، مواد اولیه‌ای نیاز داریم که بخشی از آن مربوط به چوب است که با توجه به وضعیت کشور، نمی‌توانیم مواد اولیه مرغوب تولید کنیم اما تولیدکنندگان کاغذ کشورمان، برنامه‌هایی برای نوسازی و تولید مواد اولیه حاصل از محصولات غیر چوبی دارند که اگر عملی شود، ما از آن استقبال و حمایت می‌کنیم. در حال حاضر، کاغذ پارس برنامه‌هایی در این زمینه دارد.

ذکالی نیز در پاسخ به این سؤال اظهار کرد: «در زمینه تهیه مواد اولیه، بیشترین وقفه وزارت صنایع در عهده دارد. یکی از اولویت‌هایی که وزارت صنایع به علاقه‌مندان سرمایه‌گذاری داده، صنایع سلولزی است.

در ادامه این نشست مطبوعاتی، پرویز درباره واگذاری بخشی از صنعت چاپ به وزارت صنایع گفت: «از نظر ما دولت، یکپارچه است و بخشی‌های مختلف آن با هم غلافی را بهم درازند. هر تئوری غیر

و تحول‌یابنده بالا بر سطح کیفیت همراه نباشد. یکی از خبرنگاران با اشاره به درنگ‌و صنعت چاپ طی دوران بعد از برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تا اوایل مهرماه این سؤال را مطرح کرد که در راستای حل این مشکل، وزارت ارشاد چه برنامه‌ای برای تنظیم کار ناشران دارد؟

معاون فرهنگی ارشاد در پاسخ به این سؤال تصریح کرد: «در این میان، نقش وزارتخانه برحسبه نیست چراکه ما نمی‌توانیم تأییم کار بخش خصوصی را منظم کنیم. تأثیر حضور ما در این زمینه تنها در پیش‌شدن میران میانه‌کتاب است. علاوه بر این، کاری که ما می‌توانیم انجام بدهیم این است که تنها به نمایشگاه بین‌المللی تهران اکتفا نکنیم و نمایشگاه‌هایی را در استان‌های تهران برگزار ی‌ان را درآند نیز ایجاد کنیم.

در ادامه، ذکالی درباره ششمین جشنواره چاپ گفت: «این جشنواره در سال‌های گذشته هم برگزار می‌شد اما اتفاق جدید این است که در راستای کاربردی‌تر شدن این جشنواره، تنها به عرضه آثار اکتفا نمی‌کنیم بلکه نشست‌های تخصصی را در نظر گرفته‌ایم که موضوع آنها بررسی مسائلی صنعت چاپ است. این بحث‌ها در پایان، جشنواره به صورت کتاب

تزیینت می‌شد. علاوه بر این، یکی از مشکلات جدی ما در بحث آموزش، نبود منابع موثقی است. فرات‌شدن تأثیرترین کتاب‌های منتشرشده جهان در این زمینه واره کشور هستند و در اختیار علاقه‌مندانگندگان قرار نمی‌گیرند. فرات‌شدن در صحابه این جشنواره، نمایشگاه چاپ در آینه تاریخ، از راه که به پیشینه چاپ در ایران می‌پردازد، برپا می‌گردد.

در پایان این نشست، محسن پرویز درباره نوسانات قیمت کاغذ توضیح‌امداد و ضمن آن، گفته: «اخیراً اظهارنظرهایی منبى براینکه حواله کاغذ دولتی صادر نمی‌شود و نیز درباره این مسأله که باید این حواله‌ها به بازار برسد تا قیمت کاغذ منظم مطرح شد. تا آنجا که گفت این اظهارنظرها با وجاحت قانونی ندارند، چراکه حواله کاغذ دولتی صادر می‌شود و ما کمبود کاغذ نداریم. کاغذی که ما عرضه‌ان در این حواله، اظهارنظرها در راستای امری مشروط و بحث‌پذیرند به تحقیقات است چون ما مطالبه این مسأله هستیم که حواله کاغذ دولتی که به ناشر داده می‌شود، به بازار آزاد برسد.»

و گزارش‌های مربوط به منطقه که در ایران و خارج از کشور انتشار یافته‌اند و تهیه آرشيو فیلم و توراهاى آموزشى، از جمله ديگر فعاليت‌هاى اين موسسه هستند.

سنایی درباره کتابخانه تخصصی ایران می‌گوید: «کتابخانه تخصصی منطقه با بیش از نسه هزار جلد کتاب به سه زبان روسی، انگلیسی و فارسی که قدمت تعدادی از کتاب‌های روسی آن به بیش از ۲۰۰ ساله می‌رسد، دو دسترس علاقه‌مندان قرار دارد. البته بخش قابل توجهی از این کتابخانه به زبان‌های روسی (به زبان اصلی) و بخشی از آن هم به کتاب‌های حوزه ایران‌شناسی اختصاصی دارد. این مجموعه علاوه بر کتاب‌هایی که در مناطق آسیای مرکزی و قفقاز منتشر شده‌اند، کتاب‌هایی در ایران درباره مناطق مذکور را نیز شامل می‌شود. این کتابخانه همزمان با تأسیس موسسه راه‌اندازی شده و در ساعات کاری موسسه (۸:۳۰ تا ۱۹) جوابگویی مراجعه‌کنندگان است.»

مدیر موسسه مطالعاتی ایران درباره سایت این موسسه توضیح می‌دهد: «سایت ایران به بخش اینترنتی www.mss.ir و زبان روسی، انگلیسی و فارسی به عنوان سایت‌های تحلیلی و پژوهشی مشابه روز می‌شود. این سایت علاوه بر بخش‌های خبر و تحلیل، دارای بخش‌هایی چون ایران‌شناسی، بانک مقالات و گزارش‌ها و… است. فصلنامه تخصصی ایران نیز از طریق این سایت قابل دسترسی است.»

وی درباره نشریات ایران اظهار می‌کند: «ایران دو نشریه دارد: یکی از آنها ماهنامه تحلیلی و تخصصی «ایران» است که از خردادماه سال ۸۴ تکون، همراه منتشر شده است. پیش از آن «صندمطلب» این نشریه تا جایی داخلی و خارجی هستند و دیگری فصلنامه تخصصی ایران-اسلواو به زبان روسی است که در حال حاضر فقط یک شماره از آن منتشر شده است. در این نشریه علاوه بر ترجمه مقالات تخصصی درباره کشورهای منطقه به معرفی کتاب‌های این‌مناطق نیز پرداخته می‌شود. وی درباره نشست‌ها و سمینارهای تخصصی توضیح می‌دهد: «سندفصله سال گذشته یک سمینار نشست‌های موضوع بررسی مشکلات آموزش زبان فارسی در روسیه، وضعیت فرهنگی در جمهوری‌های آسیای مرکزی و… را داشته‌یم. برگزاری دوره‌های آموزشی زبان روسی به متخصصان، از جمله دیگر فعالیت‌های ما است.»

هر یک خود یک منطقه استراژیک محسوب می‌شوند.

این مناطق به محلی برای سرمایه‌گذاری‌های بزرگ فرات‌های بزرگ دنیا بدل شده‌اند. با توجه به اهمیت که این مناطق پیدا کرده‌اند، در اکثر تحقیقاتی بسیاری در راستای شناخت پتانسیل‌ها و امکانات‌های افزایش روابط کشورها با آنها در سراسر دنیا به وجود آمده است.

دکتر سنایی درباره فعالیت‌های انتشارات موسسه می‌گوید: «هنوز بی‌لان کارمان بالا نیست اما اکثر می‌کنیم پس از گذشت زمانی اندک، مخاطبان با مجموعه‌های از کتاب‌های منتشر شده در این زمینه از سوی ما رویه‌رو خواهند بود.»

در حال حاضر دو کتاب مربوط پانزده ساله ایران و روسیه شامل مجموعه مقالات استادان دانشگاه و روسیه در جست‌وجوی هویت، اثر جینیلینگون را در دست انتشار داریم که امیدواریم تا پایان تابستان وارد بازار کتاب شوند. وی ادامه می‌دهد: «ما به دوروش افتاد به گردآوری و چاپ کتاب می‌کنیم. اول اینکه تلاش‌ها وجود در زمینه یک موضوع خاص را مورد شناسایی قرار می‌دهیم و پس از آن، در زمینه تألیف یا ترجمه کتابی مرتبط با آن اقدام می‌کنیم. دیگر اینکه برخی از مولفان و مترجمان برای چاپ اثری به ما مراجعه می‌کنند که پس از بررسی و تأیید آن در شورای علمی موسسه، منتشر می‌شود.»

دکتر سنایی درباره دیگر امکانات و فعالیت‌های موسسه ایران توضیح می‌دهد: «راه‌اندازی سایت ایران، کتابخانه تخصصی، جمع آوری بانک اطلاعاتی غنی از مقالات، مجلات، فصلنامه‌ها، نشریات، بولتن‌ها، پایان‌نامه‌ها

گلی نشیبه

«وليام شاوكراس ژورناليست مستقل بریتانیایی در سال ۱۹۶۴ چشم به جهان گشود. وی دانشا به ایالات متحده آمریکا، آسیای جنوب شرقی و شرق اروپا

سافرت می کند و به تحقیق، تنق و سخنرانی می پردازد.

مقالات وی به شکلی گسترده در مجلاتی نظیر تایم، نیوزویک، ایپرنشال، تریون و… منتشر می شود. از وی کتاب‌هایی در تمام دنیا منتشر شده است

نظیر «دیوکت» (۱۹۷۰) کتاب پرگزیده مجله نیویورک تایمز که در سال ۱۹۹۰ منتشر شد. شاوكراس نویسنده و روزنامه‌نگار توانمندی است که از سیاق آتارش می‌توان به این نتیجه رسید که برای نگارش آتارش به تحقیقات گسترده‌ای می‌ادرت می‌ورزد و از آنجا که اغلب در مورد مسائل عصر حاضر مطالعه، تحقیق و نگارش می‌کند، دستیابی به منابع عمدتاً به روز برایش امری ممکن و میسر می‌نماید.»

جملاتی را که خواننده، بخشی از مقدمه کتاب «روبرت مورداک» امپراتور رسانه‌ای» و اثر ویلیام شاوكراس با ترجمه امیرحسین بابالار است که نشر ساقی آن را منتشر کرده

مترجم این کتاب میثولد ۱۳۵۱ و کارشناس رشفه زبان و ادبیات انگلیسی است که در ادامه، گفت‌وگوی ما با وی درباره این کتاب را می‌خوانید:

ویتترین های کوچک؛ امپراتوری های بزرگ

گفت و گو با امیرحسین بابالار مترجم «امپراتوری رسانه‌ای»

چگونه و به چه دلایلی ترجمه کتاب «امپراتوری

رسانه‌ای» را انجام دادید؟

ترجمه کتاب «امپراتوری رسانه‌ای» نخستین تجربه من در ترجمه کتاب محسوب می‌شود. دلیل آن هم‌نگونه که در مقدمه کتاب هم ذکر شده است، توصیه دوست مرکز مطالعات فلسطین بود.ایشان از من خواستند کتاب حاضر را برایشان ترجمه علت درخواست ایشان هم این بود که مورداک را از جمله بهبودیان برنقود دنیا می‌دانند. از آنجا که سابق از این کتابی را ترجمه نکرده بودم، از ایشان خواشتم. ازجمله هدفم کتابی به کتاب بنیاد،مبحث‌های مبسوطی از کتاب را به صورت منظم مطالعه و مقدمه کتاب آن را ترجمه کردم و به ایشان بازگرداندم تا پس از بررسی نظر خود را اعلام کنند.

ایشان پس از بررسی از من خواستند کتاب را به طور کامل ترجمه کنم. به نظر شما این اثر چه ویژگی‌هایی دارد؟

چنان‌که در مقدمه کتاب هم آمده ویلیام شاوكراس از جمله روزنامه‌نگاران نویسنده‌ای است که برای تالیف آثارش تحقیقات و مصاحبه‌هایی را انجام می‌دهد. این جمله ویژگی‌های بارز این الیروپ به موضوع کندهایی است که به نظر می‌رسد نویسنده محترم سعی کرده با دقت و ظرافت بسیار آنها را در اختیار مخاطبان خود قرار دهد. برای مثال او به طور شفاف ذکری ازبهودی بودن مورداک به میان نیاورده است. البته در اعلام سیاست پشتیبانی او از اسرائیل ایلی تدارک‌ماشیبه خلواوگی اش را با تعدادی کند ارائه می‌دهد. مثلا آنان می‌دانیم که خانواده پدری مورداک از پروتستان‌های انجیلی (مسیحی) بوده‌اند. بررسی بیشتر این مسجک مذهبی به شیفت‌ها و تزیینک‌های مهم‌ترین مسیحی بااعطای صهیونست‌های بهودی نیاز بیشتر می‌ی‌بریم. او درباره ملیشه،مادر مورداک گویندک‌ترین سخنی به میان نیاورده است و در حالی از اطلاعاتی در برخی سایت‌ها وجود دارد که الیابت (مادر روبرت) را دختر یک خانواده یهودی قلمباسه‌انیا معرعی می‌کنند.

شاوكراس می‌گوید ای روایی در قالب یک زندگی‌نامه داستان‌وار سعی می‌کند از قدرت رسانه‌های عالمگیر و صاحبان آنها در چپش سیاست‌های کلان بین‌المللی پرده بردارد و با ذکر مثال‌هایی به تاثیر شرکرف این ابزارهای نوین در ایجاد تغییرات فرهنگی در جوامع گوناگون و هدایت محسوس و نامحسوس فرهنگ‌های مختلف به سوی فرهنگی واحد اشاره کند.

در مقدمه کتاب آمده است که بخش‌های از کتاب **حذف شده،موضوع این بخش‌ها و دلیل حذف آنها چه بوده است؟**

حذف این بخش‌ها فقط به دلیل مضامینی است که منافسه در عرصه نشر موجود دارد. پس از اتمام ترجمه کتاب، برای انتشار آن به چندین ناشر مراجعه کردم که هیچکدام با دلایلی مباحثی اقتصادی نبودن انتشار کتابی با این حجم از به چاپ رساندن آن نظرم رفتند. در نهایت وقتی احساس کردم با گذشت زمان بیشتر امکان دارد که کتاب حاضر از حیث انتفاع ساقط شود و دیگر کارگشایی نباید، دو ملاک را به مسئولان محترم نشر ساقی محدود کردیم با کاستن از حجم کتاب

موافقت کنیم. البته این حذف به دست خودم صورت نگرفت. ضمن اینکه به اشتباه بودن این کار قوف کامل داشتم اما سعی کردم به گونه‌ای انجام گیرد که زنجیره مطالب مندرج در کتاب از یکدیگر کنیخته نشود.

به عقیده شما ترجمه و انتشار آثاری ازاین دست آن هم در حوزه رسانه‌ها، چه ضرورت و تاثیری می‌تواند داشته باشد؟

به نظر می‌رسد اثر آن در اهمیتی نهفته باشد که در ماهیت خود رسانه‌ها وجود دارد. البته بسیاری از مردم دنیا هم روزی بخش عمده‌ای از ساعات زندگی‌شان را با اتیاع گوناگون رسانه‌ها می‌گذرانند بدون آنکه به صورت خودآگاه متوجه تاثیرات عمیق آنها بر خود باشند. رسانه در دنیای امروزی به صورت شورشنی اجتناب‌ناپذیر درآمده است به طوری که بسیاری از مردم دنیا روزی خود را قبل از صرف سحانه با رسانه آغاز می‌کنند و آن را با رسانه به پایان می‌رسانند.

شاوكراس به گونه‌ای روایی و در قالب یک زندگی‌نامه داستان وار سعی می‌کنداز قدرت رسانه‌های عالمگیر و صاحبان آنها در چپش سیاست‌های کلان بین‌المللی پرده بردارد

بنابراین وقتی رسانه چنین نقش پررنگی دارد، دانشتن درباره آن نه تنها خالی از فایده نیست بلکه جزو امور ضروری زندگی محسوب می‌شود. امروز رسانه‌ها نقش فراز از سرگرمی یا اطلاع‌رسانی صرف پیدا کرده‌اند. بار اصلی آنچه امروز از آن با عنوان تهاجم، تنافع یا تعامل فرهنگی یاد می‌شود، بردش رسانه‌های بزرگ بین‌المللی است. رسانه‌ها در دنیای کنونی از این قابلیت برخوردارند که به راحتی مرزهای قراردادی جغرافیایی را دور هم بوزندند و پدیده‌های رنگارنگی را که در گوشه و کنار این کره عاکی به وقوع می‌یوانند، در زمین‌های کوچک و در دسترس‌ترین حالت ممکن در اختیار مخاطب قرار دهند. آنها به دلیل قابلیت‌هایی که دارند می‌توانند ذهنی را برای مخاطبان خود ایجاد کنند و یا ذهنی را از مخاطب بپرانند. بشر از بدو خلقت

با استفاده از ابزارهای مختلف سعی در ترویج و ابلاغ برخی مفاهیم به هم‌عصران خود داشته است. کم‌کم که حضرت مسیح در طول عمر خویشان هم خود بی‌لگام قلبی‌اش است که در عصری به نام رسانه وجود دارد و می‌تواند به عنوان دلیلی قانع‌کننده هر فردی را محابا کند که درباره آن بیاموزد.

مخاطبان اصلی این کتاب چه کسانی هستند؟

به نظر می‌رسد مخاطبان این کتاب، از خوانندگان معمولی تا متخصصین ترین دست‌اندرکاران امور ارتباطات را در بر گیرد. پدیده روبرت مورداک از شخصیت‌های بسیار تاثیرگذار امروز محسوب می‌شود. رد رسانه‌های موجود در امپراتوری او تقریباً در همه جا و در اکثر قریب به اتفاق وقایع جاری دنیا دیده می‌شود. تاثیرات نحوه کار او به قدری زیاد و قوی است که صاحبان رسانه در جای‌جای جهان نسبت به ورود او در قلمرویی اختصاصی‌شان حساسیت شدیدی از خود بروز می‌دهند. حمایت‌های سیاسی او از سرمداران سیاسی غرب به قدری تاثیرگذار است

که خود به مسأله‌ای مهم در میان سیاستمداران غربی تبدیل شده است. شاوكراس به گونه‌ای سعی کرده است به خواننده، بقیه‌نامه که مورداک نوشته به خرید اقتصادی روزافزون و البته در کنار آن قدرت و نفوذ سیاسی پنهان بهره‌بربرد. آنچه در این میان اهمیت ویژه‌ای دارد، دست و سوسی سیاست‌کاری مورداک در پشتیبانی از اسرائیل و البته صهیونست است. گرچه شاوكراس به وضوح در این باره چیزی نوشته است اما از کندهایی که در کتاب وجود دارد می‌توان خوبی و ویژه در میان ملل مسلمان درباره مسأله اسرائیل و صهیونست وجود دارد، شناستن یکی از پایگاه‌های بسیار مهم حمایت از آنها یعنی پایگاه اطلاع‌رسانی و خبرپررگانی، برای هر فرد علاقه‌مند لازم به نظر می‌رسد.

آیا اثر و عناوین مطالب کتاب را تغییر داداید؟

در ترجمه اثر حاضر بسیار تلاش افراوان کرده‌ام به متن و نثر کتاب کاملاً پایبند باشم و تغییری در آن ایجاد نکنم. دربارهٔ عناوین بخش‌ها نیز ابتدا قصد داشتم با توجه به مدخلات کتاب، عناوین جداگانه‌تری را انتخاب کنم اما بعد از این نتیجه رسیده که عناوین خود کتاب گویاتر و مناسب‌تر هستند. بنابراین آنها را تغییر ندادم.

اگر اثر دیگری در دست ترجمه با انتشار دارید درباره آن توضیح دهید.

به اتفاق دکتر حسن کریمیان، استاد رشته باستان‌شناسی دانشگاه تهران در حال ترجمه کتابی با عنوان شهرهای باستانی، اثر دکتر جیمز گیتس هنسم.

چالش‌ش قریب بیست و یکم

رادویو - تلویزیون: خدمت عمومی؛ چالش قرن بیست و یکم؛ ترجمه مرتضی نائب فر، انتشارات سروش، ۱۳۸۲، ۳۳۱ صفحه، ۲۲۰۰ تومان

اژان اوزمسون، رمان نویس مشهور و عضو فرهنگستان فرانسه نوشته است که دو نهاد اصلی و بسیار مهم که توانسته‌اند در توسعه فرهنگی کشورش به معنای گسترده سهم داشته باشند، آموزش و پرورش و تلویزیون بوده‌اند. منظور او از «توسعه فرهنگی» فقط هنر‌ها نیست بلکه به طور کلی توسعه قوای ذهنی و تحمیل است پتاننگه به هر فرد امکان دهد معنای والا‌تری به زندگی خود و جامعه‌ای که در آن زیست می‌کند، ببخشد.

… غالباً رهبران به مسئولان سیاسی کشورها اجازه داده‌اند که رادویو- تلویزیون بیشتر به ابزاری تجاری تبدیل شود تا عنصری فرهنگی. این گرایش، نخست در آمریکای شمالی پدید آمد اما همه سرعت به کشورهای اروپایی سرازت کرد و اکنون در حال فتح سراسر جهان است. کشورهای جهان سوم نیز با وجود نیاز آشکار خود به تلویزیون که باسخنکوی نیازهای فرهنگی، اجتماعی، آموزشی و اقتصادی کشورشان باشد، از این آفت مصون نخواهند ماند…

سظراحی بالا، بخش‌هایی از کتاب «رادویو- تلویزیون: خدمت عمومی» بود، در بخش دیگری از این کتاب آمده است، «کشورها باید بر جنبه مثبت یعنی پر دستاوردهایی که رادویو- تلویزیون می‌توانند در زمینه خدمات عمومی داشته باشند، بیشتر تأکید کنند. با داده و سند و فعالیت اقتصادی بیشتری نیاز داریم اما به تعلیم و تربیت بهتر و بیشتر، به آموزش بیشتر، به روشنفکری بیشتر و به فهم بیشتر آنچه در دنیای اطرافمان می‌گذرد نیز نیاز داریم. همه اینها را نیز برای همه مردم نیاز داریم زیرا در نظام مردم‌سالاری این فرض است که هم حق و هم خوشبختانه گاه نیز امکان مشارکت در گزینش‌های اساسی سیاسی را دارد.

امروزه به زحمت می‌توان در عرصه پنهانوار فرهنگ و طیفه‌ای مهم‌تر از بازاندیشی نقش رادویو- تلویزیون در آموزش و پرورش حقوق شهروندان، ارزش‌های مردم‌سالارانه و غنابخشیدن فکری به جامعه‌ها و افراد تشکیل دهنده آنها پیدا کرد.

آنچه هم تئوری تحیل و هم دولتمردان به آن نیاز دارند، عرصه‌ای است که سود در آن انگیزه اصلی نباشد یعنی برای همه مردم، چه در حال توسعه، کشورهای توسعه یافته و چه در حال توسعه، معاشلی برای اندیشیدن و تحیل فراهم شود تا آزاد و انسانی خلاق باشد.

این کتاب را جمعی از مولفان نوشته‌اند و در ابتدای آن، چکیده‌ای از نظرات آنها در باره رادویو و تلویزیون آمده است.

کتاب به دو بخش (تلویزیون: عمومی در عصر رقابت) و «رادویو- تلویزیون: خدمت عمومی» تقسیم شده است. در بخش اول آن، «مشروعیت چون نظری به یک بحران،» و «تشریح تلویزیون عمومی» و «تلویزیون عمومی آرمانی» دیده می‌شود.

بخش دوم نیز شامل عناوینی چون «چالش قرن بیست و یکم»، «دگرگونی ذره‌های سنتی رادویو- تلویزیون عمومی بریتانیا» و «الگورهای جدید در خدمت توسعه و دموکراسی نهفتان» است.

کتابخانهٔ گروه جنبش مبارزهٔ ۱۳۵۷

کتابخانهٔ گروه جنبش مبارزهٔ ۱۳۵۷

تابسی کتابخانه ملی رشت با قدمتی نزدیک به ۸۰ سال به عنوان کهن‌ترین کتابخانه مستقل عمومی کشور،بازگرو وجودفضای مساعد فرهنگی درگیلان آن زمان است. سابقهٔ انشاه فرهنگ کتابخوانی و

تابسی کتابخانه در این منطقه به حدودپیش از ده‌قرن می‌رسد وفرماتروایتی همچون عمادالدوله، بهادالدوله و عبدالملک دیلمی از پیشگامان این راه بوده‌اند.

کتابخانه‌های که عمادالدوله دیلمی در شیراز بر پا کرده و تمام کتاب‌های آن دوره در رشته‌های مختلف علوم وارد آن گرد آورده، بومی‌تر است یا کتابخانه بزرگ سامانیان در بخارا، رقابت و برابری کند. از دیگر کتابخانه‌هایی که مردم گیلان آنها را در این منطقه با نقاط دیگر ایران تابسی کرندی می‌ران به مراد زین اشاره کرد، کتابخانه دیلمان که پس از تصرف این سرزمین به دست سلطان محمود غزنوی به آتش کشیده شد، کتابخانه حوزن لاهیجی در اصفهان که بر اثر هجوم افغانه از میان رفت، کتابخانه مرزااننگ در رشت، کتابخانه مرزا طاهر تنکابنی در تهران، کتابخانه آقا شیخ مجاهد بزرگ عهد ناصری که مسجدی اندکی بازار بزرگ رشت به نام ایشان مشهور است و شاید پیش از دوهزار جلد کتاب خطی داشت، کتابخانه آقا سید گلان اشرف که به همت شیخ حسین آستانه‌ای تابسی شد، کتابخانه مرزا عبدالباقی شیخ الاسلام در ساموئل و چندین کتابخانه دیگر.

اما فرض از بیان این مقصده، اشاره‌ای گذرا و مختصر به فرهنگ بالای مردمان این خطه و توجه آنها به مقوله کتاب و کتابخوانی بود.

این سیر تعالی تا چند دهه پیش همچنان ادامه داشت به طوری که در مرور تاریخ نهفت جنگل و اتفاقات قلی و بعد از آن طی دوران قاجار و پهلوی شاهد حضور مردان و زنانی اهل کتاب، مطالعه و تحقیق در این سرزمین هستیم. اما جای نامفاد دارد گفتن این مطلب که طی سال‌های گذشته، این روند اندکی کندتر از پیش مسیر خود را طی کرده است و اگرچه که فایسته نام رشت و گیلان است، نتوانسته بر اخبارات گذشته مردمان این منطقه بیفزاید. استان گیلان در حال حاضر جزئی حدود ۶۱ باب کتابخانه عمومی دارد که ۳۳ باب آنها قبل از انقلاب اسلامی ایران تأسیس شده‌اند، وجود ۲۳ باب کتابخانه در این استان نه‌تنها پهنوار آن قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، نشان از توجه و علاقه مردم به کتاب و کتابخوانی دارد.

جالب است بدانیم که از میان این ۲۳ باب کتابخانه، قدیمی ترین آنها در شهر آستانرا قرار دارد، کتابخانه‌ای که در سال ۱۳۰۳ تأسیس شده است اما خودرشت نیز در حال حاضر دارای چهار کتابخانه است که تأسیس یکی از آنها به دوران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی بازمی گردد، سه کتابخانه دیگر این شهر در سال‌های ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۵۹ تأسیس شده‌اند.

به هر تقدیر، توجه از افزایش جمعیت و توسعه فضاهای دانشگاهی طی سال‌های گذشته، به نظر می‌رسد در خصوص گسترش فضاهای کتابخانه‌ای در این استان به‌ویژه در شهر رشت به گونه‌ای شایسته عمل نشده است. این موضوع از زمان قابل تأمل تر می‌شود که نواقص شهر رشت را با توجه به سابقه فرهنگی و میزان جمعیتش بایدگر شهرهای کشور که در خصوص گسترش فضاهای کتابخانه‌ای رشد خوبی داشته‌اند، مقایسه کنیم.

هزار سال قبل تا به امروز

مرور تاریخ بنا بر رشت اینگونه است که این خطه از کشور نام قدمت بسیاری دارد، به استناد گزارش‌های تاریخی و جغرافیایی، رشت از جمله شهرهای مهم جلگه مرکزی گیلان در دوره پس از اسلام به‌شمار می‌آید. شواهد تاریخی بیانگر آن است که رشت تا پیش از قرن هجری قمری از لحاظ اقتصادی، ارتباطی و سیاسی دارای اهمیت بسیار بوده است و امیرانی بر آن حکومت می‌کرده‌اند. این شهر از قرن

هفتم به بعد زیر اهمیت بیشتری یافته است. با تشکیل دولت صفوی و آغاز سلطنت شاه مهادیسر، رشت همانند دیگر پارهای گیلان وارد مرحله تاریخی از تاریخ شد. گسترش شهر مسکونت یافته بسیاری از نقاط شمالی ایران در زمان حکومت قاجاریه به دلیل توسعه روابط اقتصادی میان ایران و روسیه موجب‌شدن می‌شود. از شهر رشت برای اولین بار به سال ۱۲۶۴ قمری در کتاب «حدود العالم» با هفت خانامی بر گه یاد شده است.

این شهر طی دوران مشروطه و بعد از آن یکی از کارکنان‌های تحولات سیاسی اجتماعی و اقتصادی ایران تبدیل شد. نهفتن استقلال طلبانه، جنگل، گسترش شهرها، تأسیس آموزشگاه‌های متعدد و ارتقای سطح فرهنگ شهروندان، این شهر را در زمره پیشروترین شهرهای کشور قرار داد به صورتی که این سیر تکامل زمینه رشد و معرفی پروژه‌های ادبی و فرهنگی و همچنین گسترش مراکز علمی و فرهنگی را در این شهر فراهم کرد. شاید اشاره به تأسیس کتابخانه ملی در رشت، نمونه جالبی از توجه فرهنگتان این شهر به فرهنگ و ادب باشد.

تابسی کتابخانه ملی رشت با قدمتی نزدیک به ۸۰ سال به عنوان کهن‌ترین کتابخانه مستقل عمومی کشور،بازگرو وجودفضای مساعد فرهنگی درگیلان آن زمان است. سابقهٔ انشاه فرهنگ کتابخوانی و

تابسی کتابخانه در این منطقه به حدودپیش از ده‌قرن می‌رسد وفرماتروایتی همچون عمادالدوله، بهادالدوله و عبدالملک دیلمی از پیشگامان این راه بوده‌اند.

کتابخانه‌های که عمادالدوله دیلمی در شیراز بر پا کرده و تمام کتاب‌های آن دوره در رشته‌های مختلف یادآور وجودهای علمی، ادبی، سیاسی و فرهنگی شناخته‌شده‌ای است که هر کدام وارد شده‌اندگی کشور نام سهم بسیاری داشته‌اند. شاید مع وقت توان نشاند و شجاعت مرزا کرچک خان جنگلی و یارانش را در ایجاد نهفت استقلال طلبانه جنگل و مبارزه با استبداد قراموش کرد. بوس معروف به مرزا کرچک که در سال ۱۲۵۹ قمری شمسی در رشت تولد شد، در آغاز فرجی برای تحصیل علوم دینی به مدارس مذهبی وارد شد و چندی بعد توسط آقا زین‌العابدین میرزا آسوداد قراموش کرد. مراجع علمی را طی کند، وی سپس در گیلان به موقوف آزادی خواهان پیوست و برای سرگیری مجدداً تعلیم شاگردان تهران شد. میرزا پس از بازگشت به گیلان در مدت اندکی توانست تا پایا کردن همگامی در این منطقه قیام خود را عملی کند.

جنگلی ما هدف خود را چنین اعلام کرده‌اند: قبل از هر چیز طرفدار استقلال مسکانت ایرانیم،استقلال به تمام معنی کلمه یعنی بدون آنکه ما معامله هیچ دولت کنیم…

مرزا کرچک خان نیز مردم استان گیلان به‌ویژه مردم رشت،

زنده نگه داشتن نام و مرام. کتابخانه میرزا کرچک جنگلی یکی از چهار کتابخانه عمومی شهر رشت است که در سال ۱۳۵۹ تأسیس شده است. کتابخانه سردار جنگل با داشتن پیش از هزار عضو فعال، معمولاً شروع است به طوری که در پیام‌افشانات، بسیاری از اعضا فرست استفاده از سالن مطالعه را از دست می‌دهند. اعضای این کتابخانه توجه خاصی به کتاب‌های بحران آن دارند، به گونه‌ای که در سال ۱۳۸۲ تعداد کتاب‌های به مدت رفته از این کتابخانه بالغ بر ۶۰۰۰۰ جلد محاسبه شد، است. کتابخانه عمومی سردار جنگل رشت در حال نزدیک ۱۵۰۰ به ۱۴ هزار جلد کتاب دارد که این تعداد کتاب، مربوط به ۱۵۰۰ عنوان هستند. مسئول این کتابخانه نیز همانته بسیاری از کتابداران کتابخانه‌های کشور معتقد است بسیاری از کتاب‌های موجود در کتابخانه مورد نیاز نیست و باید برای ارسال کتاب‌ها، نظر سنجی و مخاطب‌شناسی صورت بگیرد.

این کتابخانه که از درجه فرهنگی آن برخوردار است، سهمیه چاپی در خصوص دریافت کتاب دارد. مسئول آن نیز معتقد است تا توجه به زیاد بودن تعداد لازم است مسئولان توجه بیشتری به افزایش کتاب‌های جدید

سفر به استان گیلان زمانی که اندکی از گرما و شرجی آن کاسته شده باشد، همراه با لذتی چند برابر است. هر نقطه از این سرزمین سبز و خرم برشاز از زیبایی‌های خوب کنده‌ای است که آدم را از دلشغولی‌های روزمره‌های کند، مرداب ازلی، آب و هوای رویدار، جنگل‌های تالش، کوجه پس کوجه‌های محله‌های قدیمی رشت، بازارهای محلی لنگرود، مراغ چای لاهیجان ردها جانته دیگر شهرهای استان گیلان در کنار مردمان خونگرم و مهربان آن،

شهر باران

گزارشی از وضعیت کتاب و کتابخوانی در شهر رشت

جموعه‌ای همبسی و دوست‌داشتنی را کنار هم گرد آورده است.

استان گیلان صرف‌نظر از امکانات و زیبایی‌های طبیعی‌اش، یادآور وجودهای علمی، ادبی، سیاسی و فرهنگی شناخته‌شده‌ای است که هر کدام وارد شده‌اندگی کشور نام سهم بسیاری داشته‌اند.

شاید مع وقت توان نشاند و شجاعت مرزا کرچک خان جنگلی و یارانش را در ایجاد نهفت استقلال طلبانه جنگل و مبارزه با استبداد قراموش کرد.

بوس معروف به مرزا کرچک که در سال ۱۲۵۹ قمری شمسی در رشت تولد شد، در آغاز فرجی برای تحصیل علوم دینی به مدارس مذهبی وارد شد و چندی بعد توسط آقا زین‌العابدین میرزا آسوداد قراموش کرد. مراجع علمی را طی کند، وی سپس در گیلان به موقوف آزادی خواهان پیوست و برای سرگیری مجدداً تعلیم شاگردان تهران شد. میرزا پس از بازگشت به گیلان در مدت اندکی توانست تا پایا کردن همگامی در این منطقه قیام خود را عملی کند.

جنگلی ما هدف خود را چنین اعلام کرده‌اند: قبل از هر چیز طرفدار استقلال مسکانت ایرانیم،استقلال به تمام معنی کلمه یعنی بدون آنکه ما معامله هیچ دولت کنیم…

مرزا کرچک خان نیز مردم استان گیلان به‌ویژه مردم رشت،

زنده نگه داشتن نام و مرام. کتابخانه میرزا کرچک جنگلی یکی از چهار کتابخانه عمومی شهر رشت است که در سال ۱۳۵۹ تأسیس شده است.

کتابخانه سردار جنگل با داشتن پیش از هزار عضو فعال، معمولاً شروع است به طوری که در پیام‌افشانات، بسیاری از اعضا فرست استفاده از سالن مطالعه را از دست می‌دهند. اعضای این کتابخانه توجه خاصی به کتاب‌های بحران آن دارند، به گونه‌ای که در سال ۱۳۸۲ تعداد کتاب‌های به مدت رفته از این کتابخانه بالغ بر ۶۰۰۰۰ جلد محاسبه شد، است. کتابخانه عمومی سردار جنگل رشت در حال نزدیک ۱۵۰۰ به ۱۴ هزار جلد کتاب دارد که این تعداد کتاب، مربوط به ۱۵۰۰ عنوان هستند. مسئول این کتابخانه نیز همانته بسیاری از کتابداران کتابخانه‌های کشور معتقد است بسیاری از کتاب‌های موجود در کتابخانه مورد نیاز نیست و باید برای ارسال کتاب‌ها، نظر سنجی و مخاطب‌شناسی صورت بگیرد.

این کتابخانه که از درجه فرهنگی آن برخوردار است، سهمیه چاپی در خصوص دریافت کتاب دارد. مسئول آن نیز معتقد است تا توجه به زیاد بودن تعداد لازم است مسئولان توجه بیشتری به افزایش کتاب‌های جدید

و مورد نیاز اعضا داشته باشند.

انفخارات این سرزمین

چنان که گفتیم، استان گیلان چهره بسیاری در زمینه‌های مختلف علمی و ادبی دارد که هر کدام شایسته مباحثات مردم ایران زمین هستند. از میرزا کرچک خان جنگلی گرفته تا نبوت فرمونی و حتی نویسندگان و فعالان جوانی که هم‌اکنون در عرصه‌های مختلف می‌درخشند، بررسی تک‌تک چهره‌های مشاهیر استان گیلان و شهر رشت، زیاده‌ترست کافی و مناسب است. به‌عنوان نمونه، چون گفتیم، محمد معین صاحب فرهنگ فارسی معین، که پیش از ۳۰ تالیف، ویرایش و ترجمه از او در دست است.

هوشنگ اینهاج متخلص به سایه نیز از جمله این افراد است، وی که در سال ۱۳۱۶ در شهر رشت متولد شده است، در آغاز از شاگردان و پیروان نیامودا بعداً به راه دیگر رفت و غزل سرود تا در فرانسوی جزو چهره‌های مطرح زمانه شود. نخستین نغمه‌ها سراب، شیکر، سیاه‌مشق و چند تراک از یاد، از جمله آثار این شاعر و موسیقی‌شناس هستند.

در میان چهره‌های این گیلان نام نبوت فرمونی نیز درخشش خاصی دارد. شایه این درخشش به دلیل برمی بودن اشعار وی و دیوانه بودن کارهایش باشد. شایه هم به این دلیل است که بسیاری از مردم این خطه هنوز چهره او را به خاطر یاد دارد و هر روز با گذر از سیوزمیدان رشت و دیدن تندیس او، حضورش را لمس می‌کنند.

به یادشون

احرام به جایگاه این اثر شرمز می‌بماند، شایه تا پیش وی راهی سیوزمیدان رشت و از بعد از شایه تا گذشت زمان، چهره نبوت فرمونی نبود اما اشعار و ژانرهای او همچنان در ذهن در نوشته‌ها مانگه در یادها باقی می‌ماند.

اما چه اتفاق فرخنده‌ای است که پس از دیدن تندیس نبوت، به کتابخانه‌ای عمومی وارد شویم؟ کتابخانه‌ای که با چندین کاری‌ها و درخشان زینا در وسط سیوزمیدان، یکی از قدیمی‌ترین مابین شهر رشت محاصره شده است.

کتابخانه عمومی امام حسن(ع) که شهر رشت که آغاز به کار آن به سال ۱۳۷۰ زایمی کرده، در واقع اولین کتابخانه عمومی این شهر است. نام اولیه این کتابخانه، گروه بوده و بعدها به کتابخانه تبدیل شد. حضور نبوت فرمونی است. این نام نیز بعدها به کتابخانه منتقلی، تغییر یافت و سرانجام سردار نام به مبارک امام حسن(ع) می‌رسد.

در این کتابخانه که در مرکز شهر رشت و در یکی از قدیمی‌ترین محله‌ها قرار دارد، عاتب کتب و دستاویزهای سالن مطالعه، امکان دسترسی همزمان کتابخوانان ایجاد نیست.

در این کتابخانه در طبقه پایین جزو ۲۰ هزار جلد کتاب، بیش از دوهزار عضو فعال دارد که بیش از ۱۵۰۰۰ عضو کتابخانه حیات الانبیا، رشت و نیز به این تعداد اضافه کرد. سقف کتابخانه حیات الانبیا، سال گذشته به عطف یارش طرف تحریب شده و در حال بازسازی است به همین دلیل اعضای این کتابخانه از کتابخانه امام حسن(ع) استفاده می‌کنند.

طبقه همکف کتابخانه امام حسن(ع) به بخش مرجع و نیز امتح و مسئولین سالن مطالعه اختصاص دارد و محزون کتابخانه در طبقه فوقانی واقع شده است.

این کتابخانه که به صورت محزون بسته اداره می‌شود، مشکلات متعددی را برای پرسنل کتابخانه ایجاد کرده است

به گونه‌ای که کتابداران برای رسیدگی به درخواست‌های اعضا و

افراد و محزون در حال تردد باشند.

مسئول این کتابخانه ضمن اشاره به این مشکل می‌گوید: هدفی طبقه بالا بسیار گرم است و این امکان وجود ندارد که یک کتاب در محسرت نامم و آن مسقر باشد.

وی در ادامه به زیاد بودن تعداد اعضای کتابخانه و کمبود پرسنل اشاره می‌کند. می‌گوید: تمام تلاش ما بر پاسخگویی

مناسب به اعضا متمرکز است و ولی نیازمافته به دلیل محدودیت‌های موجود از ارتشاع راضی نیستیم. محزون این

کتابخانه تا داشتن ۲۰ هزار جلد کتاب، دیگر جلی برای کتاب

تازه دارد و ما برای جادفان کتاب‌های جدیدی که به دستمان

می‌رسد مجبوریم دائماً کتاب‌ها را بررسی کنیم و تعدادی از آنها را

از بین برفش یا نامم نیز حذف کنیم.

وی همچنین به موضوع دریافت کتاب اشاره می‌کند و می‌گوید: بسیاری از کتاب‌های ارشی، مورد نیاز کتابخانه

نیستند. این کتابدار پیشنهاد می‌کند: بخشی از هزینه‌های

مربوط به خرید کتاب را به خود انسان اختصاص دهند تا کتاب‌های مورد نیاز اعضا خریداری شود. در همین راستا،

لیستی در اختیار اعضای کتابخانه امام حسن(ع) قرار گرفته تا کتاب‌های مورد نیاز خودشان را معرفی کنند. چرا که مسئول

کتابخانه با هماهنگی نهاد حام کتابخانه‌های استان گیلان

بخشی از درآمد مربوط به امتح اعضای را به این امر اختصاص

داده است. وی اظهار می‌کند: برای خرید کتاب به بودجه

مبلغ یکصد هزار تومان را به خرید کتاب اختصاص داده‌ام.

البته با توجه به بودن یکن منبع روشن است نمی توان خرید قابل توجهی داشته.

تکاهی به **کتابخانه‌های استان گیلان**

استان گیلان در حال حاضر دارای ۴۱ کتابخانه است که به صورت زیر در تمام استان پراکنده شده‌اند:
استازسه کتابخانه

آستانه اشرفیه دو کتابخانه، مملش دو کتابخانه، اولی چهار کتابخانه، تالش چهار کتابخانه، رودبار هفت کتابخانه، رشتشهر دو کتابخانه، رودسر هفت کتابخانه، رشت ۹ کتابخانه، سیماکان دو کتابخانه، شفت دو کتابخانه، فرس سه کتابخانه، سومعه‌سرا هفت کتابخانه، لنگرود چهار کتابخانه و لاهیجان سه کتابخانه.

پایان اوصاف شهرستان رشت با داشتن ۹کتابخانه بیشترین تعداد کتابخانه را در استان دارد.همان طوره که بیش تر گفته شد، از مجموع این ۹کتابخانه، چهار باب آنها در شهر رشت قرار گرفته اند.
از مجموع ۴۱ کتابخانه استان گیلان فقط ۱۰ باب آنها از فرهنگ ۱۳ مؤلفت پر کرده‌اند.

تکمیل کتابخانه مستقر امور کتابخانه‌های استان گیلان درباره وضعیت کتابخانه‌های این استان می‌گوید:
اصنافه فضای کتابخانه دو کتاب‌های موجود در آنها مورد دریافت مایست و جای‌استان است که چرا کتابخانه‌های این استان با توجه به وضعیت و سابقه فرهنگی درختانی که دارد و نیز با توجه به افزایش جمعیت استان، در حد مطلوبی نیستند.

کتابخانه که سابقه فعالیت در دست‌های چوچ شهردار و فرماندار را دارد، امروز است از امکانات مستقر استان مردم باورثه کتابی نیز دارد. وضعیت کتابخانه‌های استان را هم از نظر کیفیت و به هم پیوسته گنیت بهبود بخش.

وی در مدت زمان ادگی که شروع به کار کرده، نیمی از کتابخانه‌های استان را مورد بازدید قرار داده و دیدارهایی نیز با شهرداران و فرمانداران شهرهای مختلف استان گیلان داشته است.

کسریایی درباره قانون پرداخت نیم درصد از درآمد شهرداری‌های کتابخانه‌ها اظهار می‌کند:
اصنافه این قانون به صورت قابل در استان گیلان اجرا نشده است و فقط شهرداری‌های ۱۰ شهر استان مطلقا را به حساب احصا نمود.
امور کتابخانه‌های استان را نیز کرده‌اند. در حالی است که شهرداری رشت تاکنون مبلغی را پرداخت کرده است و امیدواریم با حسن ازیتمانی که با شهرداران داریم، شاهد همکاری روزافزون این شهرداری نیز باشیم.

کسریایی با اشاره به برنامه ملی این جمع امور کتابخانه‌های استان گیلان می‌افزاید:
باید کتابخانه‌های موجود استان را به دو دسته تقسیم‌بندی کنیم: دسته اول، کتابخانه‌هایی هستند که زمانی پیش از ۲۰ سال دارند. این دسته از کتابخانه‌ها به دلیل فرسودگی و داشتن معماری مناسب از وضعیت مطلوبی برخوردار نیستند. دسته دوم کتابخانه‌هایی هستند که به نوعی وضعیت مناسب‌تری دارند.

در مجموع از وضع موجود راضی نیستیم چراکه به لحاظ کیفیت، به تعداد بیشتری کتابخانه نیاز داریم و در زمینه تعداد کتابخانه‌ها نیز باید مسائل خاصی را لحاظ کنیم. وی معتقد است تا توجه به وضعیت خاص آب و هوایی استان و مرطوب بودن محیط بسیاری از شهرهای گیلان، کتابخانه‌های این استان باید دارای امکانات ویژه ای باشند که صورتی که کمترین کتاب در مقابل برسد، گرمی تابستان و سرمای زمستان را به حساب آورده‌اند.
تجهیزات موجود در بسیاری از کتابخانه‌های استان گیلان بسیار کمتر از دیگر استان‌هاست. به همین دلیل مجبوریم برنامه‌ریزی‌های متفاوت و جدی‌تری در زمینه تجهیزات کتابخانه‌ها داشته باشیم.

وی در ادامه ضمن اشاره به مجبور کردن تمام کتابخانه‌های استان به کتابپوشی می‌افزاید:
در حال حاضر ۵۰ کتابخانه استان دارای کتابپوش هستند و اطلاعات مربوط به کتابخانه‌ها هم موجود نیستیم.می‌شود.
امیدواریم این روند به روندی تبدیل شود.
موسول امور کتابخانه‌های گیلان همچنین به افتتاح یازده کتابخانه جدید در هفته دولت اشاره می‌کند:
ساخت و ساز کتابخانه‌ها تمام شده و تجهیزات آنها نیز تهیه شده است. تمام این ۱۵ کتابخانه در هفته دولت افتتاح می‌شوند.مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند.

کسریایی در ادامه ضمن اشاره به حضور پررنگ خیرین استانی و اهداکنندگان کتاب در استان می‌گوید:
امیدواریم وی یکی دو سال آینده بتوانیم کتابخانه‌های موجود را به وضعیت مطلوب برسانیم و شاهد افتتاح کتابخانه‌های جدید باشیم.

در تمام، چهره از ۴۱ کتابخانه موجود در استان گیلان ۲۳ باب قبل از انقلاب تأسیس شده‌اند و هفت باب هم طی

سال‌های ۱۳۸۰ تاکنون مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. توجه به کتابخانه سازی در استان گیلان در دهه ۷۰ اوج گرفت به طوری که ۲۰ باب از تعداد کتابخانه‌های این استان در این دهه تأسیس شدند.

هشت سال سابقه

میدان شهرداری رشت به عنوان قدیمی‌ترین میدان این شهر، زیبایی‌های منحصر به فردی دارد. ساختمان‌های قدیمی مربوط به دوران حکومت قاجاری، محوطه سبز وسط میدان، تالاس سررا کرچک‌خان سوار بر یک اسب، ساختمان‌ها دره پست و… اما در میان تمام این دیدنی‌ها، کتابخانه ملی رشت از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ کتابخانه‌ای که قدمتی نزدیک به هشتاد سال دارد و مایه افتخار اهالی فرهنگ و ادب این استان است. این کتابخانه فکر تأسیس کتابخانه ملی رشت که کهن‌ترین کتابخانه مستقل عمومی در کشور است، در شرایطی جرقه زد که کتابخانه‌های موجود آن زمان، پاسخگوی نیاز مردم نبود. در چنین موقعیتی، شهروان محصلی تربیت به ریاست آذاره فرهنگ گیلان حضور می‌یابند و با توجه به فضایی مساعدان این استان در صدر می‌آید.
کتاب مرم دل‌نشین‌اند

این عطف کتابخانه‌ای تأسیس شد می‌توانیم بگوییم که این کتابخانه در این استان، افرادی انتخاب شدند تا روز سه شنبه ۱۵ خردادماه ۱۳۶۰ جمعیتی جمعیتی به نام نشر معارف گیلان، را که هدف عمده آن تشکیل کتابخانه ملی بوده‌تاسیس کنند و کمیسیون‌بری برای شروع کار ساختمان کتابخانه نیز تشکیل شود. این هدف سعی گرفتند نظر استواران آن زمان راه خود جلب کنند و در نهایت کفیل شهردار موافقت کرد و زمین مورد نیاز را در اختیار این جمعیت قرار دهد.
به منظور شروع کار کاراجات، ساختمان آن مبلغ ۳۰۰۰ تومان نیز به اعضای این جمعیت با استفاده از نفوذ خود نخست اقدام به جلب حمایت رزسای امانی مرتی بر وضع عوارض صادرات برنج به نفع موسسات عام المنفعه آن روز نظیر پرسیاسان ویرسیسا و کتابخانه ملی رشت کردند، سپس با

هشتاد تا در آنها پیچیده و مررب شوند. ساختمان جدید کتابخانه ملی رشت که سه هفته دارد، از امکانات و تجهیزات بسیار مناسبی برای استفاده علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی با شد.

شاید با راه اندازی ساختمان جدید کتابخانه، ساختمان قدیمی‌تر که شاهد اتفاقات مهم تاریخی بوده است، بتواند به موزه بدل شود. به ویژه آن‌که این محل شاهد چهره‌های سرشناسی از حوزه‌های علم و ادب بوده است. چهره‌هایی چون محمد معین، عباس اقبال، سعید نفیسی، حبیب یعلانی، محمدعلی باقر و… که دست‌خط آنها در دفتر یادبود کتابخانه موجود است.

نشر استان چه خبر؟

وقتی درباره نشر کتاب می‌توانیم همیشه با اعداد و ارقام قابل توجهی مواجه می‌شویم که حکایت از خوب بودن اوضاع دارند. اما وقتی فقط‌ترین می‌شویم، وضعیت را فقط‌ها معلوم نمی‌تاییم.
در حال حاضر، ۷۶ نشر در استان گیلان مشغول فعالیت هستند. البته شاید بهتر باشد بگوییم تا کنون ۷۶ نشر در این استان فعالیت صادر شده است. چراکه از این تعداد فقط ۱۸ نشر فعالیت دارند و بقی محصورت نیمه فعال یا غیر فعال هستند. اگر بخواهیم فقط‌ترین را بشیم، باید بگوییم ۴۶٪ از دارندگان مجوز نشر نیمه فعال هستند. بقی هم فعال هستند. در این میان نشرانی چون فرهنگ ایلام، دمسرا، کتاب سین، حرف نو، کتبه گل و حق شناس، از جمله نشران استان هستند.
فعال استان به شمار می‌آید.

پرسیاسان، بخیریا، کارشناس انتشارات اداره کل فرهنگ و

ترتیب دادن نمایش فیلم و تئاتر به نفع ساختمان و انتشار قبض، از مردم کمک خواستند.

۲۵ مردومین ماه ۱۳۰۹ بانی کتابخانه به منظور استفاده از کتاب‌ها، مجلات و روزنامه‌ها به طور دائم به نام جمعیت نشر معارف به ثبت رسید.

کتابخانه ملی رشت هفتاد پنج هزار دفتر روز پنج شنبه ۱۹ مومله ۱۳۲۴ شمسی در محفل که نزدیک شهرداری مطلقا درج کتابخانه نواخته می‌شد، با حضور عددهای از دانشمندان و افراد سرشناس شهر، رزسای ادارات و فرهنگیان تشکیل داده شد. این کتابخانه هنگام گشایش، ۱۷۵۹ جلد کتاب خطی و چاپی به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی داشت.

سالیان درازی از افتتاح کتابخانه ملی رشت می‌گذرد و هم‌اکنون تعداد کتاب‌های این کتابخانه به ۲۰۰ هزار جلد رسیده است. این کتابخانه که جزو قدیمی‌ترین ساختمان‌های شهر رشت است، شاهد اتفاقات تاریخی بسیاری بوده است. شهریور ۱۳۲۰ در حالی که هنوز هفت سال از فعالیت کتابخانه گذشته بود، با هجوم اشغالگران روس، وضع کتابخانه مختل شد. چراکه روس‌ها محل کتابخانه را اشغال کردند و بسیاری از روزنامه‌ها و مجلات را از بین بردند.

این کتابخانه با ارزش‌سالیان هست به دلیل کمبود فضا، با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کند.
درب چوبی بزرگ کتابخانه که بازمی‌شود، گویی در فضایی یک‌لوکیش قدیمی قرار گرفته‌اند. پایه‌هایی چوبی که بعضی از آنها شکسته شده‌اند و ستون‌هایی که به سقف خند، درودی سپیده‌اند، از تهی‌های صبریده‌ها و بودک ساختمانی نیمه تمام، چهره از فضای قدیمی را زنگرگون می‌کند.
ساختمان جدید کتابخانه ملی که شروع احداث آن به سال‌ها قبل

امکانات است و با قطع شدن سیمه آنها، قطعاً مشکلات فراوانی برایشان به وجود می‌آید. به طوری که احتمالاً کم‌کم کار می‌شوند یا از ادامه فعالیت در این حوزه صرف‌نظر خواهند کرد.

صرف‌نظر معقد است برای جلوگیری از سوانح‌هایی بهتر است به جای قطع آنها، نظارت بیشتر و صورتی صورت گیرد تا هنگام بروز آید از امکانات مسای و مناسب بهره‌مند شوند.

کتابپوش‌های بزرگ

در اغلب جای‌های رشت می‌توان یک کتابپوش بزرگ پیدا کرد. حتی در رودری این شهر نیز کتابخانه مسجد جامع قرار دارد. کتابپوشی کوچک‌گی که نوعی جامع به کتاب‌های مذهبی دارد و در عین حال کتاب‌های درسی را هم در اختیار مقفان‌های آنها قرار می‌دهد. اما اغلب کتابپوش‌های رشت در مرکز این شهر و اطراف سزومیدان قرار دارند. در خیابان بستون که به سزوه میدان منتهی می‌شود، تعداد زیادی کتابپوشی وجود دارد که هر کدام در زمینه‌های خاص فعال هستند. در کنار این کتابپوش‌ها باید از کتابپوشی طریش هم که قدمتی نزدیک کتابپوشی رشت است، یاد کنیم. شماره تلفن پنج رقمی، بالای کتابپوشی، حکایت از قدمت آن دارد. البته اغلب اهالی کتاب‌دوست و کتابخوان رشت از سزومیدان کتابپوش مطلع هستند.

رقف، به کتابپوشی بسیار لذت‌بخش است و این لذت زمانی دوچندان می‌شود که خود کتابپوش نویسنده باشند.
اهل کتاب

کتابپوشی گویبار رشت هم از این زمره است. احمد افراه چی، گلایمی مالک این کتابپوشی که با کتاب و کتابپوشی رابطه بسیار نزدیکی داشته و وارد سال ۱۳۹۸ تصمصیم می‌گردد. کتابپوشی را به بنیادها در اوقات فراغت و تکیاری در آنجا سرگرم باشد. بعد از مدتی کتابپوشی را تعطیل می‌کند. اما بعد از سال‌ها دوباره آن را به کمک پیش‌کش که او هم عشق به کتاب دارد، بازگشایی می‌کند. گلایمی که نشان‌دهنده خرد و ارث پدری‌اش می‌داند، بسیار اهل پژوهش است و در کنار پرداختن به نقل اصلی خود، کتاب‌هایی را نیز تألیف کرده است که از جمله آنها می‌توان به «شاعران عصر رودکی و مورخات قضا، اشعار و کردارهای در حال حاضر مشغول تلقف کتاب گلایمی» است که در آن به بررسی پژوه‌های مردم درباره سینه داشته است.

نمایشگاه‌های فعال در رشت

شهر رشت تاکنون شاهد برگزاری پنج نمایشگاه بزرگ استانی بوده‌است که اغلب آنها با استقبال بسیار خوبی مواجه بوده‌اند. آخرین نمایشگاه کتاب استانی گیلان، شهردوم ماه ۸۴ در رشت برگزار شد.

در این نمایشگاه ۱۳۴ کتاب داخلی حضور داشتند و حدود ۵۰۰ میلیون تومان کتاب به فروش رسید. این رقم نظر اغلب نشرانی فعال در آن نمایشگاه را جلب و آنها را علاقه‌مند کرد. تا این نمایشگاه سال ۱۳۷۵ حضور داشته است. اما درباره اینکه رشت می‌تواند ششمین نمایشگاه استانی خواهد بود یا خیر، هنوز قطعی اعلام نشده است.
استواران افراه کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اظهار می‌کند که پیشگاه محل نمایشگاه را داده‌اند و منتظر اعلام وضعیت و تعیین بودجه از سوی مرکز هستند.

برگزاری نمایشگاه‌های کتاب در سطح استان، از جمله دیگر فعالیت‌های این اداره کل است. به‌طوری‌که تنها سال گذشته، ۱۹ نمایشگاه کتاب در شهر رشت برگزار شده است.
جلب است باید گفت که چهار نمایشگاه داخل رشت رشت وجود دارد و در کنار آنها ۱۰ نمایشگاه نیز در طول سال برگزار می‌شود.

گزارش ۱۷
کتابخانه
تولید جدید شماره ۴
نمایشگاه شهردوم ۱۳۷۵

زهر تیلی

بایدیروی نشر نو، داستان کوتاه و رمان، مثنوی نقد افی که گذشت،نوستدگان و شاعرانِ بی‌بندگی با بندگی ناپایزده‌همنوعها و زهر دهلی داشتند که از دغدغه نقد افی می‌جوید یا گذشت رمان و بالایش شمس نشر به‌دنباله‌ی ویدوشتر به‌های کار شمس افی، انتشار دیدگاه‌های پرمیون ادبیات و معرفی و نقد کتاب گسترش یافتن روزه خواب‌آلودها و رودمان نقد ادبیات کودکان نیز نائل گارود توجه منشر کتاب کودک، شامکتان و روسی آن در می‌انگھضای سونھلی از بختی موفی کتاب نشر به‌ها به کتاب کودک می‌بود که بی‌گمان و دستوردهای مهم انتشار نشر به‌های افی بود که بی‌گمان و فرهنگ کبابی در میان این گروه سن شده‌ها مانده نقد چیست؟مخاطبان نقد کتاب‌های کودک چه کسانی هستند؟ نقد آثار کودکانه چه علایق بایدنگر کار جادو دالموعولای هستند که کتاب‌هنگر چند شماره به آن می‌رود؟

توران میرهادی بر این باور است که منتقد باید پیش‌زمینه‌های ذهنی خود را کند گذشته و به برقراری ارتباطی درونی با همندیردوره‌ها که در معرفی این صورت نمی‌تواند نقدی جامع و تاثیرگذار ارائه دهد و چهپه‌و جدیدی از اثر را نمی‌تکند. وی همچنین تأذنگی کردن با اثر را لازمه نقد آن دانسته می‌گوید،همانگونه که نوستدگان با کودک درون خود ارتباط می‌گرد و به خلق اثری تازه می‌پردازد،منتقد نیز باید با متن ارتباط برقرار کند و با چشم دل به آن بنگردد،تنگی با به‌نگز بداند چنداصطلاح فی‌فی کل اثر را در می‌سوزد،بدون آن‌دانی‌کننده میرهادی که از نخستین منتقدان کتاب کودک است می‌نماید که هر کس در دانش خاص خود از هنر دانسته می‌تواند به گونه‌ای تعریف کند بنابراین وقتی به نقد یک کتاب یا یک اثر هنری می‌پردازیم بر غایت فرهنگی خود و دیگری می‌انویسیم.

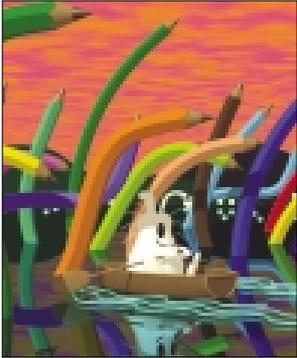
ارابه‌سمنگینی نیز نقد را تشخیص سره از ناسره دانسته و می‌گوید،ناهیجه در جامعه ما رواج بیشتری دارد نقد صاحب اثر است و نه خود اثر چرا که تعداد منتقدان در

نقد نقد

نقد نقد ادبیات کودک و نوجوان

ویژگی‌های متن استوار است و خود اثر را از لحاظ ادبی مورد بررسی قرار می‌دهد در حالی که نقد فرآگفتنی به انعقاد گفتگویی اثر همچون وجه جامعه‌شناختی، روان‌شناختی،اسطوره‌شناختی...توجه می‌کند. وی عمده نقدهایی که امروز در نشر به‌های گوناگون به چاپ می‌رسد را از آگفتنی دانسته و معتقد است که این نوشته‌ها به تهارای خانواده‌ها که حتی برای پدیدآورندگان کتاب کودک نیز کاربرد نداشته و تهارای دایره محدود منتقدان ادبیات کودک باید می‌آیند.

محمود حکیمی،نوستد و منتقد ادبیات دینی کودکان و نوجوان نیز نقد را به مایه شناسی می‌داند که بالای سر هر نوستد قرار دارد و او را از تکرار و به بیرامه رفتن باز

منتقدان کودک، علاوه بر جنبه‌های ادبی و هنری اثر باید به کارکرد تربیتی، پرورشی و طبیعی کتاب نیز توجه کنند به همین خاطر اگر با ملاحظه‌های ادبی به سراغ کتاب‌های کودک بروید،بسیار جالبه می‌توانید مشاهده‌های همچنین می‌پردازد که باید به ویژگی‌های مخاطب، سلیقه‌ها، روحیات و نیازهای او نیز توجه شود.همانگونه که تأثیرات گوناگون اجتماعی، اعتقادی، اثرش... و بر نقد، به ویژه نقد ادبیات کودک را نمی‌توان نادیده گرفت.

برخی چون توران میرهادی و شهرام اقبال‌زاده اصول کلی نقد را یکی می‌دانند و معتقدند که نقد مبنی بر نظریه است و نظریه بر معرفت تکیه دارد و شناخت،اصل مشترک حاکم بر نقد است و آنچه کتاب‌های کودک را از بزرگسال

جعفر سید

محمود حکیمی

علی کاشفی خونسارلی

ابراهیم حسن‌یگی

توران میرهادی

جامعه‌مبایسار ادبی است و هنوز نوستدگان مانیذیرفته‌اند که کسی کتاب‌هایشان را نقد و به جنبه‌های مثبت و منفی آن اشاره کند به همین خاطر نقد در این سربزمین، معقلی است و نه مکتوب و علمی.

وی نقد را واسطه‌ای میان نوستد و خواننده اثر می‌داند و معتقد است نقد هم در معرفی کتاب و گسترش فرهنگ کتابخوانی نقش بسیار مهمی را در عهده‌دارد و هم به یک حرکت فرهنگی مثبت و جهت‌مند و سوس می‌دهد،آنجاکه با وجود منتقدان خوب می‌توان به اصلاح و تقویت ضعف‌های منتقد در حوزه کتاب آمیوزاد.

نوستد کتاب گاهی هم مانده‌نگد کنه یا اشاره به ۳۳ هزار عنوان کتابی که سال گذشته منتشر شد و در اختیار دهان‌مدان قرار گرفت می‌گوید،اما هر سال عنوان‌های بسیاری کتاب برای کودکان،نوجوانان و بزرگسالان منتشر می‌کنیم اما هیچ‌کدام از این کتاب‌ها مورد نقد و بررسی درست و اصولی قرار نگرفته‌اند چون‌تک‌کار معرفی می‌شوند و این مشکلی است که به این راه‌می‌گوشان ما راه‌های نقد.

سمنگینی معتقد است که آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و ارشد اسلامی و، دچار روزمرگی شده‌اند و نگرش و دیدگاه‌های خود و تک‌بعدی‌های است از سویی منتقدان نیز،با به نقدهای درونی و جانبدارانه روی می‌آوردند یا نقد،به سبب بی‌گمانی و تک‌نگی می‌پردازند که گویی به جای نقد،فقد آموزش دادن فی‌فان نوستدگان را دارند. در صورتی که متولیان فرهنگی و نوستدگان و منتقدان و فرهنگ به فعالیت‌های منسجم و هدفمند در زمینه ادبیات و فرهنگ می‌پردازند و هیئت‌های علمی،سینما و کتاب به تأسیس اجمنی یا سیدعلی کاشفی خونسارلی،منتقد ادبیات کودک،نقد افی این گروه سنی را به دو دسته درون گفتنی‌ها و بیرون گفتنی‌ها تقسیم می‌کند و می‌گوید،نقد درون گفتنی‌ها، بر مختصات

نوشته‌ها باشد،نوشته‌هایی که ساده و روان هستند و چه‌جا به راحتی می‌توانند آنها را بفهمند و بخوانند.

همه‌کس و همه‌جایی

ادبیات کودک برای کودکان نقد می‌شود یا برای پدر و مادرها و کتابداران و مربیان یا پژوهشگران و نوستدگان و یا برای هیچ‌کدام؟! آیا می‌توان کتاب‌های کودک را به گونه‌ای نقد کرد که همه‌کس بتواند آن را درک کند یا آن خصمی نقلی دارد که هیچ‌کس جز آنکس نمی‌تواند به‌مقتله آن برآورد؟

سیدعلی کاشفی خونسارلی،مخاطب نقد ادبیات کودک را به چند دسته تقسیم می‌کند و می‌گوید،افسنه‌ای تهارای دست‌اندرکاران و پدیدآورندگان ادبیات کودک نوشته می‌شود و برخی نقدهای روان‌شناختی،جامعه‌شناختی... و بوده و معنلق به افراد با سواد و مختصی است که با این مقوله آشنا هستند،دسته سوم نقدها به زبان ساده برای پدر و مادرها، کتابداران و مربیان نوشته شده‌اند و چهارمین بخش آثار یک هستند که به زبان ساده به نگارش درآمده‌اند و قدرت تجلی خواننده را بالای می‌دند.

اما تران میرهادی معتقد است که مخاطبان نقد و مبنی انتقادی را نمی‌توان از یکدیگر تفکیک کرد و منتقدان می‌توانند به گونه‌ای بویسند که هم کتابداران و مربیان هم پدر و مادرها هم،نوستدگان و هم کودکان از آن لذت ببرند و آنچه اهمیت دارد زندگی کردن با متن است و منتقدان باید به خود فرصت دهند تا اثر بر آنان تاثیرگذار.

سیدزین‌آبادشاره به جای حلقه نقد ژورنالیستی ویژه کودکان و نوجوانان اظهار می‌کند،«روزنامه‌های طبک گسترده‌تری از مخاطبان را در می‌گیرند این روز بهتر است به معرفی و نقد نقد کتاب‌های کودک توجه کنند و نگارگران این گروه سنی را جدی بگیرند،آنها باید به انتشار مطالبی بپردازند که تها ویژه کارشناسان و دست‌اندرکاران ادبیات کودک نباشد

و به تمام افراد بتوانند با آنها ارتباط برقرار کنند. حکیمی نیز چگونگی نقد ادبیات کودک و نوجوان در روزنامه‌های کتاب انتشار را مشخص می‌داند و می‌گوید،«اگر چه در محله‌های تخصصی مانند کتاب ماه کودک نوجوان،

میزشونه‌نامه کودک،مروش نوجوان... به نقد کتاب‌های این گروه سنی پرداخته می‌شود اما منتقدان روزنامه‌ها هنوز برای نگارگان راه‌می‌گویند و بی‌توجه‌اند به سنی‌ها و چنانچه اثر نقد،در حلقه که مرشدان و مسئولان رسانه‌های کشور، اگرچه همواره صورت‌گرفته‌ای عمل کتاب‌های ادبیات کودک را جدی بگیرند و آن غفلت نشوند.

نقدها را برون‌بیا که عیار می‌گرد

رولان بارث، به تها بیان‌گذار نقد نوشتن بلکه منتقد نیز به شمار می‌آید او در کتاب نقد نفسی‌وی می‌نویسد، نقد - که ادبیات درجه دو است- به کار سنجش ادبیات می‌پردازد ولی با کتون گفته شده است که چه کسی عهده‌دار سنجش نقد خوانده بود.

نقد یک تراژدی است، چگونگی می‌توان از صحت کار یک تراژدی خبر گرفت این جاست که سلفه نقد،نقد مطرح می‌شود،سلفه‌ای که بعضی افراد آن را داشته‌اند،رشته‌فکری فرهنگی یک جامعه می‌دانند،بعضی دیگر بگن خود محمود حکیمی، خونسارلی و آن به دلیل بی‌انصاف بودن منتقد نخست می‌دانند،حکیمی می‌نویسد،«مصافحه تمام نقدها از روی انصاف صورت نمی‌گیرند و گاهی منتقدان می‌کوشند از ارزش ادبی یک اثر بکاهد.انجاست که منتقد دیگری باید نقد اثر را نقد کند و به بیان نقاط ضعف

آن برآورد این روش سبب‌پذیری است و پیش از انقلاب در محله‌هایی چون فرانسوی،سمنگینی،اصغاری کتاب و پساووس از انقلاب نیز در کتاب‌های ماه کودک،ادبیات و دین رواج داشته است.

جعفر سید،مدیر نشر آشنایی نیز با حکیمی موافق است و معتقد است نقد،به منظور برطرف کردن کاشفی‌های نقد نخست انجام می‌گیرد.

این گفت‌وگو ادامه دارد.
(اصطلاح‌های جمع‌ده زهره،فاتیما)
ارتباط اخبار کودک و نوجوان در ایران، جلد هفتم، نشر چیتسا

مجموعه ۱۲ جلدی «کیتی دختر آتش‌پاره‌ها» را با این دختر شیطان آشنا می‌کنند و از احساسات، غم‌ها و شادی‌های دخترکی می‌گویند که فکر می‌کند هیچ‌کس او را توجه ندارد و بسیار بدشگوست است. هیولته باها و مامان به می‌گویند «این کار را نکن! آن را نکن!» بدون آنکه جرایش را توضیح دهند و متکلمانی از این قیل‌خاوین هر یک از ۱۲ جلد این مجموعه عبارت است از:دوست‌دستان، من من می‌ترسم،موسلمه سرخ‌دانه، پوز آمان،قول داده و دی،اصفهان،سیستم‌سنس، نمی‌توانم بی‌بایدش، کتیون من از خیلی جویها می‌رود می‌آورد،اسب که چی؟قصیر من حسد است ولی چرا من؟ دکراهی، بکر کیتی با ای کلش، بی‌مونی،نوستدگان این مجموعه در سال ۱۹۹۶ در لویدویل انگلستان به‌خاندانه نوشتن کتاب از لاولیل دهه ۱۹۸۰ آغاز کرده است. تعداد آثار این نویسنده در حال حاضر از ۳۰۰ جلد هم گذشته و میان‌کوتن مشغول نوشتن سربازه

بلندی است که کیتی، فرمان آن است. بی‌مونی درباره کیتی می‌گوید،ارانش را بخواهید، کیتی دختر کوچولوی خودم است، گرچه بهتر است بگویم هم هست و هم نیست چون نوستدها از چیزی در زندگی واقعی الهام می‌گیرند و بعد به آن شایخ و برگ می‌دهند به همین دلیل کیتی داستان‌هایی من خیلی شبیه زندگی واقعی من است.سمن

این مجموعه از نشر افق با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و به قیمت ۹۰۰تومان منتشر کرده است.

ماژگرت چمبرلین، تصویرگر کتاب‌های این مجموعه است و مترجمان گوناگونی چون داوود شمعانی،داریابی، نیلوفر اکبری و نوشین ابراهیمی آن را به فارسی برگردانده‌اند.

کتابخانه

گروه جدید دبیران ۱۳۹۵

گروه جدید دبیران ۱۳۹۵

سبیه قاضی‌زاده

با توجه به اینکه آخرین کتاب‌های شما هم در زمینه تصنیف نوازی و زان‌نوازی منتشر شده‌است، دوست دارم بدانم چرا پیش‌تر کتاب‌هایمان به این موضوع اختصاص داده‌ان‌م‌س‌ال‌س‌ال‌را به این دلیل مطرح می‌کنم

ز که این روزها بعضی در زمینه اهمیت فرم در موسیقی

پیش آمده‌ است و خیلی‌ها معتقدند که تصنیف نوازی،

ساده نوازی را ترجیح می‌کند و به این ترتیب، فرم زیر

سؤال می‌رود؟

برخلاف گفته شما،من اصلاً به این موضوع اعتقاددارم. به نظر من، تصنیف نوازی و ترانه‌نوازی ابتدا به معنای ساده نوازی نیست؛ یعنی نواختن چهار مضراب و پیش‌تر ازمد سادتر از تصنیف است.تفاوت همیشه از قدیم

گفته‌اند که نوازنده‌های نوازنده راستین است که بتواند یک تصنیف را از ابتدا تا انتها بنوازند. منظورم از این نوازندگی هم نکت‌نوازی است، یعنی نوازنده سنتوری که بتواند یک تصنیف را حتی بدون همراهی یک تنگ بنوازند. این کار به قدرت خاصی احتیاج دارد.

ضمیم این یک پیش از این هر کاشی در این زمینه انتشار یافته بود یا به چهار مضراب مربوط بود یا پیش‌تر از آمدن برای سنتور، کتاب تصنیف منتشر شده بود.از سوی برخلاف نظر شما،ی که بر این باورند که ترانه و تصنیف نوازی ساده است، باید بگویم که این کار بسیار مشکل و ضروری است؛ یعنی در واقع نوازنده‌ای که تنها توانیم چهار مضراب زدن داشته باشد، کارش را کامل انجام نداده است. این کتاب‌ها هم به شیوای تنظیم شده‌اند که هر کتاب برای یک یا دو دستگاه تعیین شده که برای نواختن آنها نایز به تغییر کوک ستور وجود ندارد.این موضوع هم به معنم هم در هنر جو کمک می‌کند. حتی کار کوک بندگان راست می‌شود.ملاک کنار در شور و بیات ترک تنظیم شده که نایز به تغییر کوک ندارد.از طرف دیگر همه این کتاب‌ها را نمی‌توان یک یک چاپ کرد، چون هم حجم آن زیاد می‌شود، هم ناشر آن را چاپ نمی‌کند و هم دستگاه کوک کردن پیش می‌آید و

آموزش برای همه

گفت و گو با پشنگ کامکار:نوازنده سنتور و نویسنده

پشنگ کامکار نوازنده برجسته ستور که در سال ۱۳۲۰در سنتوج متولد شده،پیش از ۲۰سال است که در زمینه تدریس ستور فعالیت می‌کند او که فرزند حسن کامکار است،سال‌هاست به هم‌ا دو خواهر و برادرهایش،در گروه «کامکارها»به فعالیت موسیقایی می‌پردازد وکنسرت‌های متعددی را در ایران و خارج از ایران برگزار کرده‌اند تا آنجا که نام گروه «کامکارها»به عنوان تنها گروه موسیقی که سال‌هاست بدون حاشیه در ایران فعالیت می‌کند مطرح است.

پشنگ کامکار اولین کتابش به نام «شیوه ستورنوازی»را در سال ۱۳۷۸تالیف کرده است که این روزها چاپ مجدد این کتاب به بازار عرضه شده است کامکار بعد از تالیف کتاب مورد اشاره، پنج کتاب دیگر را نیز با نام‌های موج، سبیده، و…تالیف کرده است. کتاب اصلی کامکار در کنار تدریس نوازندگی، اجرای موسیقی و آهنگسازی است که در این زمینه بیشتر از بیست آلبوم و نیز رولانه بازار موسیقی کرده است. از جمله این آثار می‌توان به کنزوازی ستور در ماهور، راست پنجگاه، سه‌وازی و کنزوازی، بارانه، به یاد صیبا، فراق، گل گشت، گل به دامن و… اشاره کرد. او به تلاقی دو کتاب جدید را به نام‌های گلنر و سبیده به بازار عرضه کرده که انتشار این دو اثر، پهنانه گفت‌وگری مابا او را فراهم کرد.

خودش را ثابت کتاب خبلی‌ها حرف و حدیث‌های گوناگون می‌زند تا فقط حرفی زده باشند ایده تو آنها بر پایه چیز خاصی نیست. در تقاضای هم‌اوبوع همین شکل است اما اینکه کدام‌اصل می‌شود یا باید به قضایات اهل فن گذاشت. تاریخ و زبان هم موثر است، ما همه این حرف‌ها نباید جلوی نسل جدید را گرفت، چون خلایق‌ها از این زمین می‌روند اینجا فراتر هنر مندترین شده‌اندگان که نیست، نمی‌توانیم دائم بگویم چه چیز درست نیست و چه چیز حفظ است. نمی‌شود همه چیز را در چارچوب ریفین میرزا عبدالله تعریف کرد. شاید خیلی‌ها با این حرف‌ها به بیراهه بروند، اما آنکه واقعاً دلش دنبال یک مسأله جدید و گفتن یک حرف تازه باشد، کارش پیش می‌رود.مسأله‌ها گاهی استنادان موسیقی ما، خودشان جلوی این خلایق‌ها را می‌گیرند، نمی‌شود بدون اینکه گذشته را دانست سراغ سوزه جدید رفت. من ۲۰۰۵ سال فقط سنتی زدم و بعد سراغ کارهای جدید رفتم.

اصل «مکتوب شدن موسیقی» هنوز که هنوز است برای خیلی‌ها جای سؤال دارد و آنها معتقدند که موسیقی شغلی است و نمی‌شود این هنرشغای مخصوصاً به‌باه‌نوازی‌های موسیقی ایرانی را مکتوب کرد.
چرا نمی‌شود؟ اتفاقاً اتفاق مثبت است، چون وقتی هنری شغلی مثل موسیقی تنها به فروش سبیه به سبینه منتقل می‌شود، امکان خذل و تصرف در آن زیاد پیش می‌آید. من استنادان زیادی را می‌شناسم که به این شیوه‌ها عریس می‌کنند و گرنه‌ها را اشتباه پان‌ده‌اند. اما زمانی که این سبیه‌ها مکتوب می‌شود، می‌شود بر اساس آنها تعریفی مشخص ارائه داد. کسی همچون نورعلی خان برومند، را از تربیت کرده‌است و ما موظف هستیم که این دانش را به صحیح‌ترین و ماندگارترین شیوه انتقال بدهیم. امروز، حتی آن دسته از استادانی که شدیداً متخلف نث کردن قطعاً بودند هم کتاب نث منتشر کرده‌اند و با زمانه تطبیق پیدا کرده‌اند. شاید صحبت‌ها هم درست باشد

و تنها بیژان ۸۰ درصد واقعیت را مکتوب کرده، چون ۲۰ درصد را می‌توان برای اندازی‌های فردی یک نوازنده در نظر گرفت. نوازنده در هر حالتی بدعاچه‌ها هم در حالتی چارچوب اصلی نوازته می‌شود و شامل همان چیزهایی است که در ذهن نوازنده وجود دارد و سر صحت اتفاق می‌افتد اما این چیزها شاع و برگ آن ته اصلی را تشکیل می‌دهند.

در مورد کتاب‌های آموزش موسیقی (مضی همین تصنیف نوازی‌ها) چند مسأله مطرح می‌شود که یکی از مهم‌ترین آنها را می‌توان این مسأله دانست که یکسری از استادان موسیقی، کتابشان را تنها برای شاگردان خودشان منتشر می‌کنند. بنابراین داخل کتاب‌های آموزشی ستورنوازی وجود دارد که بعضی از آنها بیژان‌شان به حدت‌نامه هم نمی‌رسد. این موضوع باعث شده که هر کسی یک شکل ستورنوازی کند و مشکلاتی—

بله، همینطور است. شاید یکسری از استادان این کار را انجام دهند، چون خیلی شناخته شده نیستند و از این رو کتاب‌هایشان هم فروش نمی‌رود و چاره‌ای نیست جز اینکه جزوه‌هایشان را به تعداد مثلاً ۱۰۰ نسخه برای شاگردانشان بکشند (چون چاپ کتاب موسیقی اغلب برای ناشر ضررم می‌دهد). اما کتاب‌هایمان مثل فنیوز ستورنوازی‌ها هم هست که الان چاپ‌هایمان آن فنیوز شده و هر بار شمارگان آن ۱۰۰ هزار تا بوده است. به هر حال به نظر من همه این اوصاف و تفاوت‌های موجود بین نظر معلم‌های مختلف و مدهای متفاوت، هر کس آزاد است کتابش را چاپ کند اما میزان موفقیت فرق می‌کند. امروز یک خانم آمریکایی به آموزشگاه آمده بود که موضوع پایان‌نامه‌اش بدعاچه نوازی در موسیقی ایران، بود. او این کتاب من را که در آن قطعاًت‌ها عریس هم برای ستور ایرانی نوشته شده است، مطالعه کرده بود و نوازته بود و تشکر کرد در حالی که بسیاری هر سال و هر سال من می‌خوانند که قطعاًت‌ها عریس را از این کتاب بر نیاوردم. می‌بیند که این کتاب به این شکل در معرفی موسیقی ایران به غیر ایرانی‌ها هم موثر واقع شده است.

نمی‌آیند این قطعاًت را بنوازند. من کتاب را برای شاگردم نوشتم که بتوانند قطعه نوازی یاد بگیرند. من به عموم فکر می‌کنم و برای آنها قطعه می‌نویسم و کتاب چاپ می‌کنم. برای هررده سبیه، آموزش، چیزی نیست که فقط عده‌ای خاص از آن بهره‌مند شوند بلکه باید به جوانان و نوجوانان آموزش داد و این را از ابتدا شروع کرد. باید کتابی در زمینه آموزش‌های اولیه موسیقی نوشته شود که اگر کسی در ۵۰ سالگی هم خواست قطعه نوازی را شروع کند، بتواند.

در کتاب «موج» هم شیوه‌های جدیدی را برای نوازندگی پیشنهاد کرده‌اید. این شیوه‌ها، چه ویژگی‌هایی دارند؟

فرم سنتی پیش‌تر ازمد ۱۳۳۳شش مضراب، فرم خاصی است. فیکوهای پایه دارد، ملودی‌های تکراری دارد، وزن خاص و… اما در بعضی از قطعاًت کتاب «موج»

که برای چهار مضراب

نوشته شده، این کارها

وجود ندارد. پیش از این در

آلبوم «بارانه» هم این کارها

انجام داده بودم، یعنی به

چهار مضراب بود، نه

پیش‌تر ازمد؛ اتفاقاً جدیدی

بود، مثل شعر نو. زبان

جدیدیی را برای بیان

حرف‌های موسیقایی‌ام

انتخاب کرده‌بودم که پیش

از آن در ستورنوازی باب نبود و بااستم هم، همچنانی نداشت. همین آلبوم، همچنان آلبوم بی‌فروش است. دلیل این اتفاق هم تنها این است که مردم از چیزهای تو خوششان می‌آید یا اینکه در این آلبوم، سازی جز سنتور هم نوازته نشده، نه خواننده دارد و نه هیچ چیز دیگر.

گاهی این مرز هنجار شکنی و مست شکنی کم‌رنگ می‌شود.
بله، در هر زمینه‌ای این مسأله وجود دارد. شما در شعر هم این مسأله را می‌بینید؛ یعنی طول کشید تا نیما بتواند

این شیوه «اما جدا چاپ کردن» بهتر جواب می‌دهد. در مقدمه کتاب گفتار به پیشرفت تکنیک نوازندگی اشاره کرده‌اید. برایم جالب بود که بدانم منظورتان از این موضوع دقیقاً چه بوده یعنی آیا بعضی از قطعاًت و تصانیف ما ساده‌ترند و بعضی‌ها سخت‌تر؟

بییند، یک آهنگ را هم می‌شود ساده نوشت، هم

تکنیکی، حتی می‌شود آن را خیلی نزدیک به اصل

نواختن، این موضوع را هم باید بگویم که یک مبتدی

نمی‌تواند این کارها را بکند و مجبور است، آن آهنگ را

به ساده‌ترین شیوه بنوازند، در دستور سنتور، «الله تازه را

به صورت بسیار ساده‌ای نوشتم؛ آنگذر ساده که یک

مندی هم بتواند آن را بنوازند. حالا می‌شود همین قطعه

را به شیوه دیگری هم اجرا کرد یعنی به آن ریز، تریل،

دویل شت، آکسان و… هم اضافه کرد، اما ما فراتر داریم

کتابی را با هدف بهتر برای هنره تالیف کنیم که فقط به

دره استادان بخورد که نگاهش کنند، چون آنها هم که

ذوق هنری غرب

ن‌گیا

حولات ذوق هنری در غرب به عنوان کتاب جدیدی است که اخیراً توسط انتشارات فرهنگستان هنر منتشر شده و پیش از چهل سال پژوهش

ارشد هانس کامپریج به شش‌م‌ی‌رود که با ترجمه محمدعلی فرامرزی به بازار نشر عرضه شده است.

مهاور این احساس کامپریج که از دیدگاه اخلاقی و زیبایی‌شناسی، آثار کهنی به نحوی بر آثار متأخر که به تدریج منسخت شده، برتری دارند.

کامپریج این احساس با اندیشه‌ای در کنارش برمی‌گردد و آن را با عنصر کلاسیک و سپس با اندیشه‌ی سیرون پیوند می‌دهد. اندیشه‌ی سیرون

مبنی بر این است که افراط در به کارگیری، حواس، به نوعی نفرت می‌انجامد. این کتاب روایتی سرشار از بحث و استدلال همراه با نقل قول‌های

گسترده را بیان می‌کند و نقش آفرینندگان، منتقدان و هنرمندان را در شکل دادن به اندیشه و منحول ساختن آن به نمایش می‌گذارد. نویسنده، آثار

نویسنده‌گان عصر کلاسیک را که نوشته‌هایشان بخش عمده‌ای از مسیر این بحث را تعیین و ترسیم می‌کند، مورد بررسی قرار داده و همچنین

پیشرفت این اندیشه را از بازگشت به آن در سده هجدهم پی گرفته و به اسناد کافی در تایید تغییرات ظریف ذوق و قضایات هنری اشاره می‌کند. اشاره‌ای که بیشتر بر نقش

معموری را قائل در تاریخ هنر تکلیف دارد.

در فصل‌های پایانی کتاب به موضوع بدوی‌گرایی در سده بیستم پرداخته شده و تحولات مهم ذوق هنری نویسنده که خود از اسامهان هنری آن بوده تحلیل می‌شود.

نویسنده از پرسش‌ترین موه‌های هنر است که در سال ۱۹۹۸ در تورین به دنیا آمد. او در سال ۱۹۶۶ در لندن به جمع آثار کتان استثنوی و ریورگ پوست. او از سال ۱۹۵۹ تا ۱۹۶۹ در مقام مدیر آن موسسه و استاد تاریخ سنت‌های کلاسیک به کار ادامه داد. در سال ۱۹۷۲ به کامپریج عنوان آبروه اعطا شد. وی در سال ۱۹۸۹ نیز نشان لژیون دریافت کرد.

او در سال ۲۰۰۱ و پیش از انتشار آخرین کتابش درگذشت. کتاب تحولات ذوق هنری در غرب، آخرین کتاب این نویسنده به شش‌م‌ی‌رود که در ۳۳۰ صفحه به چاپ

رسیده است. این کتاب خواننده را با ژرف‌ترین زوایای تاریخ و روان‌شناسی ذوق هنری آشنا می‌سازد. از دیگر آثار او می‌توان به تاریخ هنر، هنر و هنرمند، مفهوم نظریه

و… اشاره کرد.

نویسنده کتاب تحولات ذوق هنری در غرب، در هفت فصل، زمینه‌های گرایش به اصول هنرهای آغازین را بررسی کرده است. این کتاب با رویایش هاشم‌منگلور و صفحه‌آرایی

علیرضا شیروان به قیمت ۴۰۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

نگار بدرام

۲۹مرداد مراسم رونمایی کتاب «گزیده آثار استاد علی اصغر شعریارف» در تالار آتار استادیوسمیت هنرهای نمایشی در تهران برگزار شد. در این مراسم همسین نامورمطلق، دبیر فرهنگستان، سیمیه محمدپنهنشتی، علیرضا اسماعیلی، حسین یابوری و جمعی از هنرمندان و نویسندگان حضور داشتند.

انتشار این کتاب موجب افتخار ماست

مراسم رونمایی کتاب «گزیده آثار اصغر شعریارف»

در ابتدای جلسه علیرضا اسماعیلی مدیر انتشارات فرهنگستان هنر درباره روند چاپ این کتاب که به اهتمام مهدی مکی نژاد تهیه شده، گفت: فرهنگستان هنر در راستای سیاست‌ها و برنامه‌های فرهنگی و هنری خود گزیده آثار استاد اصغر شعریارف را منتشر کرده است.

مهندس انتشارات فرهنگستان هنر در چهارچوب وظایف و اهداف فرهنگستان افتخار دارد که امروز مراسم بزرگداشت یکی از اعضای

پروژه شعرهای استاد شعریارف را برگزار کند. اسماعیلی بیان اینکه انتشارات فرهنگستان هنر پروژه ویژه‌ای به انتشار کتاب‌های معماری دارد، افزود: «تاکنون این انتشارات بیش از ۱۰ عنوان کتاب معماری چاپ کرده و نزدیک به ۲۰ عنوان نیز در دست انتشار دارد که همه این کتاب‌ها به‌مخاطب مهم و اساسی در معماری می‌پردازد. همچنین قرار است فرهنگستان هنر دیگر کارهای استاد شعریارف که توسط نشانان دیگری چاپ شده اما در بازار وجود ندارد را منتشر کند. وی در ادامه به اهمیت این کتاب اشاره کرد و گفت: «کتاب گزیده آثار استاد شعریارف شامل سه بخش است: بخش اول به دیباچه و معرفی تزیینات در معماری اسلامی و معرفی استاد اختصاص دارد در بخش دوم آثار گروه و کاربندی استاد، بدون دخل و تصرف در اصل اثر آمده است که مترس، کاسه‌سازی، رسمی بندی و بزیدی بندی و در نهایت

عکس‌های دیجیتال

موضوع کتاب باذات دکلماسی دیجیتال Adobe Photoshop Album ۷.0 Book1 دربارهٔ نحوه ویرایش تصاویر دیجیتال، کار با نرم‌افزارهای ویرایش تصاویر، عکس‌های دیجیتال، کارت‌های تبریک، ترمیم و… و نیز به اشتراک‌گذاری و چاپ می‌پردازد.

هم‌چنین موضوع مورد بحث در این برنامه «photoshop album» نشان دادن کاربرد عملگرهای این نرم‌افزار است، شیوه نگارش این کتاب، ساده است به طوری که توانایی استفاده از این برنامه را به‌مخاطب می‌دهد. هدف نویسنده کتاب مایکل لیتلبراین این است که انتشارات Adobe Photoshop Album را برای ایجاد تغییر در هر عکسی به‌مخاطب آموزش دهد. این برنامه می‌تواند عکس‌های دیجیتال را سازمان‌دهی، تنظیم و محافظت کرده به همین دلیل بیشتر مخاطب کتاب به ترتیب برنامه «photoshop album» اختصاص یافته و در آن به طور مختصر درباره «photoshop elements» و «photoshop cs» نیز صحبت شده است. در فصل اول کتاب، بخش اصلی و مهم برنامه «photoshop album» شرح شده است و در مقدمه آن نیز پیشنهاد شده است که مخاطب ابتدا این فصل را به‌طور کامل مطالعه کند. فصل‌های شش از ۱۰ تا این کتاب نیز به ویرایش ساخت مدل‌ها، چاپ و به اشتراک گذاشتن عکس‌ها اختصاص دارد.

این برنامه که جمیع آوری و اسامندگی عکس‌های دیجیتال را آسان می‌کند، می‌تواند مورد استفاده کتابدار قرار بگیرد. چون امروزه تعداد زیادی از کتابداران و محققان مردم‌شناسی از دوربین دیجیتال استفاده می‌کنند.

از ویژگی‌های کتاب حاضر این است که بین فصل‌ها به جز استفاده از «album» دربارهٔ قطعات فنی اصلی و همچنین نحوه انتخاب دوربین دیجیتال نیز بحث شده است. این اطلاعات در انتخاب تجهیزات بهتر برای عکاسی دیجیتال مفید است.

در هر فصل، قسمت‌های فرعی وجود دارند که به اندازه قسمت‌های حائلی‌های بین فصل‌ها، برای استفاده از برنامه «photoshop album» ضروری هستند اما به هر حال، نحوه کار با این نرم‌افزار را به‌طور کامل و جزوه خودآموزش می‌دهد. شروع کار با «photoshop album» از یاداندن عکس‌ها در این نرم‌افزار، محافظت و نگهداری عکس‌ها، سازمان‌دهی عکس‌ها، مشاهده و یافتن عکس‌ها، اصلاح عکس‌ها، کار با ویرایشگر خارجی ایجاد ناآزوری‌ها، چاپ عکس‌ها و به اشتراک‌گذاری عکس‌ها، عنوانی ضروری درنگه این کتاب است. این کتاب چهار فصلنامه سومند و مهم دارد که عبارت‌ند از:

میتزهای صفحه کلید، استفاده از چند کامپیوتر با «photoshop album» انتقال به کامپیوتر جدید و شناخت عکس‌ها.

این کتاب جامع دکلماسی دیجیتال را که از سوی موسسه فرهنگی هنری نیاگران تهران در ۲۰۰۰ نسخه منتشر شد، نیزه انجریه فارسی ترجمه کرده است. این کتاب در ۳۸۸ با قیمت ۳۸۰۰ تومان به بازار عرضه شده است.

گروه‌ها، عناوین این بخش هستند. در بخش سوم نیز تصاویر نمونه کارهای استاد در سطح شهر تهران گردآوری شده. البته می‌توانستیم در این بخش آثار بیشتری از استاد معرفی کنیم که به دلایلی نشده. امید است که در چاپ مجده کتاب این موارد نیز اضافه شوند. مهدی مکی نژاد گروه‌آورنده کتاب دیگر سخنران این جلسه بود. وی با اشاره به سابقه بیش از ۵۰ ساله استاد شعریارف، گفت: «استاد شعریارف، استاد فرزاده و دیگر استادان هنرهای سنتی در دوره‌ای فعالیت

هنرهای سنتی حق مطلب را ادا نکرده و جا دارد که کتاب‌های بیشتری در حوزه‌های مختلف هنرهای سنتی منتشر شود.

در ادامه مراسم مهتدیس بیابانی یکی از شاگردان استاد درباره امر صحبت کرد و لوح و هدیه‌ای توسط دکتر نامورمطلق به استاد شعریارف اهدا شد و خود او نیز سخنرانی کرد. همچنین فیلمی از آثار استاد شعریارف پخش شد.

استاد خدمات زبانی برای معماری سنتی انجام داده است. کارهای او در مسجد جامع ساوه، مسجد اعظم قم، مدرسه و مسجد شهید مطهری (صیبه‌آل) (آرامگاه زید تهران، مسجد حضرت ابراهیم خلیل‌نامه، بین‌المللی، بقعه شیخ علی‌الدین اردبیلی، مسجد شاهنشاه شریفه، بازار میل آرزوی یقانت آباد، بنای شهزادی هفت‌ستون در پشت‌بازاری تهران، زیرزمین تالار آدامس کالج گلستان و… ترتیب شادگردی چون مهتدیس علی‌بیابانی، از استادان برجسته معماری سنتی در دوره معاصر و تعلیم دانشجویان مشتاق، به همراه تالیف چندین کتاب، از جمله کتاب گروه و کاربندی در چندین جلد و ترتیبات دست‌نکته‌اش. که هنوز به چاپ نرسیده‌اند. از دیگر خدمات این استاد گرانمایگان ۱۵۰۰ کتاب «گزیده آثار استاد اصغر شعریارف» در ۱۲۸ صفحه با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه منتشر شده است. این کتاب که با قیمت ۳۵۰۰ تومان عرضه شده، مرجع خوبی برای علاقه‌مندان به هنرهای سنتی است.

از مانی تا کمال الملک

تاریخ هنرهای ملی و هنرمندان ایرانی

هزارهٔ حقیقت (رفیع) کوشی، ۱۳۸۲ صفحه در دو جلد، چاپ دوم، ۱۳۸۲، ۱۲۵۰۰ تومان

تالیف هنرهای ملی و هنرمندان ایرانی از کهن‌ترین زمان تاریخ تا پایان دوره قاجاریه از مانی تا کمال‌الملک» عنوان کتابی از عبدالرفیع حقیقت است که انتشارات شرکت مولان و مترجمان ایران آن را برای نخستین بار در سال ۱۳۶۹ منتشر کرد. در این کتاب به دلیل اهمیت که از نظر جامعه بودن دارد، در سال جاری برای دومین بار منتشر شده است.

عبدالرفیع حقیقت متخصص در رفع، محقق، مورخ و شاعر معاصر، حاصل ۲۵ سال فعالیت خود را در ۸۵ جلد کتاب مستقل گردآورده است، عمده فعالیت‌های وی به تاریخ، فرهنگ و علوم ایران و اسلام مربوط می‌شود.

فرمی که هنری پس گویندنا به وجود می‌آورد، باید فریاده و نوعی از آن خود داشته باشد. هنرش نمی‌تواند فقط تلقیفی از عناصر برگرفته از اقوام دیگر باشد؛ باید هم چگونگی جذب این عناصر هم نحوه تلفیق آنها در شیوه بیان ویژه خود بلد بوده باشد. این روی می‌بایست فرض را بر وجود تنوع اصیلی در ایران که از عصر ساسانیان و پیش از آن بر جای مانده و به منزله خط غالب جهانی در هنر ایرانی است، قرار دهد. اگرچه شواهد عینی بااین‌باره بسیار اندک هستند، ولی اینجا و آنجا به اشاراتی نظیر آنچه در صحنه‌های گنده‌کاری شده شکار در طاق مستاق است، برمی‌خوریم که در آنها آثار، بیشتر جنبه تصویری دارد تا جنبه محسوسه وار و در عین حال که یادآور حقایق‌های آشوری است. گویند نقاشی قرن نهم و دهم هجری (نهمم و شانزدهم میلادی) را نیز از پیش نمی‌توید می‌دهد. این کتاب در دو جلد اما یک مجلد تنظیم شده است. جلد اول آن هنرهای ایرانی را معرفی می‌کند و جلد دوم آن به معرفی هنرمندان ایرانی در تمامی رشته‌های هنری می‌پردازد.

در جلد اول کتاب هنرهای ملی ایرانی از کهن‌ترین زمان تاریخی تا پایان دوره قاجاریه، جزئیات هنرهای ملی چون موسیقی، تصویرگری، نقاشی، خطاطی و خوشنویسی، معماری و تزیینات معماری، طراحی، حجاری، حکامت کاری، فلزکاری، منبتکاری، فلذادن سازی، میوناتور، مرقع سازی، کتاب سازی، بافتدگی پارچه و قالی و رشته‌های مختلف وابسته به آنها بررسی شده است. در جلد دوم کتاب نیز شرح حال هنرمندان ایرانی از مانی، شاپور، بارید، سرکش، آزاد تا کمال‌الملک، ملکه الخطاطین، عمادالکتاب آمده است. بیشتر هنرمندانی که می‌توان در مورد آنها تحقیق و بررسی انجام داد، موسیقیدان‌هایی هستند که نام آنها در شعر شاعرانیته می‌شود یا نقاشان و خوشنویسانی که شاید نامی از آنها روی آثارشان به جا مانده باشد. با توجه به حجم مطالب کتاب و همچنین جامع بودن مطالب، می‌توان از آن به عنوان یک کتاب مرجع استفاده کرد. طرح جلد کتاب هنرهای میوناتوری از رضا عباسی است و بر عطف آن نیز پرتزه کمال الملک اثر خود را نقش بسته است. نقاشی پشت جلد نیز اثر معروف کمال‌الملک تحت عنوان فلانگیر بغدادی است. پس می‌بایست نسبت که نظر نویسنده را در مورد نقاشی ایرانی ذکر کنیم.

نقاشی ایرانی، خواص زینت‌آرایه شرایط اقلیمی باشد خواجه شائسته: زیبایی و درخشش خاصی خود را در درجه اول از آن دارد که هیچ‌سایه‌ای برای اثری کردن مایه‌های خاص رنگی در آن راه نمی‌یابد، در درجه بعد، این امر ناشی از کاربرد کامل درخشان‌ترین رنگ‌هاست، رنگ‌هایی که نقاشی می‌داند چگونه کارن را با یکدیگر هماهنگی بخشد. در هنر هیچ یک از ملل دیگر، از مجموعه رنگی بدین حد کامل و درخشان، بی‌آنکه زنده باشد، استفاده نشده است. برای این شکوه و درخشش در نقاشی هیچ کشوری به اندازه نقاشی ایرانی ارائه نشده است. درخشان آسمان زیبایی شگفت‌انگیزشکوه‌های بهاری و در میان آنها، انسان‌هایی که با پوشاک فاخر، مشق و نغمه می‌روزند یا در شادی و سرگشته‌ی هنرهای نقاشی‌های ایرانی را تشکیل می‌دهد. وقتی به این نتیجه می‌رسیم که زیبایی خاص نقاشی ایرانی، در رنگ آن است، بی‌درنگ به یاد طراحی‌های کلی نقاشی ایرانی می‌افتیم که قادر هرگونه رنگ است. در واقع همچنین احساس می‌کنیم که تازایی به رنگ در آنها نیست. در اینجا بار دیگر در می‌یابیم که خط در نقاشی ایرانی، حاصلت منماوی و خاص خود را دارد است.

شماره جدید «هنریو» منتشر شد

پانزدهمین شماره از فصلنامه «هنریو» ویژه تابستان ۱۳۸۵ منتشر شد و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت.

شماره اخیر این نشریه به مطالبی دربارهٔ موسیقی، خوشنویسی و شعر اختصاص یافته است.

در تازه‌ترین شماره «هنریو» محمدصادق سراج، دکتر شهیار جعفری منصور، بهمن فردوسی باقیم قدیم موسوی به ارائه مطالبی

در زمینهٔ موسیقی پرداخته‌اند و اشعاری از احمد دهباقی، فراخ کسوانی، اسماعیلی، خالوق عاطف و… به چاپ رسیده است. سر نیزه و نظور تاریخی هنر قالی از محسن محسنی و مقاله‌ای دربارهٔ داستان کوتاه از زهرا محمدی، از جمله دیگر مطالب این شماره هستند.

محمد کاظم سلیمی، صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر این نشریه است.

امپروشنگ انوری

در ورعداد بسیار با اهمیت تاریخ معاصر ایران در مردنامه به وقوع پیوسته است؛ یکی انقلاب مشروطیت در چهاردهم مرداد ۱۲۸۵ و دیگری کودتا ۲۸ مرداد۱۳۳۲. که با اینکه امروز ۵۳ سال از این کودتا سپری شده، سبببان اصلی و انگیزه‌هایی که یکی از مخوف‌ترین عملیات‌های جاسوسی- استعماری

درس‌هایی از تاریخ

به بهانه کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

قرن بیستم را شکل دادند، گماکان - شاید هم با شدت بیشتری نسبت به ۵۳ سال پیش- وجود دارند، گرچه اکنون رژیم پهلوی برای همیشه به بیرون سپورسته است، اما دست‌های پلید، سازمان‌های توطئه‌اندیش و نظام‌های استعماری با ساختاری پیچیده‌تر از گذشته طمع به ثروت و داشته‌های ملت‌های گوناگون جهان دوخته‌اند. در این واقعاتی غارت و چپاول که منتظر به استیلای سیاسی و نابودی فرهنگی خواهد شد، وای به حال ملتی که از تاریخ خود پند و عبرت نیاموخته و نادانسته در مسیر فنا و نیستی قرار گیرد.

اکنون که بحران انرژی هسته‌ای ایران در کانون توجهات داخلی و خارجی قرار دارد، مورری بر نقش فوق استعماری انگلیس و آمریکا در کودتای ۲۸ مرداد که سرانجامش سقوط دولت ملی دکتر محمد مصدق و برآمدن ۲۵ سال خودکامگی محمدرضا پهلوی بود، به درک افزون‌تر طمع و سیاست‌های بریتانیا و آمریکا در مورد ایران خواهد

گذشته از این کتاب‌های

میراث‌خوران استعمار از مهدی پهلار، تاریخ فراموش‌تری در ایران نوشته اسماعیل رابین، اختناق ایران از مورگان شوستر و بر ضد استعمار نوشته صادق جلالی راهگشا خواهند بود. به منظور بررسی دقیق‌تر می‌بایست به سال ۱۲۸۰ شمسی (۱۹۰۱ میلادی) برگردیم؛ زمانی که «ولیم ناگس دارسی» نیمه دولت بریتانیا، موفق شد امتیاز کشف، استخراج، حمل و نقل و فروش نفت ایران را در سراسر کشور، به استثنای پنج ایالت شمالی- که زیر نفوذ روسیه تزاری بود- دریافت کند. از این تاریخ منحوس بدین سو، تمام شئونات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران دستخوش مساله نفت شده؛ ترونی که طبیعی بود زورمداران و زرسالاران، چشم طمع به آن بدوزند. به موجب این امتیازنامه که به مهر و امضای «میرزاعلی امیرخان اتابک»، صدراعظم وقت و مظفرالدین شاه رسید، بود، دارسی حق داشت به مدت شصت سال مالک و صاحب چاه‌های نفت ایران باشد. فوران اولین چاه نفت میدان نفتون در مسجد سلیمان به تاریخ ۵ خرداد ۱۳۲۷/ ۲۶-۱۹۰۸ ایران را وارد فصل نوینی از تاریخ خود کرد. در

اهمیت مسالهٔ نفت در ایران همین بس که در همان آغاز، نفت ایران یکی از عوامل مهم پیروزی متفقین در جنگ جهانی اول شد. انگلیس برای دفاع از منابع نفتی ایران در مقابله با دشمنانی، عملیات

«بین‌النهرین» را ترتیب داد که طی آن یکصد هزار نفرات را به منظور حفظ نفت ایران متحمل شد. ارزش نفت ایران بدان اندازه رسید که دولت انگلیس تصمیم گرفت به‌طور مستقیم در آن سهمین شود و در نتیجه در تاریخ ۲۰مه ۱۹۱۲ با پرداخت دو میلیون و دویست هزار لیره، ۵۰درصد سهام شرکتی که به شرکت نفت ایران(?) و انگلیس مشهور شد را از آن خود کرد.

در مورد مسالهٔ نفت در ایران، مقالهٔ کتاب‌های

بود و نفت ایران پس از آمریکای شمالی و ونزوئلا و شوروی جایگاه چهارم را در سراسر جهان و در خاورمیانه جایگاه نخستین را داشت. استعمارپریتانیا حاضر نمی‌شد از چنین ترفقی چشم‌پوشی کند. تلاش‌ی که انگلیس برای حفظ منابع خود در ایران پس از ملی شدن نفت بروز داد، نشان می‌دهد که شاید اهمیت نفت ایران برای آن دولت در سده بیستم میلادی، از اهمیت مستعمر هندوستان در سده نوزدهم، کمتر نبوده است.

با استعفا ی «حسین علاء» در روز شنبه هشتم اردیبهشت ماه ۱۳۳۰، دکتر محمد مصدق در شرایطی غیر قابل پیش‌بینی به نخست‌وزیری رسید. پس از سقوط رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ تا زمان نخست‌وزیری مصدق، ایران جمعاً ۱۷۰۰ نفر از نخست‌وزیر به خود دیده بود که نشان از بی‌ثباتی اوضاع سیاسی و وضعیت ناایمن محمدرضا شاه تا آن زمان داشت.

عمر نخستین کابینه مصدق از اردیبهشت ۱۳۳۰ تا ۲۵ تیر ۱۳۳۱ به طول انجامید. در این تاریخ مصدق به دلیل کار شکنی‌ها، خیانت‌ها و توطئه‌های داخلی و خارجی و تا حدودی نیز گروهای فکری-روانی خود به استعفا تن داد.

به دنبال قیام سی تیر در تهران و شهرهای دیگر، طوفان حمایت مردم و استنادگی برخی از علما به رهبری آیت‌الله کاشانی کشتی سیاست قوام را سرنگون کرد. رای موافق دادگاه لاهه به نفع ایران در مورد اختلاف ایران و انگلیس بر سر مسالهٔ نفت نیز باعث شد دوباره مصدق به نخست‌وزیری برسد. عمر دومین کابینه مصدق از ۸ مرداد ۱۳۳۰ تا روز کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به طول انجامید. در تاریخ معاصر ایران این نخستین بار بود که نفت و دولت، هر دو تعلقی به ملت ایران داشت.نفت ملی و دولت ملی.

درباره دکتر مصدق و دوران زمامداری او کتاب‌های زیادی به چاپ رسیده است. به طور طبیعی کتاب‌هایی که با این موضوع در زمان پهلوی به رشته تحریر درآمده‌اند، هم تعدادشان اندک است و هم که در این باره طی چند سال ابتدای پیروزی انقلاب بیشتر از روی شیفتهگی نسبت به مصدق است اما از دهه دوم انقلاب اسلامی به بعد، تحقیق‌های جدی و کتاب‌های خوبی در این مورد به چاپ رسیده است.

کودتای ۲۵ و ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در نوع خود اولین کودتایی به شمار می‌رفت که با مداخله مستقیم علمی دو دولت خارجی برای سرنگون کردن یک دولت ملی، با همکاری محمدرضا پهلوی شاه مخلوع و به دست بی‌غیرت‌ترین افراد ایرانی که مزدوری بیگانگان را بر عهده گرفته بودند انجام گرفت. این رویه بعدها به‌ویژه از سوی آمریکا در سایر نقاط جهان نیز دنبال شد.

علت اصلی کودتا، سرکوب کردن نهضت ملی ایران و جلوگیری از ملی شدن نفت بود. انگلیس که به خوبی دریافته بود عصر ملکه ویکتوریا و زمانی که خورشید در آن امپراتوری غروب نمی‌کرد سبزی شده است، مجبور بود برای رسیدن به اهداف و امیال خود، بر قدرت تازه نفس یعنی آمریکا را نیز

در سیاست‌های جهانی خود به بازی بگذرد. در اواخر ژانویه ۱۹۵۲ هابنی از انگلیس به منظور تعقیب مذاکرات درباره کودتا به آمریکا رفت و با آلن دالس درباره کلیات طرح عملیات، گفت‌وگو و تبادل نظر کرد. برخی از صاحب‌نظران معتقدند که آمریکا قریب بزرگ نمای حفره نفوذ کمونیسم در ایران، از سوی انگلیس را خودر و وارد عملیات کودتا شد.

به پیشنهاد انگلیسی‌ها کریمت زروزلت به عنوان فرمانده عملیات انتخاب شدو در جلسه ای محرمانه با انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری موافقت به عمل آمد. هزینه و اجرای عملیات کودتا را آمریکایی‌ها برعهده گرفتند و نقشه اصلی را انگلیسی‌ها ریخته بودند. همچنین عوامل داخلی انگلیس نیز کودتایچان را یاری دادند. برای مطمئن کردن شاه، اشرف که به همراه مادرش چندنی پیش به انهام فتنه علیه دولت از ایران اخراج شده بودند، به صورت

پنهانی در روز چهارم مرداد ۱۳۳۲، یکت سر به مهر محنتی پیام اسپاه و «اینتلجنس سرویس» را تحویل شاه می‌دهد و سپس مجدداً ایران اخراج می‌شود. ترس شاه جوان با این دو پیام هم زایل نمی‌شود. او نگران این بود که مبادا طرح کودتا با نظر انگلیس و آمریکا نباشد. بنابراین در نیمه شب دهم مرداد ۱۳۳۲ کریمت زروزلت در یک عملیات جاسوسی شخصاً با توپمیلی جنگی

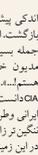
رنگ به داخل محوطه کاخ سعدآباد وارد شده و به صورت پنهانی در توپمیل شاه ملاقات می‌کند. طی این ملاقات، نماینده ایالات متحده، شاه ایران را مطمئن می‌کند که خواست دولت متبوعش برکناری مصدق است. همچنین زروزلت برای اینکه حاکم شاه را از جانب بریتانیا آسوده کند،

می‌گوید که در برنامه شب بعد رادیو بی‌بی‌سی، گوینده‌های جای اینکه طبق معمول بگویند «سلام» «درست-نیمه شب است». اما در ابتدا در ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ به وقوع می‌پیوندد اما با هوشاری دولت مصدق و پارتیشن ختمی می‌شود اما با ناهوشیاری و اشتباه دولت و شخص مصدق در عدم مجازات مرگین، سه روز بعد کودتای ۲۸ مرداد پیروزی می‌رسد. در واقع زروزلت از شکست، پیروزی می‌سازد، شاه که

اندکی پیش از کودتا به رم گریخته بود به ایران بازگشت. او در اولین ملاقاتی که با زروزلت داشت جمله بسیار پرمعنائی گفت: «من ناچ و زخم را مدیون خداوند، ملت، ازشم و شخص شما هستم…» «باین ترتیب، تلفات خود را مدیون O.A هستید. مشابه این ملاقات‌ها در پدن هر ایرانی وطن دوست را بر لرزه در می‌آورد. ملاقات‌ها تنگین ژرژاهدی با کریمت زروزلت بود.

در این زمینه، مطالعه کتاب‌های قیام ملی سی تیر به روایت استاد و تصویر از محمد ترکمان، کودتا در کودتا (خطرات کریمت زروزلت)، خطرات تریا استفناری، خطرات سیاسی خلیل ملکی، نظم‌ها و مکتوبات مصدق، دکتر مصدق در دادگاه تجدید نظامی از جلیل بزرگمهر، چه کسی منحرف شد؟ نوشته باغلی، اقتصاد سیاسی ایران از دکتر حمایون کاتوزیان، گاز نامه مصدق از پارسالیگانی، خطرات سیاسی مصور رحمانی، رویداد انفجار طوس از محمد ترکمان، جنبش ملی شدن نهضت نفت ایران از علام‌رضا نجابی، مصدق و تیرد قدرت از حمایون کاتوزیان مفید خواهد بود.

دکتر محمد مصدق به احمداًبا تجدید شد و در روز یکشنبه ۱۴ اسفند ۱۳۳۵ ایران از وجود یکی از بزرگ‌ترین مردان تاریخ خود محروم شد. دکتر حسین فاطمی در صبح روز ۱۹ آبان ۱۳۳۲ با تن تپ‌دار به جوخه شش‌هش شده بود. در آخرین

از آنجا که در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم، سرمایه‌انگلیسیان در نفت جنوب ایران، بزرگ‌ترین سرمایه‌ای بود که امپریالیسم انگلیسی، بیرون از مرزهای خود در یک بنگاه صنعتی به کار دراخته

لحظات پیش از اعدام به سرسپ حسین آزموه که وی را به سمت محل اعدام می برد گفت: مرگ حق است و من از مرگ ابلی ندارم! آن هم چنین مرگ پرانشاری، من می میرم تا نسل جوان ایران از این مرگ عبرت گرفته و با خون خود او روشن دفاع کند و نگذارد جاسوسان اجنبی بر این کشور حکومت کنند. من درهای سفارت انگلیس را بستم. غافل از اینکه تا دربار هست، انگلستان سفارت لازم نداده کرم پوردری‌وزی روزنامه‌نگار ملی در زندان‌ها به آتش کشیده شد. رهبران جمعیت فدائیان اسلام پس از تحمل شکنجه‌های سخت به جوخه اعدام سپرده شدند. در دادگاهی که سرسپ آزموه با عهده‌دار شدن ریاست آن، نام خود را تا بدیه منجانب تاریخ سپرد، ایران مصدق یکی پس از دیگری به محاکمه کشیده شدند. دکتر غلامحسین صدیقی، دکتر سیدعلی شایگان، محمود ترمیان، عبدالعلی لطفی، محمدعلی مالکی، مهندس سیف‌الله معظمی، علی میرش، بشیر فرهند و… کسانی بودند که با عضویت در هیات دولت مصدق نام را پدینکی از خود بر جای نهادند. هزینه عملیات کودتا، تمام و کمال توسط امریکایی‌ها پرداخت شد. روزنامه لوس آنجلس تا میز در ۲۹ مارس ۱۹۷۹ در مساحهٔ باروولت فاش کرد که یک میلیون دلار برای تربیت دادن نظرات خیابانی به منظور سقوط دولت مصدق از سوی امریکا اختصاص یافته بود که حدود هفتاد و پنج هزار دلار آن مصرف مابقی در اختیار شاه فراده شد.

لوموند نوشت: در روز ۲۷ مرداد ۱۳۳۳، چک شماره ۷۰۳۳۲۵ سفارت امریکا به مبلغ ۳۹٬۰۰۰ دلار آمریکایی، در بانک ملی ایران تبدیل به ۳۳۶۲۳۰۰۰۰ ریال شد و از جمله، با این پول، پانصد تن از وکلان زرافه‌های جنوب شهر تهران برای آشوب و غارت استخدام شدند.

به شهادت یک صفحه از صورتحساب یونیون بانک سوئیس، معلمی که از حساب پهلوی به دست افسران کودتا و برخی عوامل پهلوی دراصله ۱۹۶۱ تا فوریه ۱۹۶۲ پرداخت شده بدین قرار است:

همسر لویی هندرسن (مسفر کوباچی) یک میلیون دلار، هنری لوس اندرسن (مجله تام) پانصد هزار دلار، سالسان شاپن (مسفر امریکابند) هتدرسن یک میلیون دلار، فرح پهلوی (همسر شاه) پانزده میلیون دلار، دکتر امینی (وزیر دارایی اهدی) دو میلیون دلار، دیوید آر (افکار رئیس بانک چیس مپهان) دو میلیون دلار، اشرف زاهدی سه میلیون دلار، اشرف پهلوی سه میلیون دلار، آن دلس (رئیس سازمان سیا) یک میلیون دلار.

تحقیقات کمسیون سنی امریکا نشان داد تنها در سال ۱۹۶۲ یک میلیون ۱۵۹ دلار از درآمدت ایران بانک‌های امریکا، به حساب بنیاد پهلوی در بانک‌های سوئیس ریخته شده و تنها فرح پهلوی همسر شاه در سال ۱۹۶۲، دو فقره مبلغ ۱۳ میلیون دلار از این حساب‌ها پرداخت کرده است.

بار در مصاحبه، فراداد کسرسیم، نعت ایران این بین‌المللی نفت مرکب از پنج شرکت استاندارد نیوجرسی، استاندارد کالفرنیا، سوگی و اکوم، گفت. شرکت نفت تکراس با ۲۰ درصد سهم بود که هر یک هشت درصد آن را اختیار داشتند. شرکت نفت بریتانیا BP با ۹ درصد، سهم ۲۰ درصد، سهم ۱۹ درصد، شرکت هلندی رویال داچ شل با ۱۴ درصد، سهم شرکت نفت فرانسه با شش درصد سهم دیگر صاحب‌نعت ایران بودند. در ۱۵ اوت ۱۹۵۲ فراداد دیگری نیز ایران و شرکت نفت انگلیس و ایران برای پرداخت غرامت به کمپانی نفت جنوب تنظیم و امضا شد. به موجب این قرارداد، شرکت نفت انگلیس و ایران مبلغ ۱۵ میلیون لیره به عنوان غرامت مستقیم دریافت کرد نامتابعان از دست‌رفته بریتانیا در گذشته دچار ضرر شود در این میان پیچازه مردم ایران که می‌بایست در فقر در قف به حیات خویش ادامه دهند. اما این ملت ایران پایان کار نبود…

تاریخ ایران دوره هخامنشیان

به سرسپ ایلبا گروشیچ
ترجمه مرتضی نائب فر، انتشارات جامی، چاپ نخست ۱۳۳۵، ۲۴۴×۲۸
صفحه فهرست اعلام، ۹۵۰۰ تومان

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان متخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

برخلاف آثار پیشین که مردان کهنسال در کنار مردان جوان نمایش داده می‌شدند در اواخر قرن نوزدهم مردان میانسال و پیر در کنار دخترکان نوجوان زنان جوان ترسیم شده‌اند. در این دوره برای سرکوب روابط مخفیانه همچنی گرایش، ازدواج در جامعه ایران اهمیت بیشتری داشت.

هورت جنسیتی زن و مرد را می‌توان در پرچم شیر و خورشید ایران نیز به وضوح دید.

در سال ۱۳۳۶ میلادی محمدشاه قاجار پرچم رسمی ایران را با نقش شیر و خورشید پذیرفت. شیر، مظهر قدرت مردانه به شمار می‌رفت و خورشید با شمشلی زبانه نماد یافت اما در اواخر قرن نوزدهم، خورشید شکل زنانه خود از دست داد و به چشم و دهان بینی خلاصه شد.

علم نجم‌آبادی در کتاب فوق معقد است. در قرن نوزدهم، ولزهای مهم و وطن، مفهومی زنانه یافت و همه مردان غیور، خراست و میللت او را مردان را و از اختراعات خود می‌دانستند. یکی از پیام‌های وشد فرهنگ مردسالاری در جامعه آن دوره را می‌توان در این نکته جست‌وجو کرد.

در آثار نقاشی مجلات و روزنامه‌های اواخر دوره قاجار، به، احمدشاه آخرین شهن شاه قاجار، در شبلی فردی ضعیف و زن صفت تصویر شده که از اوضاع آن مقدار، قاضای کمک به مامر پیر وطن را دارد و این نیز به شکل زنی ستم‌دیده از سرزایمب خواهرش می‌کند با نداشتن برخت منسلطت، او را به زنی جوان و مغرور تبدیل کند!

چهره مردان زن در قرن بیستم، که شخصیت نجیب و تحصیل‌کرده، مادر و همسری دلجو و با کلیات و لیاقت در کار و عرصه اجتماعی را شامل می‌شد. در دهه ۱۹۶۰-۷۰ زن به عنوان موجودی غریزه، مورد

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

استفاده رژیم پهلوی قرار گرفت و مورد اعتراض اسلامگرایان و سکولارهای چپ گرا واقع شد، اگرچه بعد از کشف حجاب اجباری زنان در سال ۱۳۴۶ و ایجاد یک محیط به ظاهر آزاد برای زنان، آنهایی که در محیط عمومی حضور داشتند ناگزیر بودند و نظری مرده دل‌نشته باشند تا مورد تأیید مردان قرار گیرند زیرا محیط خارج از خانه، جامعه‌ای مردسالار بود.

از نگاه نجم‌آبادی، روابط مابین زن و مرد و ازدواج‌های عاشقانه به عنوان پدیده‌های مردن در طول قرن بیستم جلوه کرد که در این نوع روابط نیز زن مورد سوءاستفاده مردان هوس باز و تریبون فساد قرار می‌گرفته است. بدین جهت این روابط مورد نقادانت بسیار قرار گرفت و به عنوان «ساختی نامتجانم» به تصویر کشیده شد و این تلقی را به وجود آورد که عشق، قادر به ایجاد هیچ نوع اصلاحی در روابط اجتماعی زن و مرد نیست.

بعدها زنان به عنوان خدمت به دولت، حق تعلیم و تربیت در مقاطع بالایی تحصیلی را خواستار شدند، که همین درخواست سرآغاز جنبش زنان در دوره پهلوی بود. زن از مفهوم خادم خانه به خادم ملت یا نوکر دولت ارتقا یافت.

در اوایل قرن بیستم، نگاه انقلابیین مشروطه به زن و ن تونین به زن، با جنبش پاک‌کران زنان فارسی از کلمات عربی شنید. شد. لغت نسوان را البته به زن و همسر تبدیل شد. زنان انقلابی مشروطه، خواهر فقیر زبانی در نظر قرار قبل زن به مفاهیم جدید ایفا کردند. آنان توانستند، انتقالت آوری در مطوعات آن دوره، عنوان اعتراض‌هایشویی، «برادران وطن» زنان همگام شوند.

مجلات زنان در نیمه دوم مشروطه (۱۹۱۰) به مفهوم بالادی و هم‌ا و برابری زن و مرد پرداخت.

نظریه برابری زن و مرد توسط مشروطه خواهان انقلابی، علاوه‌به مسائل زنان عنوان می‌شد. برای تقاضای حقوق برابر زن و مرد و حقوق سیاسی برابری مردان توسط بعضی از زنان روشنفکر مطرح شد که در امر اجتماعی را ادبی داشت.

کتاب نجم‌آبادی برای سهولت درک خواننده، خود از تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان متخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان متخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان تخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان تخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان تخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

معرفی می‌شود
پایتوان **Beard Women with Mustaches and Men without**
از سوی انتشارات دانشگاه کالیفرنیا در ۳۳۶ صفحه و با قیمت ۹۵٫۹۰ دلار سال ۲۰۰۵ میلادی به زبان انگلیسی منتشر شده است.

نویسنده کتاب افسانه نجم‌آبادی است که اگرچه در ایران متولد شده در ایالات متحده اقامت دارد. او میان آنست متولد و دو کتاب پیمان‌های داستان دختران قویجان، جنسیت و حافظه ملی در تاریخ ایران، و ایرانی شرقی، اسنادی در مورد دومیسنگبر، زنان شرقی) با همکاری غلام‌حسین لاجم آکینون به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند. نجم‌آبادی در حال حاضر به مطالعه و تحقیق در مورد نسب‌شناسی فمینیسم ایرانی مشغول است.

کتاب حاضر که حاصل مطالعات پژوهشی نجم‌آبادی به منابع تصویری باقی‌مانده از دوره قاجار مربوط می‌شود و شامل درخشان عمده است که بخش اول آن به دو فصل و بخش دوم به شش فصل تقسیم شده است. نجم‌آبادی در بخش اول به بحث زیبایی‌شنهٔ علق و کرایش‌های جنسی در تاریخ قاجار می‌پردازد. بخش دوم نیز به فرهنگ کرایش‌های جنسی و جنسیت در تاریخ قاجار اختصاص دارد.

اسون اسکاوت، محقق فمینیسم آمریکایی، اهمیت کتاب مزبور را در بازنگری نوین تاریخ معاصر ایران می‌داند که چرا برای نخستین بار از دوره جنسیت به جامعه ایران در دوره قاجار پرداخته شده است.

در گذشته‌های نه چندان دور، مطالعه در مورد زنان عصر قاجار غیرممکن به نظر می‌رسید و کمبود اطلاعات و منابع معتبر دوره قاجار دلیل بر صحت این مدعا شده‌ می‌شد. از نظر نجم‌آبادی برای تجزیه و تحلیل جنسیتی در مورد زنان، باز ناگزیریم از منابعی که در مورد مردان نوشته شده است، استفاده کنیم.

در اوایل دوره قاجار، به مفهوم زیبایی به طور یکسان برای زن و مرد به کار می‌رفت. یعنی در هنرهای تجسمی، هر دو جنسیت با سیمایی مشابه از نظر چهره و اندام نمایش داده می‌شدند. در نقاشی‌های به جای مانده از آن دوره، زنان را می‌بایست تنها از پوشش روی سر آنان تشخیص داد.

اینکه در اواخر قرن نوزدهم، این شباه جنسیتی از میان رفت و تصویر به نسبت جنسیت متفاوت شد. در آثار این دوره، تصاویر مردان زیاده‌روی و مردان بخت دیده نمی‌شود و تصاویر مردان سلطنتی اواخر عهد ناصری با سیمایی مرده‌انه ترسیم شده است.

تصاویر پرمعانی استفاده برده است.

این کتاب از مجموعه تاریخ ایران کمبریج است و به تاریخ دوره هخامنشیان اختصاص دارد.

مجموعه تاریخ ایران کمبریج از معتبرترین تحقیقات انجام‌پذیرفته درون خود است. ترجمه بسیار خوب مرتضی نائب فر که خود در حوزه تاریخ ایران باستان تخصص به شمار می‌رود نیز بیش از پیش بر فضای علمی و بار تحقیقی کتاب افزوده است.

کتاب تاریخ هخامنشیان مانند سایر کتاب‌های تاریخ کمبریج با تاریخ سیاسی دوره مورد نظر آغاز شده است. فصل نخست به ظهور هخامنشیان و تیتان‌گذاری امپراتوری هخامنشی به قلم «جان مائول» گوگه استاد بازنشسته تاریخ ایستان و باستان‌شناسی دانشگاه بریستول اختصاص دارد. در فصل دوم با عنوان ایرانیان و یونانیان، «آر.دربر» به ارتباطات و زد و خورد‌های با اهمیت این دو سرزمین باستانی پرداخته است. فصل سوم به کورش بزرگ مربوط می‌شود. نویسنده این بخش «ماکس مارول» است.

اهمیت لشکرکشی اسکندر مقدونی سبب شده تا «امپان» استاد تاریخ دانشگاه هاروارد فصل چهارم را با عنوان «اسکندر در ایران» بنگارد. برشانی استاد مصرشناسی دانشگاه پیزا نیز فصل پنجم با نام «اشغال مصر توسط

دومین کتاب خارجی که در صفحه تاریخ کتاب هفته

فرهنگ‌نویسی شاپردگی در کار

اروزه کتاب‌های مرجع، فرهنگ‌ها، دایرةالمعارف‌ها، اطلس‌ها و فهرست‌های کتاب‌شناختی و… در میان اهل پژوهش و تحقیق و حتی عموم کتابخوانان به دلیل نامیوات و ویژگی‌های خاص شناخته شده هستند به طوری کهگاهی به آغاز انجام و ترویج آنها روشنی به در نمی‌آید و محسوساً آنها آگاهی می‌دهد اگر چنین نباشد، جای پرسش و تعجب دارد.

می‌توان گفت به روزگار ما کتاب‌های مرجع از شخصی‌ترین تا عمومی‌ترین آنها، جزو روشمندترین کتاب‌ها به‌شمار می‌روند. حتی اگر مولفان برخی از آنان روشی منحصر به فرد و اشتباهی در ارائه مطالب اختیار کرده باشند؛ روشی که در قیاس با دیگر آثار، غریب و نو بنسبند. این همه، اصل روش‌شنیدی، فاعده و نظم، شیوه ارجاعات، روش تدوین و بیهیه مطالب ارائه اطلاعات در این کتاب‌ها هرگز به عنوان امری ثابتی در نظر گرفته نمی‌شود زیرا پیرونگه، تفقه و روش‌شنیدی یک اثر مرجع در بسیاری موارد اهمیت و ارزشی همسان با کیفیت محتوایی و علمی مطالب مطرح در آن پدای می‌دهد چرا که اگر در کتاب مرجع، فرهنگ یا دانش‌نامه، اصل روش‌شنیدی علمی مود بی‌مهری قرار نگذرد، مرجحتی اثر مجاری بی‌ضراری و خنده می‌شود. نادستی عامل در معیار کتاب مرجع، تقطی عرض کتاب‌های غیروشنده را که عنوان فرهنگ یا دانش‌نامه را روی جلد خود بگذارد، در عرض و هدفی که باید مقصود کتاب‌های مرجع علمی هم‌پای می‌کند.
دقت نظر در فرهنگگی و پختگی علمی دست‌اندرکاران یک دایةالمعارف از شیوه و روش سامان و به فاعده آن در کار نمایان می‌شود.
قدم‌ها به درستی گفته‌اند که «حشت

اول چون نهد معمار کج انباری‌ا می‌رود دیوار کج» و به همین مناسبت کتاب مرجع بی‌فاعده در بهترین حالت، آبناب اطلاعات درهمنی است که پیش از آنکه کارگشای جوینده اطلاعات باشد، به وسیله اتلاف وقت او تبدیل می‌شود.

این روزها در سرزمین ما کم نیستند فرهنگ‌ها و دانش‌نامه‌هایی که برپایهٔ آخرین روش‌های علمی روز تهیه و تدوین می‌شوند و در خود روش‌شنیدی شیوه کتنده دارند؛ البته در مواقعی نژی بی‌توجه به اجناسی ترین اصول فرهنگ‌نگاری، تنها به کتشدگی از اطلاعات می‌مانند که بی‌هیچ سازوکار فاعده‌مندی مجموعه‌ای از اطلاعات مستند یا غیرمستند را در کنار هم گردآورده‌اند.

باری از این مقدمه مجمل به فرهنگ‌عاشورا^[ک] می‌روزم؛ فرهنگ‌گی که پس از قیام سال‌شده‌ها، در جوامع اسلامی و به خصوص میان شیعیان شکل گرفت و چون برچمی سرخ الهام‌بخش مبارزان قلم‌ستیز در طول تاریخ شد، شکر ریود فرهنگ‌عاشورا در سرزمین ما چنان با پایروها و اعتقادات مردم شنوده شده و آنچنان از فضای معنایی و محسوسای برخوردار است که در ضرورت تدوین دانش‌نامه یا فرهنگ‌گی راه‌نماهایی جامع در شناخت راز و رموزها و نمونها با وجود شخصیت‌ها و نام‌عناصر مرتبط با آن باشد، هیچ ترویجی روا نیست. تا آنجا که به خاطر دارم، «دانش‌نامه امام‌حسین(ع)» که در حال تدوین است و پیش از این نیز حجات لاسلامی جواد محاشی، فرهنگ‌گی به نام «عاشورا» تدارک دیده بودند. «دانش‌نامه امام‌حسین(ع)» هنوز منتشر نشده‌است.

اما فرهنگ‌عاشورا^[ک]ای جناب محاشی به چاپ چندم هم رسیده‌است. این فرهنگ دیگری با عنوان فرهنگ‌عاشوره^[ک] که نام سه پدیدآورنده را برپشتانی دارد، به زیور طبع آراسته شده‌است. بی‌آنکه قصد انجام مقابسه میان این دو فرهنگ هم نام را داشته باشیم؛ باید بگویم که به نظر می‌رسد این فرهنگ تازه منتشر شده، فاعده چهارپوی‌های اصولی فرهنگ‌نگاری است.

انتظار می‌رفت این فرهنگ با توجه به تجربه‌ای که جناب محاشی دارند، استوارتر و دقیق‌تر باشد؛ اما به رقم کوشش نویسندهگان، این فرهنگ از چنین استثنای برخوردار نیست و عدم رعایت همین چهارپوی‌های اصولی فرهنگ‌نگاری، جنبه علمی و پژوهشی آن را به

طرز بازرزی دچار خدشه کرده است. شنازدگی در کار نشر این فرهنگ تا بالاجاست که حتی فاعده‌مده‌ای روشنگر در باب چند و چون روش نگارندگان آن است؛ مقدمه‌ای که نویسندهگان در آن می‌توانستند از روش انتخاب مقالات فرهنگ‌گوبیند و حداقل تکلیف خوانندهگان را نسبت به روش کار خود روشن کنند. نگاه‌ی به مداخل و ترویج فرهنگ‌نخن فاعده‌ی فاعده‌ی فاعده‌ی موجه شنازدگی کار پدیدآورندگان می‌کند.

این فرهنگ بی‌هیچ توضیح روشنگری در چرایی و چگونگی بخش‌بندی آن، در دو بخش تنظیم شده است. مداخل فرهنگ فاعده اعراب‌گذاری و معادل آوردشت بین‌المللی هستند؛ همین امر، تلفظ بسیاری از اسامی خاص را که اصل عربی دارند برای خواننده فارس زبان دچار مشکل می‌کند. از برخی مداخل مشهور هم نظم فذایی مزادراتی در این فرهنگ خوبی نیست. برخی از مداخل در دو بخش فرهنگ با عنوان متفاوت تکرار شده‌اند. مثلا «ولیدین عقده» هم در بخش نخست آمده‌است و هم در قبل مداخل فرماتلد «مدینه» در توضیح مداخل از شیوه یکسانی نبیئت نشده‌است.

به این صورت که گاه تاریخ تولد و مرگ اشخاص ذکر شده و گاه چنین نشده‌است. گاهی نیز فقط نام یک شاعر یا چند بیت شعر او بدون هیچ اطلاعاتی در باب زندگی یا آثار وی آمده‌است.

در بخش منابع نیز تنها به ذکر نام کتاب‌ها بسنده شده است و از اطلاعات کتاب‌شناختی مربوط به آنها خوری نیست.

به هر روی، این فرهنگ پیش از ۱۹۰۰ مداخل را در خود جای داده است.

مضامین این مداخل نیز به طوره عمده با عناوین زیر مرتبط است. آنچه در تاریخ پسران در واقع عاشورا نقل شده‌است، تاثر قیام‌عاشورا و دوره‌های بعدی اسلام، زندگی‌نامه کسانی که به گونه‌ای با حمله‌عاشورا ارتباط داشته‌اند، قیام‌های شیعی و ضدستم که باآنها در عاشورا شکل گرفته‌اند، معرفی آثار برجسته هنر و ادبی درباره‌عاشورا و جغرافیای امکنی مرتبط باعاشورا، فرهنگ‌عاشورا^[ک] را ا سیدمحمدصادق موسوی گرمادری، مهدی وحیدی صدر و سعیدسپهری‌بنگ پدیدآورده‌اند، و سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آن را در ۲۰۰۰ نسخه به قیمت ۶هزار تومان روانه بازار نشر کرده است.

فرهنگ‌عاشورا

گروه جدید شاعرانکتابخانهٔ ۲۷ آگوستوس، ۱۳۵۰

رفاقتی که از مسجد صور شروع شد

محسن مطلق

این روزها که جنوب سرزمین عزیز لبنان شاهد ظلم و ستم رژیم صهیونیستی است، آدم بیشتر از گذشته به یاد رجال و دوران بزرگی که در این سرزمین به حفظ و پاسداری از اسلام همت گماشته و پیش تر چنین فرجامی را پیش بینی کرده بودند، می‌افتد؛ مردمانی مانند امام موسی صدر، دکتر مصطفی جبران که با همه وجود، زندگی خود را صرف مبارزه و جهاد در راه خدا کرده بودند. سیدمحمدباقری در خاطرات خود از دکتر جبران می‌گوید: «رفته بودم به مسجد بزرگ شهر صور، جمعه بود؛ یکی از روزهای سال ۱۳۱۴ میلادی، قرار بود پشت سر امام موسی صدر نماز بخوانیم، هجدهتا بود که مرد همراهان را به من معرفی کرد، گفت: دکتر مصطفی جبران از جوان‌های باسئو و عزیز ماست، از این به بعد بیشتر می‌بینی اش، بیشتر می‌شناسی اش.»

دو سه روز بعد رفیق موسسه، دیدم او هم آنجا است. ابروی بودن و زبان فارسی اش باعث شد مستقیم با هم حرف بزنیم، او هم البته به منزل ما می‌آمد. از زندگی خودش می‌گفت، از تحصیلش در آمریکا و ازواجش و مدارکش که -حالات عرفانی داشت، هر بار که با دیش می‌افتاد، چهره‌اش پراز غم می‌شد.

می‌گفت خانمم مثل مادرش نبود، نتوانست بماند.

نتوانست سخنی‌های لبنان را تحمل کند. می‌دیدیم که از دنیا بریده، به هیچ چیز علاقه نداشت، نه پول، نه جواهر، نه خانه و نه هیچ پول زیادی دستش می‌آمد. خیلی‌ها بودند می‌آمدند، پول به او می‌دادند که برود خرج فقراي لبنان بکند، می‌توانست زندگی خوبی با آن راه بیندازد اما حتی شهربه خودش را خرج موسسه و بچه‌ها می‌کرد…

مثل سربازی گمنام کار می‌کرد. همیشه در سخنرانی‌هاش که هفته‌ای یک بار در جمع بچه‌های کادر امل صورت می‌گرفت، تحلیل‌های سیاسی دقیق ارائه می‌کرد و به من هم توصیه می‌کرد: «واضع به امور دینی هفته‌ای یک ساعت صحبت کن.»

ترسی هم از هیچکس نداشت، به خصوص از بعضی از فلسطینی‌ها که با ما می‌بودند و در حیل عامل اردوگاه داشتند و از هر فرصتی استفاده می‌کردند تا به ما ضربه بزنند. می‌آمدند از بغیر آب موسسه آب می‌بردند، بچه‌ها را ازین می‌کردند، بارها شد که بچه‌ها به دکتر مصطفی گفتند: «بگذارید بغیر آب را بندهیم، اما دکتر مصطفی گفت: «باید به همه شاکن آب بدهیم.» جهاد توی خوشش بود، می‌گفت: «بچرا همه‌اش دم از فلسطین و فلسطینی‌ها و انقلاب فلسطین می‌زنی؟»

می‌گفت: «هر چه باشد، دارند با اسرائیل می‌جنگند، باید به آنها نشان دهم در این مبارزه کناز شان هستم و چرا که با بنیم دلمان با فلسطین است.» انقلاب ایران داشت اوج می‌گرفت، امام در فرانسه بودند، من رادیو نداشتم، هیچ وسیله‌ای نداشتم که بتوانم بدان چه خبر است، می‌آمدم از جبران می‌رسیدم، او یک بار گفت: «تتها آرزوی من این است که امام خمینی را ببینم.»

بعد از پیروزی انقلاب به ایران رفت و رفت دیدن امام، دکتر یازگان گفت، بود، دین انقلاب با خود برکات بسیاری داشت و یکی از این نعمات، برگشت دکتر جبران به ایران است.»

نمایشنامه‌هایی که در جیب جا می‌شوند

نگاهی به نمایش نامه‌های دفاع مقدس منتشر شده از سوی انتشارات نسیم حیات

دو روز بعد خدمت امام شرفیاب شدیم؛ در مدرسه علوم، شش هفت نفری بودیم؛ شیخ مهدی بود و حسین حسینی و نسیب‌زوی، می‌خواستند راجع به حرکت (امل) امام موسی صدر صحبت کنند، به من هم گفتند تا که اگر بعضی از کلمه‌ها را نتوانستیم بگوییم، تو ترجمه‌شان کنی، من آنجا بودم که دکتر مصطفی جبران وارد شد، یکی به امام معرفی اش کرد. امام وقتی اسم دکتر را شنید تبسم کرد و چهره‌اش باز شد، آن روزها را فراموش نمی‌کنم. تا همین طور حمله اسرائیل را به جنوب لبنان، نزدیک موسسه آمده بودند.

بیشتر مردم فرار کرده بودند، در شهر صور فقط چهل نفر مانده بودند. زن و بچه‌ها هم را برداشتم بردم گذاشتم خانه یکی از دوستان و برگشتم پیش مصطفی. گفت: «سران این فلسطینی‌ها کی که اعدا می‌کنند، زنده‌اند آمدند اسلحه‌های با ارزش شان را گذاشتند پیش من توی موسسه و فرار کردند و رفتند.»

آنچه خواندید مربوط است به کتاب «مرگ از من فرار می‌کنند» در خصوص خاطرات مصطفی جبران که چندی پیش از سوی انتشارات روایت فتح چاپ شده است.

فرهاد خضری تدوین کننده این مجموعه سعی

کرده خاطرات، نامه‌ها و مطالبی که مربوط به دکتر مصطفی جبران است را در این کتاب گردآوری کرده و یکجا به خواننده عرضه کند. گرچه در رابطه با این شهید، بالاامف کتب و مطالب بسیاری به چاپ رسیده، اما لازم به گفتن است که بخش‌هایی از کتاب مرگ از من فرار می‌کنند، مربوط به خاطرات خسرو دکتر جبران در لبنان و مسکن‌های مبارزه علیه رژیم صهیونیستی است. در این نوع کارها که روایت فتح به چاپ و انتشار آن اهتمام دارد، خواننده، مقدمه در پطن خاطرات اکثر خاطرات گزینشی بوده و مجموعه تشکیل شده است از خاطرات متعددی که هر یک را مشخص به

خصوصی روایت می‌کند.
لحن و زبان بیان این خاطرات محاوره‌ای بوده و از این حیث سعی شده تأثیر چنانچه دربار گزار کردن وقایع داده نشود، گرچه سپس و پیش بودن افعال در متن، کمی خواننده را آفتاب می‌کند، اما حفظ لحن در اصول خاطرنویسی از پارامترهایی است که می‌تواند یک کار را با سبب قوی‌العباد تعالی بخشد؛ و به یک شخصیت فرار می‌گیرد. اما این کتاب دو اشکال عمده دارد؛ اول آن فاقد هر گونه پاروئی و توضیح امل است، در صورتی که در خاطرات از افراد و اماکن بسیار نام برده شده که خواننده چیز زیادی از آنها نمی‌داند و جا داشت این اعلام در پاروئی توضیح داده می‌شد. همچنین برخی از خاطرات به دلیل گوشخستگی از آنها بیشتر به داستان شبیه شده، تا مطالبهٔ خصوصا اینکه در چیدمان حرف و به کارگیری رسم‌الخط نیز چنین است.

به هر حال اینکه کارهای روایت فتح باید به فال نیک گرفت، و منتظر کارهای دیگری از این مرکز ماند، فی الواقع این گروه، به واسطه انجام خاطرات تصویری و مستند، می‌تواند بعدها این کارها را مستند ساخته بسیاری از تولیدات خود قرار دهد.

زده و سوزو افراد حرفه‌ای در نوشتن و تدوین فیلمنامه نمایش نامه محسوب می‌شوند.
آخرین فیلم نوشته محمدپرست، «یک روز رنگی» نوشته بهرام امیدی، «میرزا» نوشته محمدرضا آریان فر، «جعبه» نوشته محمدحسین شترابی، «چند عشق تک» یک گروه نوشته اسماعیل یگلی، «نمایش برای ششوازه» یازدهم، نوشته وحید سابق و «اسبوه» نوشته محمدحسین شترابی از دیگر کتب این مجموعه به شمار می‌روند.

خوبی این کتاب‌ها، قطع جیبی یا پاپویی آنهاست و حجم کمی که دارند چون برای مطالعه و اسباب‌آهن گروهای نمایشی بسیار مناسب و به قول معروف در جیب جا می‌شود.

از دیگر حساسات این مجموعه می‌توان به فیت تم که آن اشاره کرد که حدود ۴۰۰ تصویران برای هر جلد است.

یادآور می‌شوم گروه‌های نمایشی بسیاری در مدارس -مسجد در میان جوانان و نوجوان وجود دارد که نشته نمایش نامه‌های خوب و قابل اجرا با امکانات کم و درخور شرایط مدرسه و مسجد هستند.

خسرو این گروه‌ها را نباید نادیده گرفت و البته مسئولان امر رفتند که از دل این گروه‌های کوچک، هنرمندان بسیاری با به عالم هنر خوانندگانش.

در پایان برای دست‌اندرکاران انتشارات نسیم حیات که چنین مجموعه‌ای را با همکاری نشر صریح وابسته به بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس منتشر کرده‌اند، آرزوی موفقیت می‌کنم.

کمال سرت

اگر قرار باشد آفتابزوک که فرستاده‌اند معرفی کنیم انضاسی به یازمی آید که نکور تیرس، هفت هفته پیش، دو جلد کتاب فرستاده بودند برای معربی، رنگ آمیزی و شکل برش کتاب‌ها طوری بود که آدم فکر می کرد، جلد ۱ و ۲ از یک اثر است. خوب که نگاه می کردی تازه متوجه می شدی قضیه از چه قرار است. ۲۹۹۸ جلد سالم را گذاشته‌اند، گشته‌اند و گشته‌اند، دوتا از مشکل دارترین هایش را داده‌اند دست یک بیگ مونوری که سوار موتورش بشود و با کلاه کاسکت و رعایت همه موازین ترافیکی خیابان‌ها را یکی پشت سر گذاشته و خودش را برساند به کتاب هفته و موتورش را نقل کند به میله یک تابلوی راهنمایی و پله‌ها را در صورت خراب بودن آسانسور دودادوتا بیاید بالا و برساندش به دست مسئول معرفی کتاب، که چی؟! وقتی ناشر دلش به حال کتاب خودش نسوزد از من و شما چه تویی می شود داشت، است، بود؟! هفته پیش تر هم کتابی آمده بود که فکر می کردی فرستاده‌اند صحافی بشود، فقط شیرازاش کمی سالم بود که آن هم خنل رفته‌های قانونه شیرازی همه نخ هایش آبروان بود، هفته پیش ترترام کتابی فرستاده بودند که جلدش سورهٔ صحافی شده بود باید می رفتی آن روز میز تا تابلوی دوست بخوانی اش (البته آن جور هم می شود که ۱۸۰ درجه کتاب را بچرخانی لازم باشد که آدم پرود آن روز میز) این مطلب را البته کشف کردم. آن روز بادم هست رفته بودم آن روز میز، همین کتاب طنز در طنزه نوشته آقای ابوالقاسم غلامی مایانی را که انتشارات عابد فرستاده است و الان دارم معرفی اش می کنم برادریم و پبینه، در چاپخانه یک طرف یک فرم چندورقی چاپ نخورده اما از آنجا که دستگاه تا کن خوب تا کرده است، هشت صفحه سفید مانده، اما من حساس ترین جاهای کتاب، مثل مقدمه و ما را انداخته توی درسرو، البته ما فقط از این نمونه کتاب‌ها دیده‌ام که تخصص ویژه و تکنیکی در معرفی کتاب‌های ناهنجار الخلفه پیدا کرده‌ایم. چند صفحه‌ای می خوانیم و سبک، نویسنده را که برانگیزم جلوس می زیم که چه چیزی باید گفته باشد و با رعایت کامل آمانت عین آن را می نویسیم تا شما هم بخوانید.

اما این آقای ابوالقاسم غلامی مایانی سبک عجیبی دارد، تا این لحظه هر چه کرده‌ام نکته‌های کلیدی سبکش را کشف کنیم تلاش مان بی ثمر مانده است. می گویند نه! این چند نمونه توجه کنید: چون قدم بر پله اول نهادی آن شدی بدعتی کردی که ما اصلا نمی‌باشیم رفته رفته کرده‌ات شد خرم ضد و نقیض ترک خدمت کرده و بی با تو فخر و آشیم! گر بدانی چون غلامی نکته‌ها نی شود سعی شما نابود و محو! هرهمی با طنز دارد همچو سهوا!

رو به شود به مکر مهنر مرغان بی بنام راسو سر بدن معطر به مشک خشن کند در لابه لای اشعار، پیدا آورنده هر جا لام دانسته جمله ضعیف، قطعی اضافه کرده است: -سخت ترین کار نوشتن طبله غلامی است که در بین عوام به عظالت مشهور شده باشند. «غلامی» آقای غلامی غزل دارد که آن را به معشوق تقدیم کرده است مطلع آن ملاحظی بود که می خوانید -تست چون سینه‌های داغمان باد دلت خندان و شادان و جوان باد سبک غلامی ویژه است و غیرقابل تقلید فلذا در تشخیص صفحه‌های سفید می تواند مشکل فراوان ایجاد کند که کرد، غلامی غزلی نمکین دارد که با مصراع‌ی «بابا طاهر بی جامه(فارسی را پاس داشتیم) شروع می شود، بشنوبند! بیخشید!

بخوانید!

o هر آنچه دیده بیند دل کند یاد

اگر بر است، اگر باران، اگر باد

باسغالی بود شرکت

حریصم کرده این مصراع بابا دلم هرچی که دید آن راهمی خواد بریشب روی میز را بیدام بگفتیم من دست میراد

(خودش می داند جای نقطه چین چه حرفی زده این آقای غلامی!) چنان سبیلی به من زد کز دماغم هوزوم که هنوز خون همی یاد هم اکنون قانعم بر بزق و روزی به سهم خود شدم خندان و دلشاد پریدم من ز خواب آخر زنگ زدست دیده و دل هر دو فریاد زد فردا کز من درس است، شاید روز روزی به دانشگاه آزاد!

توجه پدیدآورنده به آثار ارجمند سیمای فیلم فارسی! از بسامد بالای برخی از اصطلاحات و واژه‌ها کاندلا مشهور است: اشکم میام شده به فرات زبامدی این انتظار چه کندهست؟ بابا! آبرج سوزا دویزه، مکر نشانهای کرده بود که آقای غلامی برمی از آنها اصلاح کرده است: گویندما پروراز مادر یک کیشه بداد و خوردن آموخت یک حرف دو حرف برانیم تا شیوه دادن آموخت دریت‌های شعر بلندگور، حساب پادر اهم کف دستش گذاشته و می فرماید:

«دریای خنده» و «بنگاه خنده»

فهیبه پورابراهیم، درهای خنده و بنگاه خنده را گردآورده و انتشارات ندای شریف آن دو کتاب را چاپ و منتشر کرده است. طاهر آکاب‌هاج نازی به مقدمه و غیره نداشته‌اند چون مقدمه، کار آدم‌های بی‌کار است. کسی که به کار هم گردآوری لطفه مشغول است و فرست کارندان سرش را زافزار، بنشیند، مقدمه بنویسد که چه! لطفه لطفه است دیگر مردم هم بهتر از ما معنی لطفه را می‌دانند چون بیشتر آنها از خوششان ساخته‌اند و درسته‌اند. فهیبه پورابراهیم با لطفه‌های امنی و تاریخی پاته چندان خوبی ندارد و تقریبا همه لطفه‌های این دو کتاب، لطفه‌هایی هستند که آنها از میان مادم مردم گردآورده است. به همین دلیل تعداد قابل ملاحظه‌ای از این

کتابها پاره‌اشیده شده و نسبت به برخی دیگر از تیرسوی و ملاحظت کمتری برخوردارند. لقلب لطفه‌های این دو کتاب از فرم و شکل بسیار پیروی می‌کنند و شامت بسیار با لطفه‌هایی دارند که جمله‌ها، مفهمن‌نامه‌های فرحگی اجناسی و حتاتر فوکی طبق معمول از آنها تشکیل می‌کنند. بنگاه خنده و درهای خنده به هیچ دلیل خاصی، عنوان این دو کتاب نشده‌اند، اگر جای آنها را با هم عوض کنیم، هیچ لطفه‌ای به هیچ کتابی این دو اثر وارد نمی‌شود، هر چه فکر می‌کنیم، عقلمان به بجایی قدیمی‌هعد که با توجه به زمان یکسان انتشار این کتاب‌ها و موضوع کاملا همسوی آنها، چه نازیز به چاپ و انتشار آن در دو جلد اساسی می‌شده است. اصلا این حرافچه ربطی به ما دارد؟! آقا جانان کاتب را معرفی کن و بربری کارت، اجازه بده مردم دوزار گیرشون بیاد! آره اسی آچر رو به نون تبدیل کن، تونی کون رو آچر کردن که از آب معدنی هم راحت تره‌تازه مگه اشکالی داره که به جای حسین ملت برادر، چین، با بیشترین قیمت‌ها ازیز دست و پارینخته تولید فکر و آ گیرمکن و غیره که الحمدلله به برکت عرق حسین همین ملت برادر، چین، با بیشترین قیمت‌ها ازیز دست و پارینخته تولید فکر و اندیشه است که ما داریم در این راستا قدم برمی داریم (البته بعضی وقت‌ها با قدمان را افوری می‌گذاریم سرچاهی اولش!) اینکه می‌گویم تولید فکر، کتک، کشکی نیست، وقتی همه مردم شاد و شنگول باشند، پارتچر گل می‌چسبند به کار و وقع گرفتاری‌های زندگی و همه چیز رویه راه می‌شود، بعد فرست می‌نشینند و هی تولید فکر و اندیشه می‌کنند تا آنجا که مغزایشان می‌خواهد از کله‌هایشان فرار کند.

(فار مغزها را که کشیده‌اید، چیزی شبیه به همان!) فهیبه پورابراهیم دستت درد نکند که دست کم رفت‌های باحوصله‌ای لطفه‌ها را یاد انتخاب کرده‌ای با هدف اینکه بزانی خندهای برلی ششانی و شاید آرامشی برای کسی به ارمنغان بیآوری، فرصت، هوزوز یاد است، فرصت برای آنها که اگر تحقیق نکنند، شب خوششان نمی‌برد، آنها می‌توانند برود و ریشه‌هایی‌کنند همه لطفه‌ها را و بزیز شگرلی آنها را در انغان مردم کالیذ کشفای کنند تا هر چه بیشتر با اوظاف عجیب و خاص این مردم دوست‌داشتنی آشنا شوند. خیلی دیگر همین کار را می‌کنند، منظوم گردآوری لطفه و گردآوری خیلی موضوعات دیگر است. اما به محاسن نظر آن دست‌انکاران و نظره به مساله که در همه طنز و شوخی‌ها، تعارف، معنای آن تلاش می‌کنند شکر کم و در، راستی، این شکر چه ربطی به من داشت، آن هم در جایی که بدون شکر و چشم‌داشت کار خوششان را می‌کنند، هر چه هم در مطلق آن بی‌رعایتی و کم‌توجهی بینند، راست خورا

فراموش نمی‌کنند، مسایحان کلبه‌های که در زبانه‌های بزلت فراموش می‌شوند تا با آفریدان آثاری گزلیار و موجد و جمع شدن طنز بزرگ باشند.

-معلم فزیک، مجید ابیروی تلفظ شده یعنی چی؟

مجید یعنی یک داستان روستاک را که سوی سر آدم و سیخ می‌کنه، برای یک نفر کجیل تعریف کنند.

-تاجری برای اینکه خودش را بالا بیزد، با غرور گفته: «من وقتی وارد کار تجارت شدم، به هر جزوش و تیغ خودم چیزی نداشتم، یکی از دوستانش ساخته گفته: «آه بابا! سه رمایه اوله‌ات چندتر کم بزه»

سد لعنت حق بر این پلر باد

کوار همه‌گس بیرون آموخت

غلامی به گفته خودش طنزهایی دارد در قالب تک‌بیتی، ملاحظه کنید:

-عجب صنعت‌گری دیدم به کاشنر

که کیفی ساخته بود از بچرم یک خرا!

-سگی را با شغالی بود شرکت

تعجب کردم از این نوع حرکت

-مصفا بود هر که دانا بود

به دینار و درهم توانا بود

(امیدواریم روی فردوسی کم شده باشد!)

آقای غلامی مایانی معقد است که، بزرگان گفت‌اند

که شاعری طبع روان می‌خواهد و فن بیان او اضافه کرده است ؛

کده علاوه بر آن وسعت دید بی‌کرا

می‌خواهد!

بخش دوم کتاب طنزهای منثور است که چند نمونه کوتاه آن اشاره می‌کنیم:

می‌گن!

گفت: «تا ده نوبت بازی نشه!»

بخش دوم طنز در طنز، همین طو آنرا بامک است،

دلم نماند این یکی را بگیریم، موافق روده‌هایمان شاید

نارینه نشود! گفت: «این ۲۰ تومانی از شدت جسب

دیده نمی‌شود.

گفت: بس! لافل ۳۰ تومان می‌ارزد! لاجبلی بازوه بود،

این آخری!

تا بدم ترفته بگیریم، یکی از موارد جالب طنز در

طنزه این است که چند صفحه «مقدمه» دارد و چند

صفحه هم به جای مقدمه!

انجام کاری به دیدار آشنایی که در خاتمه ای مجلط

عقاصیه ساکن شده بود مازم شدم، از آنجا که او با

پسرش مشغول بازی شطرنج بود، ناچار مرا به

پشت میز نشاند، خود با پسرش به بازی لغفه داد.

اما فصداری بی‌طول کشید تا جایی که من آن را

بی‌حرمتی نظری کردم، از آنجا که همیشه طبق و کاف

هم‌راه دارم (آری درج عطف نشتر، نظریه و مطلم، و

انسانهم اشروع کردم به سرسامان دادن کافز پارچه‌ها

و یادداشت‌هایم و چند طنز متفرقه‌ای را که همراه

داشتم، شد نقطه این کتاب که اکنون پیش روی

شماست؟ (از علائم و پریشانی‌های... در این کتاب به

صحیح‌ترین شکل آن استفاده شده است نمونه‌اش

همین علامت؟ بابایی!

دوبیتی‌های همین جوری

در شیوه و ناشران و طنزپردازان

ناصر فیض

● چه فرقی داره بزدی یا طنزنی؟

بیابان‌زی و باشدت و دمن‌زی؟!

چرا در این زمینه بک اثر نیست

کجایی نلایر آثار طنزی؟!

● چرا از طنز و از اینها خیر نیسته

مگر طنز آفرینی یک هنر نیست؟

کتاب فال چینی کشت ما را

ولی در این زمینه بک اثر نیست!

● چرا هی می‌بری شاخته به شاخته

کجایی طنز چون گیتار باخته؟

آره، منظور من ناشر تو هستی!

● چرا طنز می‌ترسید آخه؟

● چرا درباره این طنز سنازی

نداری تو سر بسته نوازی؟

عزیزم! دسته داره املت من

اگر هم هستی اهل دسته بازی؟

● چرا عمری مسوری کرده شاعر؟!

و چایی توی گوری کرده شاعر؟!

الزهی فراوان آفریده

● همیشه طنز کنج خانه مانده

همیشه قصه و افسانه مانده

شمالی که با طنز آشنا شدی.

● چرا این قدر بی‌گانه مانده؟

(بیخوشی، کجایی، جدی کنی خدا!)

آزاده‌سیدین

امروزه رایانه به یکی از وسایل معمولی و مرسوم در جامعه تبدیل شده است که از آن برای انجام کارهای روزمره مانند انتقال وجوه الکترونیکی (EFT)، عملیات ماشین‌های خودپرداز بانکی، ذخیره‌سازی ویمی از اطلاعات پزشکی، اجتنابی مالی استفاده می‌شود. کنترل ارتباطی تلفن، پردازش چک‌های پرداخت، سیستم‌های مالی، ناوبری سیستم‌های آموزشی و سیستم‌های ماسیون اداری از دیگر موارد استفاده از رایانه محسوب می‌شوند. گستردگی حوزه استفاده از رایانه به نحوی است که می‌توان گفت امروز هر فردی به طریقی یا رایانه سروکار دارد. با این کاربود وسیع، سبب اولت‌الحد این که رایانه‌ها را کنترل می‌کنند

شبکه یعنی امنیت

گفت و گو با دکتر سعید قاضی مغربی مولف کتاب «اصول امنیت سیستم‌ها و شبکه‌های رایانه‌ای»

مطرح است هر گونه اشتباهی در اطلاعات می‌تواند به خسارت جبران‌ناپذیری منجر شود. این اشتباهات می‌تواند ناخواهی ما را تحت تاثیر قرار دهد. برخی از رایانه‌ها در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی استفاده می‌شوند و اختلال در آنها سلامت جسمی ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد و ممکن است زندگی شما را به خطر افند.

فرصت در یک برنام‌ه ویا در اقدام یک بانک اطلاعاتی، تنها مشکلی نیست که باید باج به آن نگاه کرد بلکه سوءاستفاده عمدی از این سیستم نیز باید برای ما اهمیت داشته باشد. کارمندان ناآرامی ممکن است سعی کنند اطلاعات حساب‌ها را به بیخ خود تغییر دهند. دشمنانی که احساس می‌کنند با آنها ناعادلانه رفتار شده یا به نوعی صدمه خودراند، ممکن است سعی کنند اقدام بکنند و این عمل رایانه‌ها را زدن به ساقهٔ اینها و یا مالی شخص مورد نظر عملی نمایند. اینها مشکلاتی از این قبیل، امنیت رایانه و شبکه از جنباطی از مورد توجه قرار می‌دهند.

با توجه به ضرورت آشنایی با مفاهیم و اصول امنیت شبکه‌ها و نیز شناخت سیستم‌های امنیتی، دکتر سعید قاضی مغربی و شهرام یخچاری کتاب «اصول امنیت سیستم‌های شبکه‌های رایانه‌ای» را تألیف کرده‌اند که در ابتدا عبارتی از آن را برای روشن شدن ضرورت تألیف این کتاب خواندیم. مجموعه مطالب مرتبط با امنیت رایانه و شبکه‌های رایانه‌ای در کتاب حاضر پر گوخته از تجربه‌های موفقانه و گردآوری اطلاعات منابع مختلف است که مورد استفاده دانشجویان رشته‌های برق و کامپیوتر قرار خواهد گرفت. برای آشنایی شما مخاطبان عزیز با محتوای این کتاب یادگرم سعید قاضی مغربی عضو هیات علمی دانشگاه آزاد شهپوری و استاد موسسات آموزشی عالی به گفت‌وگو نشستیم که متن آن را در پی می‌خوانید.

ضرورت پرداختن به مساله امنیت شبکه‌های کامپیوتری در این کتاب چیست؟
در سال‌های ۶۶ تا ۶۹ اولین کامپیوترها به‌صورت PC در سال‌های ۸۰ تا ۸۲ در قالب بازاری وارد کشور شدند. بسیاری از سازمان‌هایی که حتی mainframe هم نداشتند، به سراغ استفاده از PC کامپیوترهای شخصی رفتند. ابتدا با برنامه‌هایی مثل داس، سپس ویندوز ۳۱۱ و امروز ویندوز ایکس پی و سیستم عامل (Linux) و لینوکس (Linux) این کار را می‌کنند. اگرچه ابتدا از کامپیوترهای مغزرفته‌استفاده می‌شد اما حدود پنج- شش سال قبل تصمیم گرفتند برای استفادهٔ بهینه از کامپیوترها از آنها در قالب شبکه‌های

استفاده کنند. با اتخاذ چنین تصمیمی، شبکه‌های کامپیوتری بانک ملی، بانک تجارت، سیستم‌های دولتی، وزارتخانه‌ها، ارتباط وزارتخانه‌ها با ادارات کل استانی تشکیل شده.به این شبکه‌ها افراد مختلفی دسترسی دارند که اگر ماجراجو باشند، از دانش علمی بالای برخوردار باشند، بخواهند بازرگوشی کنند یا با کسی مقابله کنند، این شبکه‌ها جایگاه مناسبی برای کار آنها هستند. با ایجاد شبکه، دسترسی به ابزار سیستم و کاربران کامپیوترها متنوع شدند و این مساله پیش آمد که آیا تمام افراد مجاز به این دسترسی‌ها هستند یا خیر؟!

یعنی اولین بحث مطرح در سیستم‌های ما، بحث امنیت میزبان با نرم‌افزار و شبکه است اما متأسفانه در ایران این ضرورت نادیده گرفته شد و متخصصان ما رفتی به موضوع امنیت شبکه‌ها پرداختند که وارد

است اما همه این موارد جزو حاشیه حساب هستند نه اصل آن! وقتی شخصی به علت ناآشنایی از یک سیستم از طریق شبکه‌های کامپیوتری به آن ضربه می‌زند و این روش در جامعه آمیدی می‌شود، این مساله به موضوع امنیت شبکه ربطی ندارد بلکه یک معضل اجتماعی است و من هم کارشناس اجتماعی سیستم اما معتمد فرهنگ‌سازی امنیت از همان زمان ورود کامپیوتر به خانه شروع می‌شود. از همان ابتدا باید نیازهای افراد مختلف خانواده اعم از پدر و مادر و فرزندان به کامپیوتر مشخص باشد تا طبق آن نیازها بتوانند از کامپیوتر استفاده کنند. متأسفانه پس از ورود کامپیوتر به خانه، با یک کلیل مودم و سوکت وصل به تلفن، اتصال، به اینترنت فراهم می‌شود و مجموعه‌ای از نرم‌افزارها در

هم شامل می‌شوند؟

تمام تکنولوژی‌های های برتر از سیستم نظامی به صنعتی تبدیل می‌شوند. مباحث امنیتی نیز در سیستم‌های نظامی مطرح شدند. زمانی که بتوانون بحث شبکه را مطرح کرد، اولین مساله‌اش این بود که چه کار کنیم تا مأمولات، محفوظ بمانند؟ اولین شبکه‌ای که بتوانون آمریکا آن را تأسیس کرد، شبکه آپرنت (Apanet) بود. این شبکه به این فکر افتاد که اگر در بخش در ارتش روی موشک کار می‌کنند، بتوانند از اطلاعات کدگیرگر در راستای همی هدف مشترک استفاده کنند درحالی‌که نفر سومی به این اطلاعات دسترسی پیدا نکند به همین دلیل در همان زمان، مباحث امنیتی نظامی مطرح شد. همچنین در سال ۱۹۲۰ یعنی ۸۵ سال پیش، پلیس (Dironi) ایتالیزید آمریکا از موبایل استفاده‌رشته نه به شکلی که امروز از آن استفاده می‌کنیم اما اصول حاکم بر آنها همین اصولی است که موبایل‌های ما نیز از آنها پیروی می‌کنند.

دانش نظامی به مسائل اقتصادی در شایخ و برگ‌های مختلف آن شامل بازرگانی، تجاری، تجارت دولتی، اقتصاد خصوصی و در پایان به مباحث آموزشی نیز راه می‌یابد. شما در eaming و حتی در ehealth (بهداشت الکترونیکی) هم به

امنیت نیاز دارید.

اگر بیماری که قرار است با عمل جراحی مداوا شود دارای پست سیاسی باشد و اطلاعات پزشکی مربوط به او توه پروفسوری در کشور دیگر باشد،

حکام انتقال این اطلاعات از کشور باید دقت شود دشمن به آنها دسترسی پیدا نکند.

یا نوحه به آنکه قوانین برخورد با افرادی که امنیت شبکه‌ها را به خطر می‌اندازند در ایران ناقص است، چه راهکاری در این باره ارائه می‌دهید؟
از زمانی که دولت الکترونیک داشته باشیم، هیچ کاری نمی‌توان انجام داد. هم‌زمان با تشکیل دولت الکترونیک و فرهنگ‌سازی، شهروندان سستی به شهروندان الکترونیک تبدیل می‌شوند. سپس می‌توانیم در سایه داشتن دولت و شهروندان الکترونیک، از امنیت شبکه‌ها سخن بگوییم. تا همین امنیت شبکه‌های رایانه‌ای در جامعه و اجزای قوانین مربوط به آن بر مفهاده قوه قضائیه دولت الکترونیک است.

همان‌طور که در همه دنیا مرسوم است، قوه قضائیه باید بحرم‌های رایانه‌ای را پیگیری کند؛ هرچم‌هایی که به مثال‌هایی از آنها به صورت مخصر در این کتاب اشاره کرده‌ام. بیشترین این بحرم‌ها مربوط به تجارت الکترونیک است. شخصی که می‌خواهد کالا را از طریق شبکه خرید و فروش کند، باید مطمئن باشد که پول او را در امجران رایانه‌ای نمی‌زدند و نیز با کسی بر قوانین قوه قضائیه، در صورت بروز چنین حادثه‌ای بتواند به مجریان کانون شکایت کند. همچنین باید بپذیمه باشد تا متحمل هیچ گونه ضرری نشود. سیستم تجارت الکترونیکی آمریکا سالانه میلیون‌ها

دلار ضرر می‌دهد و این شرکت‌های بیمه این خسارت‌ها را جبران نمی‌کنند.
آیا فیلترینگ بعضی از سایت‌ها از سوی دولت امنیت شبکه‌ها را تهدید نمی‌کند؟
بعضی‌های فیلترینگ کالاچینه سیاسی دارند. چراکه بر مبنای سیاست‌گذاری‌های خاص انجام می‌شوند. شما در بعضی کشورهای عربی مانند عربستان و حتی کشورهای جنوب شرقی آسیا می‌بینید که بعضی سایت‌ها فیلترینگ شده‌اند. اما بر تمام این فیلترینگ‌ها سیاستی خاص حاکم است و همه می‌دانند سطح قهرها جاکاست و ورود به آنها یعنی بیستن شبکه، با تدوین قوانین، کارشناسان می‌دانند چه نرم‌افزاری را طرح می‌کنند و کاربر هم می‌داند به کدام مجوده‌ها وارد نشود.

اما در ایران این سیاست‌ها در قوانین مشخص نیستند. دل‌آزر ضرر می‌دهد و این شرکت‌های بیمه این خسارت‌ها را جبران نمی‌کنند.
آیا فیلترینگ بعضی از سایت‌ها از سوی دولت امنیت شبکه‌ها را تهدید نمی‌کند؟
بعضی‌های فیلترینگ کالاچینه سیاسی دارند. چراکه بر مبنای سیاست‌گذاری‌های خاص انجام می‌شوند. شما در بعضی کشورهای عربی مانند عربستان و حتی کشورهای جنوب شرقی آسیا می‌بینید که بعضی سایت‌ها فیلترینگ شده‌اند. اما بر تمام این فیلترینگ‌ها سیاستی خاص حاکم است و همه می‌دانند سطح قهرها جاکاست و ورود به آنها یعنی بیستن شبکه، با تدوین قوانین، کارشناسان می‌دانند چه نرم‌افزاری را طرح می‌کنند و کاربر هم می‌داند به کدام مجوده‌ها وارد نشود.

اختیار اعضای خانواده قرار می‌گیرد بدون آنکه مشخص شود هر کدام از اعضا مجاز هستند از چه سایت‌هایی در اینترنت و یا کدام نرم‌افزارها استفاده کنند. فرهنگ استفاده صحیح از شبکه و نرم‌افزارها در محل کار و محیط‌های رسمی نیز وجود ندارد. کارمندی که نامه‌ای برای مافوقش ارسال کرده، می‌خواهد هرچه سریع‌تر بفرستد آیا وی نامه‌اش را دیده است یا نه و اگر دیده، جواش چیست، بنابراین به شخصاتی که مربوط به او نیست وارد می‌شود و شاید یک نامه مجرمانه را نیز ببیند. در این زمان است که تازه مدیر ارشد سیستم به این فکر می‌افتد که دسترسی‌ها را محدود کند. کارمندی که همچنان جدید در صدد برمی‌آید که از فیلترها بگذرد و دوباره به همان بخش‌ها دسترسی پیدا کند. بنابراین اگر از همان ابتدا به همان کاریز گفته شود از کدام بخش‌ها می‌تواند استفاده کند، ماجراجویی‌اش کمتر خواهد بود.

فرهنگ‌سازی امنیت در جامعه بر عهده مراجع فرهنگی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مسئولان دانشگاه‌ها و حتی در وزارت آموزش و پرورش است. امروز شما در بعضی سایت‌های آمریکاکان ملاحظه می‌کنید که مباحث امنیت به کودکان آموزش داده می‌شود.

با توجه به آنکه فرهنگ استفاده از شبکه و کامپیوتر در ایران کاملاً جا نیفتاده است، آیا مطرح کردن مباحث امنیتی در این باره صحیح است؟
موضوع امنیت شبکه‌ها کاملاً دانشگاهی است و مراجع کنندگان آن بیشتر دانشجویان هستند نه عوام. ممکن است دانش آموزان هم بتوانند بخش‌هایی از این کتاب را مطالعه کنند. اما فرانس بخش اعظم مطالب آن، کتاب‌های مرجع علمی و آکادمیک دبیراست و کاملاً جنبه علمی دارد. اهل فن در دانشگاه‌ها در مورد مباحث تکنولوژی و فناوری نمی‌توانند منتظر فرهنگ‌سازی باشند. ممکن است فرهنگ استفاده از موبایل را هنوز ندانند، تاسیم ولی درس‌های مرتبط با آن پیش از یک دهه است که در دانشگاه‌ها تدریس می‌شوند. درحالی‌که در کشور ما و کشورهای جهان سوم به صورت یک حلقهٔ مقفود درآمده‌اند.

آیا مباحث امنیتی فقط در زمینه شبکه‌های مرتبط با مسائل اقتصادی مهم هستند یا مسائل دیگر را
موضوع امنیت شبکه‌ها کاملاً دانشگاهی است و مراجع کنندگان آن بیشتر دانشجویان هستند نه عوام. ممکن است دانش آموزان هم بتوانند بخش‌هایی از این کتاب را مطالعه کنند. اما فرانس بخش اعظم مطالب آن، کتاب‌های مرجع علمی و آکادمیک دبیراست و کاملاً جنبه علمی دارد. اهل فن در دانشگاه‌ها در مورد مباحث تکنولوژی و فناوری نمی‌توانند منتظر فرهنگ‌سازی باشند. ممکن است فرهنگ استفاده از موبایل را هنوز ندانند، تاسیم ولی درس‌های مرتبط با آن پیش از یک دهه است که در دانشگاه‌ها تدریس می‌شوند. درحالی‌که در کشور ما و کشورهای جهان سوم به صورت یک حلقهٔ مقفود درآمده‌اند.

در قالب یک کتاب منتشر کنیم. کار پژوهش این کتاب که به احتمال قوی عنوان آن «تاریخچه چوگان در ایران» خواهد بود، تمام شده است اما تصور می‌کنم بافتن چاپخانه‌ای که بتواند مینیاتورها و عکس‌های موجود از این ورزش باستانی را با کیفیت مطلوب چاپ کند، خود، کار دیگری است که تلاشی مضاعف از سوی ناشر را می‌طلبد.

از این دو کتاب که بگذریم، در صدد تکمیل «فرهنگ عربی به فارسی» هشتم، فرهنگ‌هایی که چند سال پیش از سوی نشر نی منتشر و با استقبال خوبی هم مواجه شد، در چاپ مجدد این کتاب قصد دارم علاوه بر رفع غلط‌های چاپی اندکی که در آن وجود دارد، اصطلاحات جدیدی را نیز بر آن بیفزایم.

گزیده شعر

بونه ندایی شاعر
گزیده شعرهای چند سال اخیر بنده به زودی به صورت دوزبانه (فارسی-ترکی) با ترجمه مرصعی مدحفر از سوی نشر امروز به بازار کتاب عرضه خواهد شد. عنوان این مجموعه که برای اخذ مجوز به وزارت ارشاد ارسال شده، «آیامی» (وایر) است.

علاوه بر این نشر امروز قصد دارد دو جلدی چاپ دوم آخرین مجموعه شعر و دو کتابستان سال گذشته با عنوان «خطه‌ها» منتشر شود، و نه بازار نشر کند.

آقای علی عبدالله نیز ترجمه آلمانی گزیده شعرهای مرا به همین ناشر سپرده است تا در آینده با چندین دوره به صورت دوزبانه (آلمانی-فارسی) منتشر شوند.

جنگ، تبادل انسان

علیرضا صفی‌الدینی مترجم
نشر قدوسی، ترجمه جلد اول یک سه‌گانه از بهائیات کمال‌الدین استانبول توسط بزرگ ترک را که به وسیله من به فارسی برگردانده شده، در دست انتشار دارد. بهائیان کمال در این کتاب که نام دیگر فرات خون است، را به جلد خواهد داشت، به روایت تبادل همه‌های بیابان و ترکیه پس از جنگ می‌پردازد و داستان فریدی است که این تبادل را به دلیل علاقی عاطفی به جزیره محل تولدش برنمی‌تابد. رمان حاضر، به اعتقاد اغلب منتقدان، از جمله مطرح‌ترین داستان‌های جنگ جهان، به شمار می‌رود و در اصل دوره فریبانی امپراطوری عثمانی و سرافراز شکل‌گیری جمهوری ترکیه و حکومت مصطفی کمال‌باشا را محور قرار داده است.

علاوه بر این، رمان دیگری را در دست برگردان به فارسی دارم تحت عنوان «آل»؛ این رمان نیز اثری است از یک نویسنده ترک به نام مراد آیور کلاکلا. کلاک در این رمان داستان زندگی وUGH آشفته فریدی را روایت می‌کند که در عین اعتقاد به راستی و درست‌ی به دلیل فشارهای نامتعارف اجتماع، بدل به انسانی وحشی شده است.

همزیستی و چالش دوزبان کهن

آرتاش آرتنوش ایران‌شناس

«چالش میان فارسی و عربی در قرن‌های نخستین» عنوان کتابی است که نشر نی در تدارک چاپ و انتشار آن است. من در این کتاب فارغ از بحث‌های روشنفکرانه، زبان‌شناسی این دو زبان پرداخته و تلاش کرده‌ام سویه‌های زبان شناختی آنها را به لحاظ فرهنگی مورد بحث قرار دهم. بحث اصلی این کتاب، بررسی همزیستی و در عین حال چالش میان زبان‌های عربی و فارسی است. برای نگارش این کتاب طی حدود هشت سال به بیش از ۲۰۰ منبع مراجعه کرده‌ام تا شاید از این طریق بتوانم در بازنشانی هویت ایرانی-اسلامی مان نقشی هر چند کوچک ایفا کنم. علاوه بر این، قصد دارم فیش‌هایی را که طی ۲۰ سال گذشته درباره بازی چوگان نوشته‌ام، چاپخانه‌ای که بتواند مینیاتورها و عکس‌های موجود از این ورزش باستانی را با کیفیت مطلوب چاپ کند، خود، کار دیگری است که تلاشی مضاعف از سوی ناشر را می‌طلبد.

اندیشه سیاسی و زمینه‌های شکل‌گیری دولت‌های اسلامی

دکتر سیدعلی میرموسوی دین پژوه
هم اکنون مشغول نوشتن کتابی هستم که تصور می‌کنم تا پایان سال جاری بتوانم آن را برای انتشار به ناشر تحویل دهم. البته این کتاب بر مبنای سفارش و قراردادی مشترک بین دو ناشر (انتشارات سمت و انتشارات دانشگاه مفید تم) در دست تهیه است.

من در این کتاب که عنوان اصلی - و شاید فعلی - آن «تاریخ اندیشه سیاسی در اسلام و ایران است»، تلاش کرده‌ام همگام با تحول ساختار دولت در جهان اسلام، از ابتدا تا دوران پس از انقلاب اسلامی، سیر تحولات اندیشه سیاسی را بررسی کنم و در این بررسی، هم رویکردهای اهل سنت و تشیع و هم فلاسفه و فقها را مورد مطالعه قرار داده‌ام. مهم‌تر از همه، متون اندیشه سیاسی در اسلام از منظر زمینه‌های شکل‌گیری دولت‌های اسلامی مورد بحث قرار گرفته است.

تصور می‌کنم کتاب حاضر - در صورت انتشار - بخشی از خلأ موجود در زمینه فهم فلسفی سیاسی در جهان اسلام را برطرف کند.

شریعت و نسبت اهل بیت و قرآن

قرآن و اهل بیت، عنوان پژوهشی است که نشر صمیمیه خرد مسئولیت انتشار آن را بر عهده دارد. در متن این کتاب که حاصل پژوهشی یک ساله درباره جایگاه اهل بیت در قرآن کریم است، به پرسش‌های مبتلا به جهان تشیع در مورد نسبت اهل بیت و قرآن پرداخته‌ام. کتاب مذکور که در شکل فصل سامان یافته و در آن، مباحث نظیر علوم قرآنی در نظر اهل بیت، تفسیر از منظر اهل بیت، تاویل از نظر اهل بیت و... مورد بحث قرار گرفته در مرحله خردچینی قرار دارد و به احتمال قوی در آینده‌ای نه چندان دور روانه بازار نشر خواهد شد.

علاوه بر این، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی قصد دارد نتیجه یک پژوهش گسترده بنده درباره جایگاه احکام شرعی در عصر امروز تحت عنوان «ملکات احکام و روش کشف آنها» منتشر کند.

من در این کتاب که پژوهش و نگارش آن حدود چهار سال به طول انجامیده و در جمعی قریب به ۶۰۰ صفحه وزیری منتشر خواهد شد، به مواضع فقه‌های شیعه و سنی درباره قرآن و احادیث و در کل، ملکات احکام، روش‌های کشف این ملامک‌ها و... پرداخته‌ام.

از اتاق فکر تا تالار آکامی و گواهی

در حال حاضر متن ویرایش شده و نهایی پژوهش من درباره فلسفه سیاسی تحت عنوان «پژوهش‌های حکومتی» در انتشارات نقش جهان در حال گذراندن مراحل نهایی انتشار است. در این کتاب که حاصل چیزی حدود ۱۰ سال تفکر و پژوهش بوده پدیده حکومت را از منظر مختلف فلسفی مورد بحث قرار داده‌ام و به مسائلی چون حکومت برتر، مجمع عقلانی حکومت، فلسفه حکومت و... نیز به شکلی کاملاً فلسفی پرداخته‌ام.

علاوه بر این در ادامه انتشار مجموعه اتاق فکر، در صدد بافتن نثری هستم تا دومین کتاب این مجموعه را تحت عنوان فعلی «اتالار آکامی و گواهی» منتشر کنم. اولین کتاب این مجموعه، سال گذشته تحت عنوان «منطق بنیادین فکر» به وسیله انتشارات نقش جهان منتشر شد و در دومین کتاب نیز بازه رساله در تکمیل مواضع خویش گنجانده‌ام.

دقت نظر «علاقه» عنوان سومین کتاب بنده است که تصور می‌کنم بتوانم آن را تا پایان اسفند منتشر کنم. این کتاب دربرگیرنده مجموعه گفت‌وگوهایی از بنده است که در مطبوعات منتشر شده و در آنها که به شکلی موضوع‌بندی شده سامان یافته‌اند، به عوامل فکر فکری عقلانی در اندیشه امروز پرداخته و مساله لزوم تشکیل اتاقی تحت عنوان اتاق فکر را مورد بحث قرار داده‌ام.

در این کتاب علاوه بر گفت‌وگوها، مجموعه تقدهایی که اهالی فکر، فرهنگ و اندیشه بر رویکردهایی من به فلسفه داشته‌اند نیز افزوده شده است.

بی‌قواری این تجربه‌ها

دکتر سید مهدی مخصفی پژوهشگر
هنگه ایرانی به مطبوعات عربی، عنوان کتابی از بنده است که دو سال پیش از سوی مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی روانه بازار شد. هم‌اکنون یکی از ناشران دوست نشر شمس (صندوق دار با گرفتن امتیاز انتشار کتاب از مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، آن را به همراه کتاب دیگر که پیش‌تر از سوی نشر روزنه با عنوان اصلی «مدریت مطبوعات» و عنوان فرعی «جستاری در چالش‌ها و راهبردهای مطبوعات ایران» منتشر شده بود، با شکل و سبکی دیگر روانه بازار کند.

علاوه بر این، مجموعه مقالات، گفت‌وگوها و یادداشت‌های این سال‌ها در قالب کتابی سامان داده‌ام که فعلاً عنوان «دولت‌یاری» را بر خود دارد. من در این کتاب - که به قول اهل دل به صورتی متدنه است علاوه بر واگهی‌دغه‌های چند سال مدیریت در مطبوعات و گفت‌وگوهای که با روزنامه‌نگاران مختلف داشته‌ام، مقالاتی درباره نفت و ویژگی‌های استراتژیک انرژی در خاورمیانه، اقتصاد مبتنی بر منابع نفتی، سهم قراردادهای نفتی در زمین امنیت ملی و... آورده‌ام. این کتاب نیز به احتمال زیاد در آینده‌ای نه چندان دور از سوی نشر شمس روانه بازار خواهد شد.

حجت الاسلام محمدعلی ایازی، دین پژوه

حجت الاسلام محمدعلی ایازی، دین پژوه

سید یونس ادیبانی، پژوهشگر فلسفه و علوم سیاسی

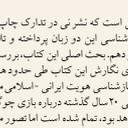

سید یونس ادیبانی، پژوهشگر فلسفه و علوم سیاسی

فرشته‌ها از کجا می‌آیند؟ مصطفی خرامان داستان نویس

فرشته‌ها از کجا می‌آیند؟ مصطفی خرامان داستان نویس

همزیستی و چالش دوزبان کهن

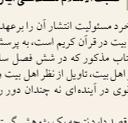
همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

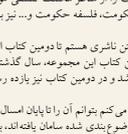
همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن

همزیستی و چالش دوزبان کهن